

SAMSUN

Yerel Eşitlik Eylem Planı

SAMSUN

Yerel Eşitlik Eylem Planı

(2012 - 2018)
ARA DEĞERLENDİRME RAPORU

ARALIK 2015

I. Baskı

No: Araştırma/32

RAPORU HAZIRLAYANLAR

Hicran KARADOĞAN KINIK

Z. Tuğba ŞAVLI

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	5
KISALTMALAR.....	6
1. ARKA PLAN	7
KADIN DOSTU KENTLER PROGRAMI	7
2. İZLEME VE DEĞERLENDİRME ÇERÇEVESİ VE AMACI	10
3. İZLEME VE DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ	12
4. DEĞERLENDİRME BULGULARI	14
4.1 MÜDAHALE ALANI 1: KADIN VE EĞİTİM HİZMETLERİ	14
Stratejik Öncelik 1.1: Kadınların yaygın eğitim fırsatlarından artan oranda yararlanması	14
Stratejik Öncelik 1.2: Kız çocuklarının örgün eğitim imkânlarından eşit biçimde faydalanması.....	18
Stratejik Öncelik 1.3: Toplumsal cinsiyete dair farkındalıkların artması ve duyarlılığın gelişmesi.....	22
4.2 MÜDAHALE ALANI 2: KADIN VE SAĞLIK HİZMETLERİ	26
Stratejik Öncelik 2.1: Kadınların sağlıkta hizmete erişim konusunda güçlendirilmesi	27
Stratejik Öncelik 2.2: Kadınlara yönelik nitelikli sağlık hizmet sunumunun arttırılması.....	32
4.3 MÜDAHALE ALANI 3: KADININ EKONOMİK HAYATA KATILIMI.....	40
Stratejik Öncelik 3.1: Kadınların çalışma yaşamına katılım gücünün arttırılması.....	40
Stratejik Öncelik 3.2: Kadın istihdamının gereği ve önemi ile ilgili farkındalığın arttırılması	44
Stratejik Öncelik 3.3: Kadınların istihdamı önündeki engellerin kaldırılması, istihdam olanaklarının arttırılması	45
Stratejik Öncelik 3.4: Kadınların çalışma koşullarının iyileştirilmesi.....	49
4.4 MÜDAHALE ALANI 4:KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE.....	52
Stratejik Öncelik 4.1: Şiddetin büyük bir oranda azalması	52
Stratejik Öncelik 4.2: Şiddete maruz kalan kadınların/kız çocuklarının rehabilitasyonun sağlanması.....	59
Stratejik Öncelik 4.3: Kadınların yaşadıkları sorunların tespit edilmesi, iyileştirme çalışmalarının izlenmesi ve değerlendirilmesi.....	64
4.5 MÜDAHALE ALANI 5: KARAR ALMA MEKANİZMALARINA KATILIM	67
Stratejik Öncelik 5.1: Kadınların politika oluşturma süreçlerine ve eylemlerine eşit biçimde dâhil edilmesi ve kaynaklara eşit erişimlerinin güçlendirilmesi	67
Hedef 5.1.2: Kadınların illerindeki yerel yönetimin işleyişi, karar alma mekanizmaları ile ilgili farkındalıklarını ve sürece dahil olma konusunda bilgilerini arttırmak	71
Stratejik Öncelik 5.2: Lider, aday ve seçmen olarak kadınların siyasi karar alma mekanizmalarında eşit temsiline güçlendirilmesi.....	77
4.6 MÜDAHALE ALANI 6: KADIN VE KENTSEL HİZMETLER.....	80
Stratejik Öncelik 6.1: Cinsiyete duyarlı, katılımcı kent plan ve politikalarının güçlendirilmesi.....	80
Stratejik Öncelik 6.2: Cinsiyete duyarlı kentsel altyapı ve hizmet sunumunun güçlendirilmesi	84
5. GENEL DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER.....	91

KISALTMALAR

STK	: Sivil Toplum Kuruluşu
CEDAW	: Birleşmiş Milletler Kadına Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Engellenmesi Sözleşmesi
İDK	: Samsun Yerel Eşitlik Eylem Planı
İKHKK	: İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu
OECD	: Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı
OKA	: Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı
SIDA	: İsveç Kalkınma ve İşbirliği Ajansı
SYEEP	: İzleme ve Değerlendirme Komitesi
UNDP	: Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı
UNFPA	: Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu
YEB	: Yerel Eşitlik Birimi
YEPP	: Yerel Eşitlik Eylem Planı
YESP	: Yerel Eşitlik Stratejik Planları

1. ARKA PLAN

KADIN DOSTU KENTLER PROGRAMI

Birleşmiş Milletler Binyıl Kalkınma Hedefleri'nden hareketle, 2006 yılında toplumsal cinsiyet eşitliği prensiplerinin yerel yönetimlerin planlama ve programlama süreçlerine dahil edilmesi ve bu sürece paralel olarak yerel yönetimler ile kadın örgütlerinin güçlendirmesi ve aralarındaki işbirliği fırsatlarının artırılması amacıyla Kadın Dostu Kentler Programı'nın ilk aşaması olan "Birleşmiş Milletler Kadın ve Kız Çocuklarının İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Ortak Programı" başlatılmıştır.

Projenin Genel Hedefi; Kadın STK'ları, taban örgütleri, ulusal ve yerel düzeydeki devlet kurumları ile yapılacak yerel çalışmalar neticesinde, yerel yönetim planlama süreçlerine cinsiyet eşitliğinin dahil edilmesiyle, kadın dostu kentlerin oluşabileceği bir ortamın geliştirilmesidir.

- Planlama süreçlerine cinsiyet eşitliği faaliyetlerinin dahil edilmesi için yerel yönetimlerin (valilik ve belediyeler) kapasitelerinin artırılması;
- Toplumsal cinsiyet eşitliği alanında faaliyet gösteren kadın STK'larının kapasitesinin geliştirilmesi;
- Yerel kadın STK'ları, taban örgütleri ve yerel yönetimler arasındaki ikili işbirliklerinin güçlendirilmesi.

Programın Beklenen Sonuçları

Kadın Dostu Kentler Birleşmiş Milletler Ortak Programı'ndan beklenen sonuçlar aşağıda listelenmiştir:

- Mahalli idarelerin ve başta İçişleri Bakanlığı olmak üzere ilgili Bakanlıkların ve Bakanlıkların taşra teşkilatlarının, toplumsal cinsiyete duyarlı yerel hizmet sunumu ve politika geliştirme konularında güçlendirilmesi;
- Proje illerinde toplumsal cinsiyete duyarlı stratejik plan ve bütçe hazırlama yaklaşımının geliştirilmesi;
- İlk aşamadaki altı proje ilinde elde edilen sonuçların, hak tabanlı mahalle yönetim sistemi aracılığıyla mahalle düzeyine yayılması;
- Proje illerinde yaygın olarak yapılan farkındalık çalışmaları sonucunda toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlılığın artması;
- Proje illerinde faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarının toplumsal cinsiyet ve savunuculuk konularında kapasitelerinin artması;
- Proje illerindeki mahalli idareler ve kadın STK'larının, kadınların yaşam kalitelerinin iyileştirilmesi için katılımcı mekanizmalar geliştirmeleri;
- Proje illerinin kadın dostu kentler haline getirilmesi için toplumsal cinsiyete duyarlı şehir planlama yaklaşımının geliştirilmesi;
- Mevcut yasal çerçevelerin değerlendirilerek, Program kapsamında geliştirilen kadın erkek eşitliği mekanizmalarının işleyişinin ve sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla yasal düzenleme önerilerinin hazırlanması ve merkezi otoritelere gönderilmesi.

Kadın Dostu Kentler Ortak Programı'nın ikinci aşaması, birinci fazın bıraktığı noktadan, toplumsal cinsiyeti yerel yönetişime dâhil etmek, İçişleri Bakanlığı, yerel yönetimler ve yerel kadın STK'ları için kolaylaştırıcı araçlar sağlamak amacıyla 2011 yılında başlatılmıştır. Programa dahil olma isteği ile başvuran aday iller 'kapasite' ve 'ihtiyaç' esasına göre sıralanmış ve yeni program illerinin seçimi için değerlendirme yapılmıştır. Yapılan haritalama çalışmasının sonunda yedi yeni il (Adıyaman, Antalya, Bursa, Gaziantep, Malatya, Mardin, Samsun) Ortak Program'a dahil olmuşlardır ve Samsun da bu illerden bir tanesidir.

Program illerinin valileri ve belediye başkanları, programa verdikleri önem ve desteğin ifadesi olarak "Kadın Dostu Kent Taahhütname"ni imzalamışlardır. Program ile Yerel Eşitlik Eylem Planı (YEELP)'nin hazırlanması hedeflenmiştir. Program kapsamında İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulları oluşturulmuştur. YEELP'lerin hazırlık ve raporlamasından sorumlu bir teknik kurul ve karar alıcı bir üst kurultan oluşan bu Kurullar, ilgili vali yardımcılar tarafından yönetilmektedir.

Kurullar, kadınların il düzeyinde hizmet sunumu ile ilgili ihtiyaçlarını tespit ederek politikaların geliştirilmesinden, bu ihtiyaçlar doğrultusunda YEELP'lerin onaylanarak uygulamaya konulmasından, koordine edilmesinden ve denetlenmesinden sorumludur.

İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu Üye Kurumlar

- Samsun Valiliği
- Samsun Büyükşehir Belediye Başkanlığı
- Samsun İl Jandarma Komutanlığı
- İl Emniyet Müdürlüğü
- 19 Mayıs Üniversitesi (Kadın ve Toplum Araştırma Merkezi Başkanlığı)
- İlkadım Belediyesi
- Atakum Belediyesi
- Canik Belediyesi (Kent Konseyi)
- Tekkeköy Belediyesi
- Samsun İl Müftülüğü
- Samsun Barosu (Kadın Hakları Komisyonu)
- Samsun Cumhuriyet Başsavcılığı Denetimli Serbestlik Müdürlüğü
- Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü
- KOSGEB Samsun İşletme ve Geliştirme Merkezi Müdürlüğü
- Çalışma ve İş Kurumu Samsun İl Müdürlüğü
- Samsun Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
- Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı Genel Sekreterliği
- Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu İl Koordinatörlüğü
- Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü
- İl Milli Eğitim Müdürlüğü
- İl Halk Sağlığı Müdürlüğü
- İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü
- Samsun Ticaret ve Sanayi Odası (Kadın Girişimciler Kurulu)
- Samsun 19 Mayıs Gazeteciler Cemiyeti
- Samsun Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği
- Mimarlar Odası Samsun Şubesi
- Karadeniz Yeni Ufuklar Derneği
- Hanımlar Yardımlaşma ve Kültür Derneği
- Karadeniz İlleri Kadın Platformu Derneği
- Samsun Soroptimist Kulübü Derneği
- Samsun Kadın Girişimcileri Destekleme ve Kültür Derneği (KAGİD)
- Samsun İş Kadınları Derneği
- Türk Üniversiteli Kadınlar Derneği Samsun Şubesi
- Açev Samsun Temsilciliği
- ELVİNDER
- Beyaz İnci Kadın Eğitim ve Kültür Derneği
- Samsun Engelli Kadınlar Derneği
- Toplumsal Dönüşüm ve Yaşam Derneği

Yerel Eşitlik Mekanizmaları ile Türkiye'nin de taraf olduğu "Birleşmiş Milletler Kadına Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Engellenmesi Sözleşmesi (CEDAW)" doğrultusunda Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü'nce hazırlanmış olan Ulusal Eşitlik Eylem Planı'nın yerelde uygulanmasının desteklenmesi hedeflenmektedir. Bu açıdan bakıldığında Yerel Eşitlik Stratejik Planları (YESP) ve Yerel Eşitlik Eylem Planları (YEPP), CEDAW'ın ve Ulusal Eşitlik Eylem Planı'nın hayata tam olarak geçebilmesi amacıyla yerelde illerin izlemeleri gereken yol haritasını tarif etmektedir.

Kurul yaptığı toplantılar ve komisyon çalışmaları sonrasında Yerel Eşitlik Eylem Planı'na temel oluşturan görüşleri hazırlamış ve uzmanların incelenmesinden sonra eylem planına son hali verilmiştir. Ayrıca, plan 2014 yılında revize edilmiştir. Planda toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması için yapılması gereken faaliyetler altı ana başlık altında incelenmiştir:

- Kadın ve Eğitim Hizmetleri
- Kadın ve Sağlık Hizmetleri
- Kadının Ekonomik Hayata Katılımı
- Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele
- Kadınların Karar Alma Mekanizmalarına Katılımı
- Kadın ve Kentsel Hizmetler

2. İZLEME VE DEĞERLENDİRME ÇERÇEVESİ VE AMACI

İzleme ve değerlendirme ile belirlenen amaç ve hedeflere ulaşıp ulaşılmadığı, kaydedilen ilerlemenin ne ölçüde olduğunun anlaşılmasıdır. OECD1 (2002:21) izleme ve değerlendirmeyi şu şekilde tanımlanmaktadır:

İzleme belirli göstergeler üzerinden sistematik veri toplayarak, devam etmekte olan bir kalkınma müdahalesinin idarecilerine ve paydaşlarına, ilerlemenin boyutu ve amaçlarına ulaşma ile tahsis edilen kaynakların kullanımına dair ilerleme konularında bulgular sunan ve de süreklilik arz eden bir fonksiyondur. Değerlendirme ise devam eden ya da tamamlanmış proje, program veya politikaların tasarım, uygulama ve sonuç boyutları dahil olacak şekilde –sistematik ve tarafsız değerlendirmesini kapsamaktadır. Bu noktada hedeflerin geçerliliği ve ifası, kalkınma verimliliği ve etkililiği müdahalelerin yarattığı tesir ve sürdürülebilirlik saptanmaktadır. Değerlendirme süreci güvenilir ve kullanışlı bilgiler sunabilmeli, çıkarılan derslerin yardım ve sağlayan tarafların karar alma süreçlerine dahil edilmesine imkan vermemelidir.

Bu çerçevede Samsun'da uygulanmakta olan Yerel Eşitlik Eylem Planı'nın izleme ve değerlendirme çalışmaları 2015 yılı Mart ayı içerisinde başlatılmıştır. Bununla birlikte değerlendirmesi yapılan programın toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadın hakları ile ilgili olması, yapılan çalışmanın hak temelli izleme kapsamında yer almasını sağlamıştır. Bu temellere dayanarak Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu (İKHKK) tarafından 15 kurum ve kuruluş temsilcisinden oluşan izleme ve değerlendirme komitesi oluşturulmuştur. Komitenin izleme ve değerlendirme çalışmalarını daha sistematik ve etkili bir şekilde gerçekleştirebilmesi için 30-31 Mart 2015 tarihinde Kadın Dostu Kentler Projesi Genel Koordinatörlüğü işbirliğinde iki günlük bir izleme ve değerlendirme eğitimi verilmiştir. Eğitim sonrası izleme ve değerlendirmenin ana amacı toplumsal cinsiyet eşitliğinin ana akımlaştırılmasına katkı sağlanması olarak belirlenirken, hedefleri de;

- Samsun'da YEPP doğrultusunda toplumsal cinsiyet eşitliği alanında yapılan faaliyetler hakkında bilgi ve veri toplama,
- SYEEP'deki ilerlemenin öngörülen şekilde gerçekleşip gerçekleşmediğinin tespit edilmesi,
- İyi uygulama örneklerinin tespit edilmesi ve yaygınlaştırılması,
- Elde edilen veriler doğrultusunda politika geliştirme, yeniden yapılandırma ve işbirliği modelleri kurgulanması olarak ortaya koyulmuştur.

Eylem planındaki faaliyetler ve ilerlemeler değerlendirilirken 5 temel husus dikkate alınmıştır:

- İlgililik
- Etkililik
- Verimlilik

1 OECD,2002. "Glossary of Key Terms in Evaluation and ResultsBased Management:OECD/DAC

- Etki
- Sürdürülebilirlik

Yerel Eşitlik Eylem Planı, Kadın Dostu Kentler Projesi kapsamında hazırlanmış olup eylem planının uygulanması için bir bütçe belirlenmemiştir. Bu nedenle söz konusu plan ildeki paydaşların kendi bütçeleri ile hayata geçirilmiştir. Bu durum izleme ve değerlendirme çalışmalarında bütçe verimliliğine ilişkin ayrıntılı değerlendirmeler yapılmasını engellemiştir.

Değerlendirme çalışması ile kurumların sadece eylem planındaki faaliyetleri uygulayıp uygulamadıklarının tespit edilmesi amaçlanmamış; aynı zamanda eylem planının,

- Yerel ihtiyaçlar doğrultusunda tüm konu başlıklarında mevcut durumun tespit edilip edilmediği,
- İlgili kamu, sivil toplum, yerel toplum ve özel sektör paydaşları göz önüne alınarak ve doğru sorumluluk dağılımları yapılarak paydaş katılımını artırmaya yönelik etkili yöntemler kullanılıp kullanılmadığı,
- Doğru amaç, strateji ve hedefler ile bunlara ulaşmak için gerekli ve uygulanabilir faaliyetleri içerip içermediği ve
- Planın yürütme sürecinin ne kadar etkin yönetildiğine ilişkin değerlendirmeleri de içermektedir.

İzleme ve değerlendirme çalışması bir denetleme aracı olarak ele alınmamış, ildeki kurumların konu ile ilgili farkındalık düzeylerinin yetersiz olabileceği de göz önüne alınarak eylem planı ile ilgili yöneticilere bilgi vermek, eylem planının uygulanması için işbirliklerini özendirmek ve konunun önemine ilişkin farkındalık uyandırmak da amaçlanmıştır.

3. İZLEME VE DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ

İzleme ve değerlendirme sürecinin ilk aşamasında YEOP'te yer alan 110 kurumdan sorumlu oldukları faaliyetlerin gerçekleşme durumlarını açıklamaları amacıyla resmi yazıyla bilgi istenmiştir. Bu yazı ile kurumların sorumlu oldukları faaliyetler, maliyeti, uygulanamayan faaliyetlerin gerçekleştirilememesi nedenleri sorulmuştur. Alınan veriler sonrası elde edilen tüm bilgiler tek bir izleme ve değerlendirme şablonuna işlenerek izleme öncesi ilin YEOP'un uygulanma düzeyini gösteren bir profil ortaya çıkarılmıştır. Söz konusunu bu profil izleme ve değerlendirme ekibinin saha öncesi elinde bir altlık olarak kullanılmıştır. İzleme ve Değerlendirme Komitesi, İKHKK'de yer alan 15 grup temsilcinin gönüllü katılım esasına bağlı olarak kurulmuş ve komite üyelerinin çoğunluğunun sivil toplum temsilcisi olmasına dikkat edilmiştir. Komite üyeleri içerisinde 5 izleme grubu oluşturularak Nisan-Haziran 2015 tarihlerinde 65 kuruma ziyaret gerçekleştirilmiştir. İzleme ve değerlendirme çalışmalarının koordine edilmesi amacıyla Samsun Valiliği Yerel Eşitlik Birimi ve OKA Yerel Eşitlik Birimi temsilcilerinden oluşan bir sekreteryaya kurulmuştur.

İzleme Ekibi	Görevli Kişiler	İzleme Yapılan Kurumlar
1. GRUP	Samsun Valiliği Yerel Eşitlik Birimi-Hicran KARADOĞAN KINIK Samsun Büyükşehir Belediyesi Yerel Eşitlik Birimi-F.Begüm DOĞAN ELVİNDER Derneği- Yeşim GÜRİSOY	Samsun İl Milli Eğitim Müdürlüğü Rehberlik ve Araştırma Merkezi İlkadım Belediyesi İlkadım Kaymakamlığı İlkadım HEM Vezirköprü Kaymakamlığı Vezirköprü Belediyesi Havza Belediyesi Havza Kaymakamlığı İl Sağlık Müdürlüğü İl Halk Sağlığı Müdürlüğü Kamu Hastaneleri Genel Sekreterliği OMÜ Canik Başarı Üniversitesi

2. GRUP	OKA Yerel Eşitlik Birimi- Tuğba ŞAVLI-Zeynep GÜRLER YILDIZLI-Dilem KOÇAK DURAK Karadeniz Yeni Ufuklar Derneği-Emine YILMAZ- Hicran KARADOĞAN KINIK KİKAP-Belgin KADIOĞLU- Yasemin ZEREN	Samsun Valiliği Planlama ve Koordinasyon İl Müdürlüğü ASPB İl Müdürlüğü Samsun Cumhuriyet Başsavcılığı Denetimli Serbestlik Müdürlüğü Samsun Barosu İl Jandarma Komutanlığı İl Emniyet Müdürlüğü Canik Kaymakamlığı Canik Belediyesi Canik HEM Kavak Belediyesi Kavak Kaymakamlığı Ladik Belediyesi Ladik Kaymakamlığı
3. GRUP	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü-Sulatan BULUT Engelli Kadınlar Derneği-Selma GÜNDOĞDU Canik Kent Konseyi-Reşat KILIÇASLAN	OKA Genel Sekreterliği Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Müftülük Tarım ve Kırsal Kalkınma İl Koordinatörlüğü Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Atakum Kaymakamlığı Atakum Belediyesi Atakum HEM Asarcık Kaymakamlığı Asarcık Belediyesi Çarşamba Belediyesi Çarşamba Kaymakamlığı Ondokuzmayıs Belediyesi Ondokuzmayıs Kaymakamlığı
4. GRUP	Samsun Halk Sağlığı Müdürlüğü-Emel KURŞUN-Mine SAF 19 Mayıs Gazeteciler Cemiyeti-Muradiye ERGİN Soroptimist Kulübü Derneği: Perizat YEŞİLDAL Beyaz İnci Kadın Eğitim ve Kültür Derneği: Ayşe YILMAZ	Samsun Büyükşehir Belediyesi Kredi Yurtlar Kurumu Tekkeköy Belediyesi Tekkeköy Kaymakamlığı Tekkeköy HEM Ayvacık Belediyesi Ayvacık Kaymakamlığı Salıpazarı Belediyesi Salıpazarı Kaymakamlığı Bafra Kaymakamlığı Bafra Belediyesi
5. GRUP	Samsun Valiliği Yerel Eşitlik Birimi- Hicran KARADOĞAN KINIK Samsun İş Kadınları Derneği- Münevver UĞURLU Kadın Girişimcileri Destekleme ve Kültür Derneği (KAGİD)-Satı DÜZGÜN Hanımlar Yardımlaşma ve Kültür Derneği- Yasemin ATALAR	TSO Kadın Girişimciler Kurulu/TSO Genel Sekreterlik SGK Bilim, Sanayi ve Teknoloji İŞKUR İl Müdürlüğü KOSGEB Samsun Merkez OSB Terme Belediyesi Terme Kaymakamlığı Yakakent Belediyesi Yakakent Kaymakamlığı Alaçam Belediyesi Alaçam Kaymakamlığı

İzleme grubunun ziyaretlerinde kullanması için her kurum için ayrı bir izleme formu oluşturulmuştur. Bu formda kurumların YEEP'teki faaliyetleri gerçekleştirme düzeylerinin yanı sıra, kurumlardaki toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik mevcut yapı, çalışan ve karar vericilerin toplumsal cinsiyet eşitliği algısı ile kurumların sorumluluk alanlarına giren konularda toplumsal cinsiyete eşitliğine ilişkin gözlem, sorun ve ihtiyaçlarını ölçmeye yönelik sorular da yer almıştır. İzleme ziyaretlerinin kayıt altına alınarak raporlanması ve Üst Kurula sunulması amacıyla izleme imza formu kullanılmış, yapılan her izleme fotoğraflanmıştır. İzleme sırasında yerel medya aracılığıyla yapılan çalışmalar kamuoyuyla paylaşılmıştır. Böylece izleme ve değerlendirme çalışmasının etkisinin artırılması amaçlanmıştır. İzleme sonrası elde edilen veriler ilgili komite grubu tarafından izleme formuna işlenerek izleme ve değerlendirme sekreteryasına iletilmiştir. İzemeler esnasında kadın alanında çalışan STK'lara ayrı izleme ziyaretleri gerçekleştirilmemiş, 22.07.2015 tarihinde yapılan değerlendirme toplantısı ile STK'ların SYEEP kapsamında yaptıkları çalışmalar kayıt altına alınmıştır. Tüm bu ziyaretler ve toplantılar sonrasında elde edilen veriler ışığında Samsun Valiliği Yerel Eşitlik Birimi ve Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı Yerel Eşitlik Birimi işbirliği ile SYEEP değerlendirme raporu taslağı oluşturulmuştur. Oluşturulan rapor, 13.10.2015 tarihinde İzleme Komitesi üyeleri ile paylaşılarak görüşleri alınmış ve rapora yansıtılmıştır.

4. DEĞERLENDİRME BULGULARI

4.1 MÜDAHALE ALANI 1: KADIN VE EĞİTİM HİZMETLERİ

Uzun Erimli Hedef: Kadın ve kız çocuklarını yaygın ve örgün eğitim fırsatlarından daha fazla yararlandırmak, toplumda toplumsal cinsiyete dair duyarlılıkları ve farkındalıkları geliştirmek.

Kadının toplumdaki konumunu belirleyen ana faktörlerden biri eğitimidir. Kadınların nüfusunun eğitim düzeyine göre dağılımına bakıldığında ilde nüfusun büyük çoğunluğunun günümüzde hala ilköğretim mezunu olduğu görülmektedir. Diğer yandan yıllar içerisinde ilköğretim mezunluğuna; lise veya denginden yüksek okul veya fakülte mezunluğuna doğru küçük bir oran artışı gözlemlenmektedir. Eğitimde cinsiyet eşitliğinin sayısal olarak yakalanmasının yanında eğitimin kalitesinin iyileştirilmesi ve eğitimde toplumsal cinsiyet eşitliği farkındalığının da artırılması gerekmektedir. Aynı zamanda yaygın eğitim imkanlarından yeterince faydalanamamış kadınlar için yaşam boyu eğitim olanaklarının yaygınlaştırılması, zenginleştirilmesi ve etkinleştirilmesi cinsiyet eşitliğinin sağlanması açısından fark yaratacaktır.

Stratejik Öncelik 1.1: Kadınların yaygın eğitim fırsatlarından artan oranda yararlanması

Hedef 1.1.1: Okuma yazma bilmeyen kadın nüfusunu azaltmak

Samsun'da 6 yaş üstü kadınların %5'i okuma-yazma bilmemektedir (29.014 kişi). Bu değer Türkiye (%6,4) ve TR83 Bölgesi oranının (%5,9) altındadır. Erkeklerde ise okuma yazma bilmeyen nüfusun %1,2 olduğu görülmektedir. İlçe düzeyinde eğitim durumu incelendiğinde, Samsun merkez ilçeleri dışındaki ilçelerde okuma yazma bilmeyen kadın oranları daha yüksektir. Eylem Planı'nda okuma-yazma bilmeyen kadın sayısını azaltmak için çeşitli eylemler belirlenmiş bulunmaktadır.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
1.1.1.1 Okuma -yazma oranının düşük olduğu ilçelerde (Asarcık, Ayvacık, Salıpazarı, Vezirköprü gibi) okuma-yazma bilmeyen kadınları mahalle/köy muhtarları yardımı ile tespit etmek ve mevcut okuma-yazma kursları hakkında bilgilendirme yapmak	Samsun Milli Eğitim İl Müdürlüğü	Samsun Milli Eğitim İl Müdürlüğü	Yapılan bilgilendirme sayısı okuma yazma kursları ile ilgili:131 Adet Bilgilendirmeye katılan kadın sayısı:2640 Kadın

1.1.1.2 Asarcık, Ayvacık, Salıpazarı, Vezirköprü ilçelerinde seçilen pilot köylere gezici eğitim aracı gibi yeni hizmet modelleri ile ulaşarak okuma-yazma kursları açmak	Samsun Milli Eğitim İl Müdürlüğü	Samsun Milli Eğitim İl Müdürlüğü	Açılan okuma yazma kursu sayısı:129 Adet Asarcık: 15 Ayvacık:43 Salıpazarı: 20 Vezirköprü:48 Kursa katılan kişi sayısı:1005 Asarcık: 85 Ayvacık: 375 Salıpazarı: 255 Vezirköprü: 158 Okuma yazma öğrenen kadın sayısı:868
1.1.1.3 Merkez ilçelerde faaliyet yürüten Toplum Merkezleri'nde, Halk Eğitim Merkezleri'nde ve okuma- yazma oranı düşük olan ilçe (Asarcık, Ayvacık, Salıpazarı, Vezirköprü gibi) belediyelerinde kadınlara yönelik okuma-yazmakursları açmak ve kadınlar için kurs süresi boyunca servis imkânı/ kreş/yaşlı ve engelli bakımını kolaylaştıracak destekleyici hizmetler geliştirmek	Samsun Milli Eğitim İl Müdürlüğü	Samsun Milli Eğitim İl Müdürlüğü	Açılan okuma yazma kursu sayısı: 504 kişi/17 ilçe Kursa katılan kişi sayısı 3277 kadın/17 ilçe Okuma yazma öğrenen kadın sayısı:3109 sertifika Okuma yazma bilen kadın sayısındaki artış oranı: %4,96 Kreş/yaşlı /engelli bakımı sağlanan kişi sayısı:-
1.1.1.4 Cezaevlerinde okuma-yazma bilmeyen kadınlara yönelik kurslar açmak	Samsun Milli Eğitim İl Müdürlüğü Ceza İnfaz Kurumu		-Cezaevlerinde kalan okuma yazma öğrenen kadın sayısındaki artış:-
1.1.1.5 Sığınma evlerinde okuma-yazma bilmeyen kadınlara yönelik okuma-yazma kursları açmak ve ya açılan kurslardan yararlanmalarını sağlamak	Samsun Milli Eğitim İl Müdürlüğü Samsun Aile Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Samsun Aile Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	-19 Mayıs Kadın Konukevinde sürekli olarak okuma yazma kursu verilmektedir. -Sığınma evlerinde kalan okuma-yazma kurslarından yararlanan kadın sayısı: 228 2012 Yılı:92 2013 Yılı:74 2014 Yılı:62
1.1.1.6 Roman asıllı kadınların yoğun olarak yaşadığı bölgelerde (Canik İlçesi gibi) yönelik okuma-yazma kursları açmak	Samsun Milli Eğitim İl Müdürlüğü	Samsun Milli Eğitim İl Müdürlüğü	Açılan kurs sayısı: 79 Kurslara katılan Roman asıllı kadın sayısı: 339
1.1.1.7 Yerel medya yoluyla kadınlar için açılan kurslar hakkında bilgilendirici duyurular /tanıtımlar yapmak	Valilik Belediyeler	Atakum Belediyesi	Kurslar hakkında yapılan duyuru sayısı Billbord:10adet Raket:10adet Broşür: 1000 adet ve yerel medya kapsamında facebook, twitter,web sayfası
		Canik Belediyesi	Kurslar hakkında yapılan duyuru sayısı:15

İldeki okuma-yazma kursları halk eğitim merkezleri tarafından açılmaktadır. Okuma yazma bilmeyen kadınların çoğunluğunu 50 yaş üzeri kadınlar oluşturmaktadır. Eylem planı kapsamında 2012-2014 yılları arasında okuma-yazma bilmeyen kadınlara ulaşmak için 131 adet bilgilendirme toplantısı yapılmış ve bu toplantılara 2640 kadın katılmıştır. Okuma yazma oranının düşük olduğu Asarcık, Ayvacık, Salıpazarı, Vezirköprü ilçelerinde 129 okuma yazma kursu açılmış, bu kurslara 1005 kadın katılmış ve 868 kadın okuma yazma öğrenmiştir.

Cezaevlerinde okuma-yazma bilmeyen kadınlara yönelik kurslar açılması eylemi de planda yer almaktadır. Samsun'da cezaevlerinde okuma yazma kurslarının yanı sıra beceri ve mesleki eğitim kursları da düzenlenmektedir. Ancak, konu ile ilgili olarak istatistikler açıklanmadığı için bir değerlendirme yapılamamaktadır.

Sığınma evlerinde 2012-2014 yılları arasında 1184 kadın kalmıştır. Sığınma evlerinde kalan kadınların eğitim durumuna bakıldığında eğitim seviyesinin çok düşük olduğu görülmektedir. Kadınların çoğunluğu ortaokul ve altı eğitim seviyesine sahiptir (Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, 2015). Bu kadınlardan 228 tanesi okuma-yazma kursuna katılarak okuma-yazma öğrenmiştir.

Samsun'da yaşayan Roman nüfus sosyo-ekonomik bakımdan dezavantajlı konumdadır. Bu nedende özellikle Roman kadınlara yönelik kursların açılması eylem planında yer almıştır. 2012-2014 yılları arasında Romanların yoğun olarak yaşadığı bölgelerde halk eğitim merkezleri tarafından 79 okuma yazma kursu açılmış ve bu kurslardan 339 Romanasılı kadın yararlanmıştır.

Okuma-yazma kurslarının açılmasının yanı sıra, kurslara kadınlara ilgisini çekmek ve katılımı artırmak için çeşitli önlemlerin alınması da gerekmektedir. Bu görev eylem planında eylem planında Valilik ve Belediyelere verilmiştir. Yerel medya yoluyla kadınlar için açılacak kurslar hakkında bilgilendirici duyuru/tanımlar yapılmasını öngören bu eylemin Valilik ve Belediyeler tarafından etkin olarak uygulanmadığı görülmüştür. Yereldeki okuma-yazma kurslarının genellikle Halk Eğitim Merkezlerin tarafından duyuruları yapılmakta ve gelen başvurular değerlendirilmektedir.

Temel Bulgular:

- Okuma yazma bilen kadın oranı 2011 yılında yüzde 92 iken 2014 yılında yüzde 95'e çıkarak yüzde 3'lük bir artış göstermiştir.
- SYEEP kapsamında Asarcık, Ayvacık, Salıpazarı, Vezirköprü ilçelerinde, kadınların okuma- yazma oranının düşük olduğu belirtilerek, pilot çalışma yapılması öngörülmüştür. Ancak pilot ilçelerin tespitinde TÜİK eğitim istatistikleri göz önüne alınarak, okuma yazma bilmeyen kadın oranının yanı sıra, okuma yazma bilmeyen kadın sayısının yüksekliğine dikkat edilmelidir. Bu görüş doğrultusunda, 2015 istatistikleri baz alınarak; Bafra, Çarşamba, Terme ilçelerinin de pilot bölge olarak çalışmada yer alması, Salıpazarı ilçesinin ise okuma-yazma bilen kadın sayısının diğer ilçelere göre yüksek olması nedeniyle çalışmadan çıkarılması önerilmektedir.
- İl merkezinde yer alan İlkadım, Atakum, Canik ve Tekkeköy ilçelerinde okuma yazma bilmeyen kadın sayısının yüksek olması nedeniyle okuma yazma kurslarının açılması eylem planında yer almalıdır.
- İl genelinde açılan kurslarda kadınların katılımını kolaylaştıracak servis imkânı/kreş/yaşlı ve engelli bakımını destekleyici hizmetler verilmemektedir. Eğitim verilen binaların fiziki koşullarının yetersizliği ile hizmet düzenleyici kurumdaki karar vericilerin konu ile ilgili farkındalık eksikliği bu hizmetlerin sunumunu olumsuz etkilemektedir. İzleme ziyaretlerinde il merkezinde bulunan İlkadım; Canik, Atakum ve Tekkeköy HEM'lerinde tek müstakil binanın İlkadım HEM'e ait olduğu tespit edilmiştir. HEM'lerin kendilerine ait hizmet binalarının bulunmaması hizmet kalitesini ve hizmet verme kapasitesini olumsuz etkilemektedir. HEM'lerin kadınların eğitimine yönelik işlevselliği göz önüne alındığında fiziki koşullarının iyileştirilmesi ve mevcut kapasitelerin yükseltilmesi gerekmektedir.
- Okuma-yazma kurslarının tanıtımı için yerel medyanın kullanılması eyleminin başarısız olduğu görülmektedir. Kursların tanıtımı için televizyon ve radyo gibi yerel medya organları yaygın bir biçimde kullanılmamaktadır. Diğer taraftan hedef kitlenin okuryazar olmadığı göz önüne alındığında afiş, el broşürü vb. materyallerin kullanılması da yerelde istenilen etkiyi yaratmamaktadır. Bu faktörler ve il genelinde okuma yazma bilmeyen kadınların yaş ortalamasının yüksek olduğu dikkate alındığında yüz yüze görüşmeler gibi alternatif iletişim yöntemlerinin kullanılması daha etkili olacaktır.
- İlde, Roman kadınlara yönelik yapılan çalışmalar sınırlıdır. İlgili kurumların kırılgan gruplara yönelik yapılacak çalışmaların yöntemi konusundaki bilgi ve deneyimleri artırılmalıdır. Bu nedenle SYEEP vizyonunda Roman kadınlara yönelik çalışmaların tespitinde hedef kitle ile görüşülerek doğru yöntemlerin ve faaliyetlerin plana eklenmesi gereklidir.

Stratejik Öncelik 1.2: Kız çocuklarının örgün eğitim imkânlarından eşit biçimde faydalanması**Hedef 1.2.1. Orta öğretime devam etmeyen kız çocuğu sayısını azaltmak**

Orta öğretimde okullaşma oranının 2011-2012 eğitim yılında kız çocukları için ilde yüzde 69 iken, erkeklerde yüzde 70 olduğu görülmektedir. Bu oran 2014-2015 eğitim döneminde büyük bir artış göstererek kız çocukları için yüzde 86'ya çıkmıştır. Erkek çocukları için ise bu oran yüzde 85'tir. Bu değişim 12 yıllık zorunlu eğitim nedeniyle yaşanmıştır. Okullaşma oranları bu şekilde artarken, yeni düzenleme ile birlikte orta öğretim açık öğretim kapsamına da alınmıştır ve 2014 yılı istatistiklerine göre ortaöğretim çağındaki kız çocuklarının önemli bir oranı (yüzde 29,3) açık liseye devam etmektedir.

Ortaöğretimde okullaşma oranlarının daha dayükseltilmesi için ekonomik destekler etkili olmaktadır.Şartlı nakit transferleri yoksul ailelerin çocuklarını okula göndermeleri için önemli bir araçtır. Çocuk başına verilen aylık yardımlar ile çocukların okul devam oranları artmaktadır. Bununla birlikte, ortaokuldan liseye geçiş dönemindeokulu terk etme riskinin yüksek olduğuöğrencilere rehber öğretmenler tarafından kariyer rehberliği, okul danışmanlığı ve mesleki yönlendirme çalışmalarının yapılması önemlidir. Eylem planında da yer alan bu faaliyet kapsamında, ilde 813 rehber öğretmen tarafından 1432 öğrenciye danışmanlık verilmiştir.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
1.2.1.1 Orta öğretime devam düzeyinin düşük olduğu ilçelerde, okula devam edemeyen kız çocukları tespit ederek ailelere yönelik bilgilendirme / bilinçlendirme çalışmaları yapmak ve devam edememe nedenlerine göre çözümler geliştirmek Ekonomik nedenlerle okula devam edemeyen kız çocuklarına yönelik destek programları geliştirmek (ücretsiz servis, şartlı nakit transferi, burs, materyal, yurt, pansiyon vb) Özellikle yardımseverlerin katkılarının, kız çocuklarına yönelik burs, yurt, pansiyon vb. ihtiyaçlara yönlendirilmesi için lobicilik yapmak	Samsun Milli Eğitim İl Müdürlüğü Belediyeler Kadın STK'ları Muhtarlıklar	Samsun Milli Eğitim İl Müdürlüğü	Ortaöğretime devam etmeyen kız öğrenci oranı: %14 Geliştirilen/uygulanan program sayısı:- Ortaöğretime devam eden kız çocuğu (2012-2016 arası) ve burslardan yararlanan kız çocuğu sayısındaki artış oranı:- Ortaöğretime devam eden kız çocuğu oranı:%86 Yardım Alan Kız Öğrenci: 233.506 37 Yardım Tutarı: 256.107,00 TL
1.2.1.2 Merkez ilçelerdeki rehberlik öğretmenleriyle –orta öğretime geçişi sağlamak için- kariyer rehberliği, okul danışmanlığı ve mesleki yönlendirme çalışmaları yürütmek	Samsun Milli Eğitim İl Müdürlüğü Rehberlik ve Araştırma Merkezi (RAM)	Samsun Milli Eğitim İl Müdürlüğü RAM	Eyleme katılan rehber öğretmen sayısı: 563 Rehberlik sağlanan kişi sayısı:1282 Rehberlik sonrası okula devam eden öğrenci sayısı: Eyleme katılan rehber öğretmen sayısı:250 Rehberlik sağlanan kişi sayısı:250 Rehberlik sonrası okula devam eden öğrenci sayısı

Temel Bulgular

- İstatistikler ortaya koyduğu gibi orta öğretimde kız ve erkek çocukların okullaşma oranları arasındaki fark kapanmıştır. Bu nedenle çalışmaların açık öğretim, taşınabilir eğitim, eğitimindeokula devamın teşvik edilmesi ve doğru mesleki yönlendirmelerin yapılması gibi alanlarda yoğunlaşması gerekmektedir.
- Açık liseye giden kız öğrenci oranının yüksek olması toplumsal cinsiyet eşitliği açısından olumsuz etkiler doğurabilmektedir ve kızların yüksek öğretime devamının düşmesi riskini taşımaktadır. Bu nedenle açık liseye devam eden kız çocuklarının takibinin yapılarak eğitim sistemi dışında kalmamaları için gerekli yönlendirme ve rehberlik hizmetlerinin yapılması gerekmektedir.
- Rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinin kalitesinin iyileştirilmesi için öğretmenlerin nitelik ve niceliklerinin artırılması gerekmektedir. İlde yapılan saha çalışmalarında öne çıkan çocuk istismarı, ensest, madde kullanımı ve bağımlılık, şiddet, toplumsal cinsiyet gibi alanlarda eğitim sisteminde rehberlik ve danışmanlık hizmetleri ihtiyaç duyulduğu gözlemlenmiştir. Bu açığı kapatılması için Milli Eğitim Müdürlüğü koordinasyonunda alanında uzman kurumlarla kurulacak işbirliği ile gerekli kursların ve eğitici eğitimlerinin düzenlenmesi çalışmanın öncelikleri arasına girmelidir. Bu çalışmalar için gerekli mali kaynağın yaratılması için OKA teknik destek programı, AB proje fonları gibi araçlar göz önüne alınarak çalışmalar başlatılmalıdır.
- Kırsal alanda taşınabilir eğitim verilmesi hem kız çocuklarının okula devamını zorlaştırmakta hem de kırsal alanlarda rol model eksikliği nedeniyle kız çocuklarının okula devamı ve meslek sahibi olmaları yeterince özendirilememektedir. Bu durumun yarattığı olumsuz etkiyi azaltmak için kırsaldaki kız çocuklarının eylem 1.3.4.1'de belirtildiği gibi rol modellerle buluşturulması sağlanmalıdır.

Hedef 1.2.2: Kız öğrenci yurtlarının sayısı/kapasitesi ve güvenliğini arttırmak

Gençlerin güvenli ve ucuz barınma olanaklarına sahip olması yüksek öğrenime devamın sağlanması için büyük önem taşımaktadır. 15 Eylül 2012 tarihinden bu yana Samsun ili kız öğrenci kapasitesi 2823 kişi arttırılmıştır; fakat yurtların standardının yükseltilmesi amacıyla ranzalı sistemden bazalı sisteme geçiş yapılması nedeniyle 1015 kapasite düşüşü yaşanmıştır. Yine, Kredi ve Yurtlar Samsun Bölge Müdürlüğü tarafından deprem güçlendirmesi çalışması yapılması nedeniyle 260 kapasiteli kız bloğunda geçici olarak boşaltılmıştır.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
1.2.2.1. Kız öğrenci yurtlarının sayısını artırarak, kız öğrencilerin ucuz ve güvenli barınmalarını sağlamak	Kredi ve Yurtlar Kurumu Samsun Bölge Müdürlüğü	Kredi ve Yurtlar Kurumu Samsun Bölge Müdürlüğü	Üniversiteye devam eden kız öğrenci ve yurt sayısındaki artış: 1548 kapasite farkı 2012 Yılı kız öğrenci kapasitesi: 4182 2014 Yılı kız öğrenci kapasitesi: 5730
1.2.2.2. Kız yurtlarının bulunduğu yerleri kolay erişilebilir/ulaşılabilir kılmak	Kredi ve Yurtlar Kurumu Samsun Bölge Müdürlüğü		

İlde mevcut kız yurtlarının bulunduğu yerler kolay erişilebilir konumdadır. Samsun Merkez yurtlarının tamamı Atakum ilçesinde ve ilin en büyük üniversitesi olan Ondokuz Mayıs Üniversitesi'ne yakın konumdadır. Belediye otobüsleri ve dolmuşlar ile bu yurtlara ulaşım imkanları mevcuttur. Terme, Çarşamba ve Bafra Yurtları ise meslek yüksekokullarına yakın konumdadır.

Temel Bulgular

- Kız öğrenci yurtlarının kapasitelerinin yeterli olduğu ve ulaşılabilir konumda oldukları görülmektedir. Üniversitelerin kapasite artış stratejileri de göz önüne alınarak yurtların planlanması ve niteliklerinin artırılması için çalışmaların devam etmesi gerekmektedir.

Hedef 1.2.3: Dezavantajlı grupların (mevsimlik tarım işçilerinin çocukları, engellilerin, göçle gelen aile çocukları vb.) eğitim sistemine kayıt oranını ve sürekliliğini arttırmak

Samsun'da mevsimlik tarım işçileri, engelliler, göçle gelenler gibi grupların eğitime erişimlerinin artırılması önem taşımaktadır.

Bu nedenle eylem planında mevsimlik işçi çocuklarına yönelik yaz okullarının kurulması ve engellilerin okullara erişimi için araç sağlanması ve destek mekanizmalarının oluşturulması yer almaktadır. Ancak, ilde bugüne kadar bu grubun barınma ve eğitim ihtiyaçlarını gidermeye yönelik sürdürülebilir çalışmalar yapılmadığı görülmektedir.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
1.2.3.1. Dezavantajlı gruplara(özellikle doğum kaydı olmayan ve/veya mevsimlik gezici/geçici tarım işçisi çocuklara) yönelik yapılacak olan prefabrik konutlarda (il Özel İdare Projesi) düşünülen yaz okullarını etkin hale getirmek	Samsun Milli Eğitim İl Müdürlüğü	Samsun Milli Eğitim İl Müdürlüğü	Yapılan yaz okulu sayısı:0 Eğitim fırsatlarından yararlanan dezavantajlı kız çocukları sayısı:0 Yararlanan çocukların profili:-
1.2.3.2. Merkez ilçelerde Engelli Veri Kayıt sitesinde kayıtlı bulunan engelli çocuklarının okula erişimlerini (servis) ve de eğitime erişim için ihtiyaç duydukları araçları sağlayan/kolaylaştıran destek mekanizmaları oluşturmak	Valilik Milli Eğitim İl Müdürlüğü	Valilik	Engelli veri tabanında yer alan engelli sayısı:148.776 Engelli veri tabanında yer alan kadın sayısı:87.788 İlde eğitim fırsatlarından yararlanan engelli kız çocuğu sayısındaki artış:-

İlde engelli veritabanı olmakla birlikte, veritabanına kayıtlı kız çocuklarının okula devamları hakkında bir bilgi alınamamaktadır. İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından Samsun'da engel türlerine göre okullarının öğrenci kapasitelerinin yeterli olduğu, okul servislerinde ise engelliler için yardımcıların bulunduğu ve fiziki koşul ve donanımlarında herhangi bir eksiklik olmadığı belirtilmiştir. Son yıllarda yapılan okullarda erişebilirliğini sağlamak için gerekli önlemlerin alındığı, ancak eski yapılarda ve kırsaldaki okullarda bu yönde iyileştirmeler yapılması gerektiği gözlemlenmektedir.

Temel Bulgular

- Mevsimlik tarım işçilerinin ve göçle gelen grupların çocuklarına ilişkin özel düzenlemelerin yapılmadığı görülmektedir. Okul öncesi yaş grubundaki çocuklar için kreşlerin açılması eylem planında yer alması önemlidir.
- Son yıllarda yaşanan gelişmelerle birlikte Suriyeli geçici koruma statüsü verilen kişiler ilde önemli bir sayıya ulaşmıştır. İldeki Suriyeli sığınmacılara yönelik olarak Türkçe okuma-yazma kursları açılmaktadır. Suriyeli çocuk ve gençlerin eğitim olanaklarının geliştirilmesi, dil ve uyum programlarının bu çocuklara yönelik hazırlanması eylem planı içerisinde yer almalıdır.
- Engellilerin eğitime erişimlerinin artırılması için öncelikle, farklı engel türlerinde engelli sayıları ve okullaşma ve okullarda yaşadıkları sorunlar ile ilgili çalışmalar yapılması gerekmektedir.

Stratejik Öncelik 1.3: Toplumsal cinsiyete dair farkındalıkların artması ve duyarlılığın gelişmesi

Hedef 1.3.1: Öğretmenler ve eğitimcilerin eğitim sürecindeki rollerine ilişkin (toplumsal cinsiyet temelli) farkındalıklarını arttırmak

Towalmaktadır. Bu kapsamda sorumlu kuruluş olan Milli Eğitim Müdürlüğü'nün, Duyarlı Toplum Duyarlı Öğretmen Projesi kapsamında 17 ilçede 60 öğretmen toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimi almış, RAM tarafından 24 rehber öğretmene Ana Çocuk Programı Eğitici programı kapsamında toplumsal cinsiyet eşitliği eğitim verilmiştir. RAM'da eğitim alan bu personel 128 kadına aile eğitimi kapsamında toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimi vermiştir.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
1.3.1.1. İlk ve orta dereceli okullarda ve diğer eğitim merkezlerinde öğretmenler ve idari kadrolara yönelik, Toplumsal Cinsiyet, Kadının İnsan Hakları, Şiddetle Mücadele vb. konularda eğitim verecek eğitimciler için "Eğitici Eğitimleri" düzenlemek ve bu alanda eğitimleri verecek insan kaynağı havuzu oluşturmak	Samsun Milli Eğitim İl Müdürlüğü Samsun Rehberlik Araştırma Merkezi	Samsun Milli Eğitim İl Müdürlüğü Samsun Rehberlik Araştırma Merkezi	Toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda eğitimler verecek eğitimci sayısı: 22 rehber öğretmen, 2 Ram personeli Toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda eğitim alan kadın sayısı: 128
1.3.1.2. İlk ve orta dereceli okullarda ve diğer eğitim merkezlerinde öğretmenler ve idari kadrolara yönelik; Toplumsal Cinsiyet, Kadının İnsan Hakları, Şiddetle Mücadele vb. konularda eğitimler düzenlemek -Bu eğitimleri Hizmet İçi Eğitimlere dönüştürmek -	Samsun Milli Eğitim Müdürlüğü	Samsun Milli Eğitim Müdürlüğü Samsun Valiliği Yerel Eşitlik Birimi	Konu ile ilgili verilen hizmet içi eğitim sayısı: 3 günlük 1 adet eğitim programı Toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimlerinden yararlanan eğitimci / eğitimci sayısı:60 öğretmen

Samsun İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün 2015 yılında uygulamaya başladığı Yarım Elma Projesi kapsamında öğretmenlere, karar vericiler ile öğrencilere toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimleri vermeyi ve mesleki yönlendirme kapsamında ise toplumsal cinsiyete duyarlı rehberlik ve yönlendirme yapmayı planlamaktadır. 2015-2016 yıllarını kapsayan proje ile SYEEP kapsamında Milli Eğitim Müdürlüğü'nün sorumluluğunda olan birçok faaliyet hayata geçirilmiş olacaktır.

Samsun, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından uygulanan Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Projesi'nde yer alan pilot illerden birisidir. Söz konusu çalışma kapsamında Samsun'da okullarda toplumsal cinsiyet eşitliği farkındalığının artırılması için çeşitli çalışmalar yapılacak ve öğretmenlere eğitici eğitimi verilecektir.

Temel Bulgular

- Samsun İl Milli Eğitim Müdürlüğü bünyesinde toplumsal cinsiyet eşitliği alanında bir eğitici havuzu bulunmamaktadır. Müdürlük tarafından verilen eğitimler diğer kurumlardan görevlendirme yoluyla gelen

eğitimciler tarafından kısa süreli olarak yapılmaktadır. Milli Eğitim İl Müdürlüğü'nün teşkilat yapısı ile görev alanı göz önüne alındığında TCE eğitici eğitimlerinin bir an önce yapılması önem arz etmektedir. Konunun hassasiyeti de dikkate alındığında bu alanda insan kaynağı havuzunun oluşturulabilmesi için uzun süreli ve çeşitli uzmanlık alanlarını kapsayan eğitimlerin verilmesi yararlı olacaktır.

- Toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimlerinde verilecek olan eğitimin hedef kitlesi (öğrenci, öğretmen, veli vb.) göz önüne alınarak her hedef kitle için uzmanlar tarafından uygun materyaller ve eğitim programları oluşturulmalıdır.
- TCE eğitimlerinin verilmesi ve değerlendirilme sürecine ilişkin tüm faaliyetler İl Müdürlüğü'nün stratejik planlarında yer almalıdır.

Hedef 1.3.2: Kız çocuklarının eğitimden yararlanması ve yüksek öğrenime devamı konusunda farkındalığı arttırmak

Milli Eğitim Müdürlüğü'nden alınan verilere göre 2013-2014 döneminde üniversiteye devam eden 3446 kız, 3398 erkek öğrenci bulunmaktadır. Üniversiteye devam oranları resmi olarak açıklanmadığı için konu ile ilgili bir değerlendirme yapılamamakla birlikte, kızların yüksek öğrenime devam etmelerinin teşvik edilmesi için toplu mekanlarda bilgilendirme çalışmalarının yapılması, tanıtım ve bilinçlendirme yapılması gibi eylemler planda yer almaktadır. Ancak, bu eylemlerin planlandığı şekilde yapılamadığı belirlenmiştir.1.2.2.1 eylemi altında tek çalışmayı Atakum Belediyesi yaptığını bildirmiş vebu çalışmayla 50 öğrenciyi ulaşılmıştır.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
1.3.2.1 Kız çocuklarının orta öğretime/ liseye/ yüksek öğrenime devamı ile ilgili yerel bir kampanya düzenlemek <ul style="list-style-type: none"> • Merkez ilçelerde seçilen pilot bölgelerde, kahvehanelerde, camilerde vb. toplu mekanlarda bilgilendirme/ bilinçlendirme çalışmaları • Kanaat liderlerinin billboardlarda düzenli aralıklarla yayınlanan söylemleri • Yerel televizyonlarda bilgilendirici / özendirici programlar • Pilot bölgelerde broşür dağıtımı Belediyelerin Gençlik Merkezleri'nde, Üniversite Kulüpleri'nde, Toplum Gönüllüleri ve Eğitim Gönüllüleri gibi gençlerin yoğunlukla çalışmaları yürüttüğü kuruluşlarda bilgilendirme çalışmaları.	Valilik Belediyeler Milli Eğitim İl Müdürlüğü	Atakum Belediyesi	Farkındalık ve bilgilendirme eğitimlerinden yararlanan kişi sayısı: 50

Temel Bulgular

- Kız çocuklarında ortaöğretim okullaşma oranlarında büyük bir başarı elde edilse de, ilde bitirilen eğitim düzeyi istatistikleri incelendiğinde yüksek öğrenim mezunlarının hala az sayıda olduğu görülmektedir. Bu nedenle kız çocuklarının yüksek öğrenime devam etmesi yönünde çalışmaların yapılması, yapılacak olan eğitim yönlendirme çalışmalarında eğitim için verilen burs, şartlı eğitim yardımları gibi imkanlar hakkında farkındalık yaratılması gerekmektedir.

Hedef 1.3.3: Ailelerin eğitim hakkı, çocuk işçiliği, erken yasta evliliğin zararları vb. konularda farkındalıklarını arttırmak

Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması için ailelerin eğitimin önemi, çocuk işçiliği, erken yaşta evlilik gibi konularda bilinçlendirilmesi önemlidir. Eylem planında bu konuda ev ziyaretleri, mahalle çalışmaları ve tanıtım materyallerinin dağıtılması gibi yöntemler önerilirken, uygulamada bu eylem kapsamında rehber öğretmenler tarafından velilere yönelik olarak okul toplantıları yapıldığı görülmektedir.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Gerçekleştiren Kurumlar
1.3.3.1. Ebeveynlere kız çocuklarının okula devamı ve yüksek öğrenimden yararlanmaları konusunda bilgilendirme bilinçlendirme çalışmaları (ev ziyaretleri, mahalle çalışmaları, broşür vb. yöntemlerle) yapmak	Samsun Milli Eğitim İl Müdürlüğü	Samsun Milli Eğitim İl Müdürlüğü	Yapılan bilgilendirme sayısı:566 Yapılan ev ziyareti sayısı:- Farkındalık ve bilgilendirme eğitimlerinden yararlanan aile sayısı:14.855 Ebeveyn

Temel Bulgular

- SYEEP izleme ve değerlendirme çalışmalarında, özellikle kırsal alandaki (Vezirköprü, Ayvacık, Havza, Alaçam vb) ailelerin kız çocuklarını okula göndermeme eğilimi taşıdıkları gözlenmiştir. Bu ailelere yönelik lokal çalışmaların planlanması gerekmektedir. Bu konuda SYEEP izleme sonucunda elde edilen veriler kullanılarak ilçe bazlı eylemlere yer vermelidir. İl merkezinde riskli mahaller/bölgeler de tanımlanarak eylem planında yer almalıdır.
- Yapılacak tüm bu çalışmalarda Jandarma, muhtarlık, müftülük gibi en kırsal teşkilatlanması geniş olan kurumlardan destek alınması gerekmektedir.

Hedef 1.3.4: Dezavantajlı bölgelerde yaşayan kız çocuklarının okumaya yönelik teşvikleri arttırmak

Dezavantajlı bölge ve ilçelerde kız çocuklarının orta öğretim ve yüksek öğretime devam etmesi için okula devam ve başarıya yönelik olarak çeşitli destekler verilmesi ve başarılı rol modellerle kız çocuklarının bir araya getirilmesi eylemleri belirlenmiştir. Ancak, uygulamada bu faaliyetlerin gerçekleştirilemediği görülmektedir.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Gerçekleştiren Kurumlar
1.3.4.1. Kız çocuklarına yönelik okuldaki başarı ve devam süresine yönelik teşvik tedbirlerinin (yerelde uygulanan Yaz Kampı Projesi gibi ödüller, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarından verilebilecek küçük burslar vb) oluşturulması	Milli Eğitim İl Müdürlüğü		-Eğitim fırsatlarından yararlanan kız çocuğu sayısındaki artış:-
1.3.4.2. Okuma-yazma oranı düşük olan ilçelerde (Asarcık, Ayvacık, Salıpazarı, Vezirköprü) seçilecek olan pilot okullarda, kız çocukların rol model alacakları başarılı kadınlarla söyleşiler gerçekleştirmek	Milli Eğitim İl Müdürlüğü		Eğitim fırsatlarından yararlanan kız çocuğu sayısındaki artış:

Temel Bulgular

- Söz konusu faaliyet kapsamında Samsun'da bu güne kadar planlı bir çalışma yapılmamıştır. Rol modellerle yapılacak çalışma, kız çocuklarının okula devam etmesinin özendirilmesinde önemli, kolay, ucuz ve etkin bir yöntemdir. Bu nedenle bu çalışmanın, ilçeler bazında yerel yönetimler, kaymakamlıklar ve ilgili STK'lar ile kurulacak işbirliği ile gerçekleşmesi kısa vadede beklenilmelidir.
- İzleme ve değerlendirme çalışmalarında ilçe kaymakamlıklarının sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları

aracılığıyla okula devam eden kız çocuklarına sosyal yardımlarda öncelik verildiği tespit edilmiştir. Ancak bu yardımlar burs niteliğinden çok, bir defaya mahsus yardım niteliği taşımakta ve başarılı ve ödül niteliğinden çok muhtaç olma kriteri göz önüne alınmaktadır. Bu nedenle il bazında İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve STK'lar öncülüğünde, başarılı kız çocuklarına yönelik burs sağlama olanakları geliştirilmeli, özel sektör temsilcileri ve iş adamları bu konuda teşvik edilmelidir.

4.2 MÜDAHALE ALANI 2: KADIN VE SAĞLIK HİZMETLERİ

Uzun Erimli Hedef: Kadınların sağlıklı yaşam hakkından eşit biçimde yararlanmalarını sağlamak

Sağlık bireylerin ve toplumların refahlarını etkileyen önemli alanlardandır. Kadınların sağlık hizmetlerine erişimlerinin güçlendirilmesi, önemli sağlık sorunları hakkındaki bilgilerinin artırılması ve aldıkları hizmetlerin niteliklerinin iyileştirilmesi toplumsal cinsiyet eşitliği açısından büyük önem taşımaktadır. Uzun süre ülkemizde önemli sorunlar olan bebek ve anne ölüm oranları ülke genelinde olduğu gibi Samsun'da da düşürülmüş, ortalama yaşam süresi de 79,8'e çıkmıştır. Bununla birlikte, sağlık alanında dezavantajlı gruplar arasında ve bölgesel olarak dengesizlikler devam etmektedir.

663 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Sağlık Bakanlığı taşra teşkilatı yeniden yapılanmıştır. İl Sağlık Müdürlüğü İlde Bakanlığın temsilcisi olup, Kurumlar arası koordinasyonun sağlanmasından sorumlu iken, birinci basamak sağlık hizmetleri Halk Sağlığı Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Sağlık Bakanlığına bağlı tanı ve tedavi hizmetlerinin sunulduğu 2. ve 3. basamak sağlık kuruluşlarının yönetimini Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği yapmaktadır.

Samsun Yerel Eşitlik Eylem Planının kabul edildiği tarih ile Sağlık Bakanlığı taşra teşkilatının yeni yapısı ile hizmet vermeye başlaması aynı tarihlere denk gelmiştir. SYEEP'nin uygulanmasında aksaklık yaşanmaması için yeni yapılanmada dikkate alınarak yenilenme yapılması zorunlu olmuştur.

Stratejik Öncelik 2.1: Kadınların sağıkta hizmete erişim konusunda güçlendirilmesi

Hedef 2.1.1: Kadınlar sağık alanındaki hakları, sağık hizmetleri (kurum/kuruluşlar) ve bu sağık hizmetlerine erişimleri konularında farkındalıklarını arttırmak

Sağık hizmetlerine erişim ve hizmetlerin niteliği bireylerin iyi bir yaşam sürebilmeleri için büyük önem taşımaktadır. Kadınların sağık hizmetlerinden yararlanma oranlarını artırmak için öncelikle mevcut sağık hizmeti sağlayıcı kurumlar ve buralarda verilen hizmetler hakkında kadınların bilgilerinin artırılması gerekmektedir. İlde verilen birinci basamak sağık hizmetleri Halk Sağlığı Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Aile hekimliği uygulaması, bulaşıcı hastalıklar kontrol programı ve bağışıklama hizmetleri, çevre sağığı çalışmaları, kanser kayıtçılığı ve kanser taramaları, ruh sağığı kontrol programları ve çocuk, ergen, kadın üreme sağığı hizmetleri gibi çalışmalar bu kapsamda yer almaktadır. Ondokuz Mayıs Üniversitesi de, üniversitede çalışan ve okuyanlara yönelik bilinçlendirme çalışması yapmıştır.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
2.1.1.1. Kadınların tedavi süreçlerinde hakları ve sağık hizmetlerine erişimi, hizmet alma hakkı, erken teşhis ve erken teşhisin önemi ve şikayet mekanizmaları konularında bilinçlendirme/bilgilendirme çalışmaları yapmak (afiş, broşür vb. yöntemlerle ve de yerel medya kanallarıyla)	Halk Sağlığı Müdürlüğü	Halk Sağlığı Müdürlüğü	Sağık merkezlerine başvurakadın sayısındaki artış :- Dağıtılan afiş/broşür sayısı: 20.000 adet el broşürü, 630 afiş Yapılan stant sayısı: 21 Yürüyüş sayısı: 20 adet (2014 yılı) Yılda 1 kez TV programı (Diyabet konulu)

		Canik Belediyesi	Bilgilendirilen Kadın Sayısı: 200
		OMÜ	Seminerlere katılan katılımcı sayısı: 18-55 yaş aralığındaki kadınlara yönelik toplamda 2600 öğrenci, ve 550 personel
2.1.1.2. Merkez ilçelerdeki pilot bölgelerde ve sağlık konusunda özel çalışmalar yapılmayan bazı ilçelerde kadınların sağlık hakları konusunda ev ziyaretleri yoluyla bilgilendirme çalışmaları yapmak	Halk Sağlığı İl Müdürlüğü	Halk Sağlığı İl Müdürlüğü	HSM Mobil ziyaret sayısı: 365 HSM Mobil Denetim sayısı: 50 HSM Anket Sayısı: 583 kişiye, 64 köyde anket

Aile hekimliği uygulaması kapsamında hizmetin etkinliğini artırmak amacıyla köylere gezici sağlık hizmeti verilmektedir. Yapılan anket çalışmalarıyla da bu hizmetin izlenmesi ve etkinliğinin artırılması sağlanmaktadır.

Temel Bulgular

- Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu çalışmalarına paralel olarak aile hekimleri ve toplum sağlığı merkezleri tarafından hasta hakları ve tedavi süreçlerine erişim ile ilgili çeşitli bilgilendirmeler yapılmaktadır. Söz konusu bilgilendirme çalışmalarının, yereldeki mevcut durum analizi sonrası ihtiyaç ve talepler doğrultusunda oluşturulması çalışmaların verimliliği ve etkinliği açısından son derece önem arz etmektedir.
- 2.1.1.2 eyleminde bahsedilen pilot bölgelerdeki çalışmalar için ihtiyaç analizi yapılarak pilot bölgelerin hangi ilçeler ve mahalleler olacağı belirtilmelidir.
- Halk Sağlığı Müdürlüğü tarafından yaygın olarak bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları yapılmaktadır. Aile hekimliği uygulaması ile yapılan ev ziyaretlerinin sayısı da artmıştır. Merkezdeki ve merkez dışındaki ilçelerin sağlık hizmetlerinden en az yararlanabilen yerleşim yerleri tespit edilerek bu alandaki çalışmaların devam etmesi gerekmektedir.

Hedef 2.1.2: Kadınların ve erkeklerin sağlık sorunlarının çözümü, cinsel sağlık ve üreme sağlığı konularındaki rolleri ile ilgili farkındalıklarını arttırmak ve sağlık bilincini geliştirmek

Samsun verilerine göre ergen (15-19 yaş) gebelikleri üreme sağlığı konusundaki en büyük sorunlardan biridir. Bununla birlikte, hem resmi verilerine hem de Samsun'da Kadının Durumu çalışması anket sonuçlarına bakıldığında Samsun'da ergen gebeliklerde azalma eğilimi görülmektedir.

Cinsel sağlık ve üreme sağlığında kadınların bilgilendirilmesi kadar erkeklerin bilgilendirilmesi de önem taşımaktadır. Bu amaçla eylem planında özellikle erkeklerin yoğun olarak kullandıkları mekanlarda bilgilendirme çalışmaları yapılması öngörülmüştür. Ancak, ilde öngörülen şekilde bilgilendirmeler yapılmamıştır.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
2.1.2.1. Seçilen pilot bölgelerde erkeklerin yoğun olarak kullandığı mekanlarda (kahvehaneler, oyun salonları, internet kafeler...), cinsel sağlık ve üreme sağlığı rollerine(Aile planlaması, cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar...) ilişkin bilgilendirme/ bilinçlendirme çalışmaları yapmak (broşür dağıtımı vb. yöntemlerle)	Halk Sağlığı İl Müdürlüğü Sağlık İl Müdürlüğü	Halk Sağlığı İl Müdürlüğü	Çalışmalardan yararlanan kadın sayısı:2006 Çalışmalardan yararlanan erkek sayısı:1581 Yapılan bilgilendirme sayısı: 350 Çalışmalardan yararlanan personel sayısı:352
2.1.2.2. Merkez ilçelerde faaliyet gösteren 4 Halk Eğitim Merkezi'nde, Toplum Merkezi'nde, 16 lisede ve Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nde cinsel sağlık ve üreme sağlığı rollerine ilişkin bilgilendirme / bilinçlendirme seminerleri/panelleri düzenlemek	İl Halk Sağlığı Müdürlüğü Milli Eğitim İl Müdürlüğü - Ondokuz Mayıs Üniversitesi	Halk Sağlığı İl Müdürlüğü	Düzenlenen seminer sayısı: 55 adet Seminerlere katılan katılımcı sayısı: 4979
2.1.2.3 Evlilik öncesi ve sırasında üreme sağlığı, cinsel sağlık ve gebelik (riskler), gibi konularda danışmanlık hizmetini güçlendirmek	İl Halk Sağlığı Müdürlüğü Belediyeler (Merkez/ilçe)	Halk Sağlığı İl Müdürlüğü	Hizmetlerden yararlanan kişi sayısı: 59 seansta 1353 kişi yararlanmıştır. Güvenli Annelik Kampanyasında 3 kez stant açılmış. 2014 yılında güncellenen gebelik yöntem rehberleri ASM ve TSM'leredağıtıldı.
		Atakum Belediyesi	Danışmanlık Hizmeti Alan Kişi Sayısı: 2784
		Canik İlçe Sağlık Müdürlüğü	Yapılan Eğitim Sayısı: 25 Eğitime Katılan Kişi Sayısı: 345

Halk Sağlığı Müdürlüğü ergen sağlığı eğitimleri kapsamında cinsel sağlık ve üreme sağlığı rollerine ilişkin 55 adet seminer düzenlemiş ve bu seminerlere 4979 kişi katılım sağlamıştır. Bu çalışmanın yanı sıra, üreme sağlığını geliştirme programları ve faaliyetleri aracılığı ile bireysel davranışları değiştirmek için Halk Eğitim Merkezleri, okullar, kurslar, camiler ve cezaevlerinde eğitimler verilmiştir. Düzenlenen Güvenli Annelik Kampanyası ile normal doğumun önemi, sağlıklı gebelik, aile planlaması, emzirme, anne sütünün önemi konusunda farkındalık artırılmıştır. Yine, aile sağlığı merkezlerinde üreme sağlığı hizmetlerini bireylerin ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde güçlendirme çalışmaları devam etmektedir.

Atakum Belediyesi Kadın Koordinasyon ve Sosyal Hizmetler Merkezi ise psikolog ve evlilik danışmanı eşliğinde 2784 kişiye danışmanlık hizmetleri vermiştir. Canik İlçe Sağlık Müdürlüğü Engelsiz Nesiller Projesi kapsamında 25 eğitim düzenleyerek 345 Roman asıllı kişiye ulaşmıştır.

Temel Bulgular

- Halk Sağlığı Müdürlüğü tarafından yapılan bilgilendirme çalışmaları cinsiyet ayrımı yapılmaksızın gerçekleştirilmiştir.
- Yerel yönetimlerin hedef 2.1.2.1 kapsamında gerçekleştirdiği eylemler için geri dönüş yapan belediye sayısı sınırlıdır. Bunun nedeninin bu alanlarda hizmet yapılmaması ya da hizmet veriliyor olmasına rağmen gerekli verilerin kayıt altına alınması olduğu bilinmemektedir.
- Son yıllarda ülke genelinde olduğu gibi Samsun'daki belediyeler tarafından evlilik öncesi aile eğitimi yaygınlaşmaktadır. Bu kapsamda cinsel sağlık ve üreme sağlığı konusunda eğitim verilip verilmediği, veriliyor ise kaç kişiye ulaşıldığı konusunda bilgi edinilmesi gerekmektedir.

Hedef 2.1.3: Ergenlik dönemindeki genç kızların ve erkeklerin, cinsel sağlık ve üreme sağlığı vb. Konulara ve hizmetlere ilişkin farkındalıklarını arttırmak

Ergenlik dönemindeki genç kızların ve erkeklerin, cinsel sağlık ve üreme sağlığı vb. Konulara ve hizmetlere ilişkin farkındalıklarını arttırmak amacıyla İl Halk Sağlığı Müdürlüğü tarafından eğitimler düzenlenmiştir. Bu kapsamda Atakum Belediyesi ve İğne Deliği Gençlik Merkezi ortaklaşa olarak 4 okulda 500 gence eğitim vermeyi planlamaktadır.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
2.1.3.1. Belediyelerin Gençlik Merkezleri'nde, Üniversite Kulüpleri'nde, Toplum Gönüllüleri ve Eğitim Gönüllüleri gibi gençlerin yoğunlukla çalışmalar yürüttüğü kuruluşlarda, cinsel sağlık ve üreme sağlığı alanında bilgilendirme programları oluşturmak (cinsel yolla bulaşan hastalıklar, istenmeyen gebelikler, akraba evlilikleri ve erken yaşta evlilik riski...)	İl Halk Sağlığı Müdürlüğü Belediyeler (Merkez, ilçe)	Atakum Belediyesi	Çalışmalardan yararlanan çocuk sayısı:14431 Hizmetlerden yararlanan kişi sayısı:500 (Eğitim seçilen en az 4 pilot okulda gerçekleştirilecektir).

Temel Bulgular

- Bu eylem kapsamında uygulanan faaliyetlerin daha geniş hedef kitleye ulaştırılması için Halk Sağlığı Müdürlüğü, Milli Eğitim Müdürlüğü, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, belediyeler ve sivil toplum kuruluşlarının işbirliği yaparak yaygınlaştırmaları gerekmektedir.

Hedef 2.1.4: Kadınların hizmete erişimlerinde önyargılar ve ayrımcılıktan kaynaklanan engelleri ortadan kaldırmak

Sağlık alanında çalışan personelin toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda eğitim alması ile duyarlılığın artırılması, tutum ve davranışlarında iyileşmeler yaratacak çalışmalar yapılması eylem planında öngörülmüştür. Ancak, Sağlık Bakanlığı'nın teşkilat yapısının 2012 yılında değişmesi nedeniyle bu eylemin Kamu Hastaneleri Genel Sekreterliği tarafından yapılacak şekilde revize edilmesi gerekmektedir.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
2.1.4.1. Samsun Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde (pilot) yönetici, idari personel, doktor ve hemşirelere yönelik ayrımcı olmayan tutum ve davranış değişikliği yaratacak farkındalık geliştirici eğitimler düzenlemek ve bu eğitimleri sürdürülebilir kılmak (hizmet içi eğitimler kapsamına almak)	Sağlık İl Müdürlüğü Halk Sağlığı İl Müdürlüğü		Sağlık sunucuların tutum ve davranışlarındaki iyileşmeler:-
2.1.4.2. Yerel medyada, "Kadın Sağlığı, Üreme Sağlığı, Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıklar, İstenmeyen Gebelikler, Akraba Evlilikleri Ve Erken Yaşta Evlilik Riski" vb. konularda önyargıları, yanlış tutum ve davranışları azaltacak farklı uzmanların desteği ile bilgilendirici programlar yapmak	Sağlık İl Müdürlüğü Halk Sağlığı İl Müdürlüğü		

Temel Bulgular

- Eylem planı hazırlandıktan sonra yeniden yapılanan Sağlık Bakanlığı il teşkilatının yeni yapısı göz önüne alınarak tüm eylemler için Halk Sağlığı Müdürlüğü, İl Sağlık Müdürlüğü ve Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği'nin görevleri belirlenmelidir. Bu kapsamda 2.1.4.1'de yer alan eylem Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği tarafından yapılmalıdır.
- Kamu kurumlarının bürokratik yapısı ve işleyişi göz önüne alındığında bu eylemin sivil toplum kuruluşlarında önderliğinde gerçekleştirilmesinin daha kolay olacağı düşünülmektedir.
- Bu hedef altında sunulan sağlık sunucuların tutum ve davranışlarındaki iyileşmeler göstergesi ölçülebilir değildir. Bu nedenle bu göstergeyi ölçmeye yönelik yöntemlerin belirlenmesi ya da ölçülebilir yeni göstergelerin tanımlanması gerekmektedir.
- Hedef 2.1.4 altında verilen faaliyetlerin gözden geçirilmesi ve hedefe ulaşabilmek için yeni faaliyetlerin konulması ya da mevcut faaliyetler başka hedefler altına alınması gerekmektedir.

Stratejik Öncelik 2.2: Kadınlara yönelik nitelikli sağlık hizmet sunumunun artırılması

Hedef 2.2.1: Sağlık alanında yeni yasal düzenlemeler ve mevzuat değişikliklerini irdelemek ve öneriler hazırlamak.

Samsun Halk Sağlığı Müdürlüğü tarafından kendi sundukları hizmetlerin iyileştirilmesi ve güçlendirilmesi için çeşitli değerlendirme çalışmaları yapılmıştır. Ancak, eylem planında olduğu şekilde ulusal düzeydeki politika ve mevzuat değişiklikleri Sağlık Bakanlığı düzeyinde gerçekleşmelidir.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
2.2.1.1 Hizmet sunumunun önündeki engelleri ortadan kaldırmak için politika, mevzuat önermeleri geliştirmekdeğişikliği yaratacak farkındalık geliştirici eğitimler düzenlemekve bu eğitimleri sürdürülebilir kılmak (hizmet içi eğitimlerkapsamına almak)	Halk Sağlığı İl Müdürlüğü Sağlık İl Müdürlüğü	Samsun İl Halk Sağlığı Müdürlüğü	Sağlık sunucuların tutum ve davranışlarındaki iyileşmeler:-

2.2.1.2 OMÜ Tıp Fakültesinin, Sağlık Bakanlığı'nın, STK'ların ve diğer kurum/kuruluşların ilde kadın sağlığına ilişkin (hastalıklar, riskler vb) yapmış oldukları çalışmaları ve sonuçlarını derleme yapmak	İl Halk Sağlığı Müdürlüğü Milli Eğitim İl Müdürlüğü Ondokuz Mayıs Üniversitesi	Samsun İl Sağlık Müdürlüğü	Yapılan derleme sayısı:-
---	--	----------------------------	--------------------------

Temel Bulgular

- İl bazında uygulanan politikalar ulusal düzeyde Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenmektedir. İle özel politika ve uygulamaların geliştirilebilmesi, ulusal ve uluslararası fon kaynaklarına yönelik projeler geliştirilebilmesi belli bir ölçüde gerçekleştirilebilir.
- İlde Sağlık Müdürlüğü, Halk Sağlığı Müdürlüğü, Ondokuz Mayıs Üniversitesi tarafından yapılan halk sağlığı ile ilgili çalışmalar bulunmaktadır. Ancak bu çalışmaların değerlendirilmesinde, eylem planında yer alan göstergelerin, kurumlardaki göstergelerle uyum sorunu nedeniyle kısıtlar yaşanmıştır.

Hedef 2.2.2: Sağlık birimlerinde hizmet kalitesini iyileştirmek.

Sağlık birimlerinde hizmet kalitesinin artırılması için hastalardan gelen geribildirimlerin şikâyet ve öneriler şeklinde alınmasına olanak sağlayacak mekanizmaların kurulması ve bunların göz önüne alınarak iyileştirmeler yapılması gerekmektedir. İlde tüm hastanelerde bu mekanizmalar kurulmuştur.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
2.2.2.1.. Devlet hastanelerinde Şikâyet ve HastaGörüş Mekanizması oluşturmak ve ildeki tüm hastanelere ve sağlık kuruluşlarına yaygınlaştırmak	Halk Sağlığı İl Müdürlüğü Sağlık İl Müdürlüğü	Kamu Hastaneleri Genel Sekreterliği	Şikâyet mekanizması oluşturmuş kurum sayısı: Tüm Hastaneler

Temel Bulgular

- 2012 yılında Sağlık Bakanlığının yeniden yapılanması nedeniyle, söz konusu faaliyetin sorumluluk alanı İl Halk Sağlığı Müdürlüğü, İl Sağlık Müdürlüğü ve Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği şeklinde genişletilmelidir.
- İzleme ve Değerlendirme çalışması kapsamında Samsun Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği ile görüşülmüştür. İlgili merciler tarafından ildeki tüm hastanelerde şikâyet ve hasta görüş mekanizmasının bulunduğu belirtilmiştir. Hasta Hakları Birimleri tarafından da bu süreçlerin takip edildiği ifade edilmiştir. Ayrıca BİMER ve SABİM' den gelen tüm şikâyetlerin de incelendiği ifade edilmiştir. Ancak gösterge ve sayı verilememiştir.

Hedef 2.2.3: Sağlık hizmetlerinin nitelikli hale getirilmesi için cinsiyete duyarlı sağlık verileri toplamak.

Sağlık alanında cinsiyete göre ayrıştırılmış veriler Sağlık.net sistemi aracılığı ile toplanmaktadır. Sağlık Bakanlığı izni ile sistem verilerinin paylaşılacağı belirtilmiştir. Ancak söz konusu verilerin analiz edilerek kurumların hizmet ve politika üretme sürecine yansıtıldığı takdirde mevcut durumda iyileşme sağlanacaktır.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
2.2.3.1. Sağlık hizmet sunumu ve kullanımına ilişkin cinsiyete dayalı veri toplama ve değerlendirme sistemleri oluşturmak, kurumlar arası eşgüdüm sağlamak	Halk Sağlığı İl Müdürlüğü Sağlık İl Müdürlüğü	Samsun Halk Sağlığı Müdürlüğü	İlde, kanser ile ilgili analizlerde kullanılabilecek verilerin toplanması sağlandı ve sağlanmaya devam edilmektedir. Özel ve kamu hastanelerinden intihar verileri toplanmakta, altı ayda bir Sağlık Bakanlığı'na gönderilmektedir. Özel ve kamu hastanelerinin acil servislerine aile içi şiddet nedeniyle başvuran kişilerin verileri toplanmaktadır.

Temel Bulgular

- Sağlık alanında cinsiyete göre ayrıştırılmış veriler Sağlık.net sistemi aracılığı ile toplandığı, bu nedenle Sağlık Bakanlığı izni ile sistem verilerinin paylaşılabileceği belirtilmiştir. Ancak söz konusu verilerin analiz edilerek kurumların hizmet ve politika üretme sürecine yansıtıldığı takdirde mevcut durumda iyileşme sağlanacaktır.

Hedef 2.2.4: şiddet mağduru kadınlara verilen hizmetleri iyileştirmek.

Toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında sağlık hizmetlerini iyileştirmek amacıyla ikinci basamak sağlık kuruluşlarındaki özellikle de acil serviste çalışan sağlık personeline yönelik eğitim toplantıları düzenlenmiştir. Halk Sağlığı Müdürlüğüne bağlı Toplum Sağlığı Merkezleri ve Aile Sağlığı Merkezleri bünyesinde mağdur kişinin tespiti durumunda sunulacak hizmetler belirli olup hizmet standartlarının belirtildiği rehberin hazırlanması ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
2.2.4.1. şiddet mağduru kadınlara verilen sağlık hizmetlerini bilimsel bir akış şeması ile standardize etmek ve bu hizmet standardını tüm sağlık birimlerinde yaygınlaştırmak	Halk Sağlığı İl Müdürlüğü Sağlık İl Müdürlüğü	Samsun Halk Sağlığı Müdürlüğü	Eğitim verilen personel sayısı: 132
2.2.4.2. Hastanelerde, Sağlık Merkezlerinde, "tecavüz", "ensest", "şiddet" konularında uzmanlaşmış birimler kurmak (Kadın İzlem Merkezleri gibi)	İl Halk Sağlığı Müdürlüğü Milli Eğitim İl Müdürlüğü Ondokuz Mayıs Üniversitesi	İl Halk Sağlığı Müdürlüğü	Açılan merkez sayısındaki artış:0

2.2.4.3. Mağdur tespiti, öncelikli sunulacak hizmetler ve yönlendirme ile ilgili standartların belirtildiği rehberler hazırlamak ve tüm ilde yaygınlaştırmak	İl Halk Sağlığı Müdürlüğü Belediyeler (Merkez/ilçe)	İl Halk Sağlığı Müdürlüğü	Hazırlanan Rehber Sayısı:-
--	---	---------------------------	----------------------------

Temel Bulgular

- 2.2.4.2 faaliyetinin 2012 yılında Sağlık Bakanlığının yeniden yapılanması nedeniyle, sorumluluk alanı İl Halk Sağlığı Müdürlüğü kapsamı dışında yer almaktadır. Bu görev, yeni kurulan teşkilat yapısı kapsamında Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliğinin hizmet alanı içerisinde yer almaktadır.
- Kadına ve çocuğa karşı şiddet ve çocuk istismarı konularında İl Sağlık Müdürlüğü, Halk Sağlığı Müdürlüğü, Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği ve Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü işbirliğinde verilerin ve mevcut durumun analiz edilmesine yönelik faaliyetler eylem planına eklenmelidir.

Hedef 2.2.5: Hizmet sunumundaki bölgeler ve yerleşim birimleri arasındaki eşitsizlikleri ortadan kaldırmak

Aile Hekimliği sistemi ile temelde sağlığı geliştirici ve koruyucu hizmetlerinin gezici ve yerinde sunulan sağlık hizmetleriyle bölgeler ve yerleşim birimleri arasında eşit bir şekilde yapılması hedeflenmektedir. Diğer taraftan evde sağlık hizmeti sunumu çalışmalarını iyileştirmek için çeşitli çalışmalar yapılmaktadır. Ancak, yapılan tarama ve evde sağlık hizmetlerinin yerleşim birimleri bazında sayılarına ulaşamamıştır. Samsun Büyükşehir Belediyesi ise Yaşlı Hizmet Merkezi'nin düzenli sağlık taramaları ile son iki yılda yaklaşık 9000 kişiye (kadın ve erkek) ulaşmıştır. Atakum Belediyesi de köylerde meme sağlığı konusunda 2015 yılı içerisinde bilgilendirme çalışmaları yapmayı hedeflemektedir.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/ Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
2.2.5.1. İhtiyaç duyulan gruplar/bölgeler için gezici sağlık araçları aracılığıyla hizmet vermek (teşhis ve tedavi), mahallelerde sağlık taramaları yapmak, düzenli sağlık taramalarını teşvik etmek ve yerinde evde sağlık hizmetlerini yaygınlaştırmak	Halk Sağlığı İl Müdürlüğü Belediyeler Valilik	Büyükşehir Belediyesi	Sağlık hizmetinden yararlanan kadınların sayısındaki artış Yapılan düzenli tarama sayısı: 2010:1710 kişi 2011:3054 kişi 2012:3605 kişi 2013:4620 kişi 2014:3803 kişi
		Halk Sağlığı İl Müdürlüğü	Davet Edilen Riskli gebelik sayısı:8 Daveti kabul eden Riskli Gebe Sayısı:-8 2014 yılı acil obsetrik eğitimleri: 6 Hastane doğumhaneleri birer kez değerlendirilmiştir. Anne Sütü Eğitimi ve Alan Kadın Sayısı:91/ 1584 Menopoz Eğitimi ve Alan Kadın Sayısı:29/564
2.2.5.2. Gebelikte izlem ve düzenli kontrol, doğum öncesi ve sonrası bakım konusunda verilen hizmetler ile menopoz, kemik erimesi tedavisi gibi hizmetleri ilde sağlık merkezlerine erişimin zor olduğu ilçelerde, köylerde yaygınlaştırmak		Atakum Belediyesi	Bilgilendirilen Kadın Sayısı: 50

Halk Sağlığı Müdürlüğü tarafından güvenli annelik hizmetleri kapsamında mevcut bakım yönetim rehberleri iyileştirilmiş ve uygulanmıştır. Hamile ve emziren kadınlara vitamin ve mineral takviye programlarını iyileştirmek ve sürdürmek için çeşitli çalışmalar yapılmış; misafir anne programının iyileştirilmesi ve sürdürülmesi sağlanmış ve tüm doğumların güvenli ortamda yapılmasını sağlamak amacıyla anne bebek dostu doğum ve hastane programı yaygınlaştırılmıştır. Bakanlık tarafından güncellenen doğum öncesi, doğum sonu ve acil obstetrik bakım yönetim rehberleri çoğaltılarak tüm toplum sağlığı merkezleri ve aile hekimlerine dağıtımı yapılmıştır. Ayrıca yine Sağlık Bakanlığı tarafından yeni oluşturulan riskli gebelik yönetim rehberi çoğaltılarak dağıtımı yapılmıştır. Düzenlenen 3 eğitimde 29 TSM personeline Acil Obstetrik Bakım konusunda bilgi verilmiştir. Ayrıca, Sağlık Bakanlığı tarafından gönderilen takviyelerinin dağıtımını ücretsiz olarak yapılmış, devamlılığı sağlanmış ve hamile ve emziren kadınlara preparat reçetede edilmesini sağlanmıştır. Bebeklerin ilk 6 ay sadece anne sütü alması, 6 ay-2 yaş arasında ise ek gıdalarla birlikte anne sütüne devam edilmesi farkındalığını artırmak amacıyla 91 seansta 1584 kişiye anne sütü eğitimi verilmiştir. Sağlık Bakanlığı tarafından gönderilen tamamlayıcı beslenme kitapçıklarının tüm birinci basamak sağlık kuruluşlarına dağıtımı sağlanmıştır (17 ilçe TSM ve ASM). Atakum Belediyesi de Lösam Derneği ile işbirliğinde hasta yakını kadınlara kadın doğum, meme sağlığı, cinsel sağlık ve doğum kontrolü eğitimi vermiştir.

Temel Bulgular

- İlde gebe izlem, kontrolleriyle ve doğum öncesi ve sonrası bakımla ilgili hizmetlerin düzenli olarak verildiği görülmektedir.

Hedef 2.2.6:Kadınların sağlık kurumlarına ve ilgili diğer merkezlere ulaşımını kolaylaştırmak

SYEEP'te kadınların sağlık kurumlarına ulaşımının kolaylaştırılması için engelli kadınlara yönelik çalışma yapılması öngörülmüştür. Ancak, engelli veritabanı kullanılarak engelli kadınların ihtiyaçlarının tespit edilmesi çalışmanın yapılamadığı görülmektedir.Engelli veritabanı ilde kurulmuş olmakla birlikte, veritabanının güncellemesi kurumlar tarafından yapılmamaktadır. Bununla birlikte, bu eyleme yönelik Samsun Büyükşehir Belediyesi ve Atakum Belediyesi engelli kadınları hedef alan çalışmalar gerçekleştirmişlerdir ve bu çalışmalardan 1003 engelli kadın yararlanmıştır.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
2.2.6.1. İlde engelli kişilerin takip edildiği Engelli Veri Tabanı yoluyla demografik bilgilerine ulaşılan 50 engelli kadın ile görüşme yapmak ve öncelikli sağlık ihtiyaçlarının tespit etmek ve bu ihtiyaçların karşılanması için tüm engelli kadınlara yönelik hizmetler geliştirmek	Valilik Halk Sağlığı İl Müdürlüğü Belediyeler	Halk Sağlığı İl Müdürlüğü	Sağlık imkanlarından yararlanan dezavantajlı kadın sayısı:-
		Atakum Belediyesi:	Sağlık imkanlarından yararlanan dezavantajlı kadın sayısı: 50
		Büyükşehir Belediyesi	Sağlık imkanlarından yararlanan dezavantajlı kadın sayısı:53

Temel Bulgular

- SYEEP'te yer alan Hedef 2.2.6 ildeki tüm kadınların sağlık kuruluşlarına ulaşımının kolaylaştırmayı öngörürken, bu hedef altında sadece engelli kadınlar hedef kitle olarak belirlenmiş ve tek bir faaliyete yer verilmiştir. Bu nedenle bu hedefin gözden geçirilmesi ve hedef altında tüm kadın grupların sağlık kurumlarına erişimlerini kolaylaştıracak başka eylemlere yer verilmesi önerilmektedir.
- Engellilere yönelik yapılan çalışmalar ilde sınırlı kalmaktadır. Engelli veritabanına verilerin düzenli bir şekilde geçirilmesi ve politikalar geliştirilmesi gerekmektedir. Bu çalışmalar tamamlanmadığı için 2.2.6.1 eylemin de yapılmadığı görülmektedir.
- Kadınların sağlık kurumlarına ve ilgili diğer merkezlere ulaşımını kolaylaştırmak hedefinin gerçekleştirilebilmesi için ek eylemlerin plana eklenmesi önerilmektedir.

Stratejik Öncelik 2.3: Ergenlik dönemindeki genç kızların ve erkeklerin, cinsel sağlık ve üreme sağlığı vb. konulara ve hizmetlere ilişkin farkındalıkları arttı

Hedef 2.3.1: Üreme ve cinsel haklar konularında uygun tutum, bilgi ve beceri kazanan sağlık sunucularını arttırmak

İlde sağlık çalışanlarına yönelik olarak toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadına yönelik şiddet konularında çeşitli eğitim çalışmaları yürütülmüştür. Eğitimci havuzunun geliştirilmesi için çalışmalar devam etmekte olup bunun için kurumlar arası işbirliklerinin yapılması önem taşımaktadır.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
2.3.1.1. Sağlık İl Müdürlüğü ve Halk Sağlığı İl Müdürlüğü bünyesinde toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadına yönelik şiddetle mücadele vb. eğitimlerden yararlanmış kişileri tespit etmek, ilde hali hazırda yürütülecek çalışmalar için bir uzman havuzu oluşturmak	Halk Sağlığı İl Müdürlüğü Sağlık İl Müdürlüğü	Halk Sağlığı İl Müdürlüğü	Düzenlenen Eğitim Sayısı:4 Eğitime Katılan Kişi Sayısı: 256
2.3.1.2. Uzman havuzundaki sağlık çalışanları ile sağlık sunucularına yönelik: iletişim, kadın dostu tutum ve davranışlar gibi konularda bilgi/beceri kazandıracak çalışmalar yapmak			

Temel Bulgular

- Stratejik Öncelik 2.3 Ergenlik dönemindeki genç kızların ve erkeklerin, cinsel sağlık ve üreme sağlığı vb. konulara ve hizmetlere ilişkin farkındalıkları artırmak olmakla birlikte, öncelik altında belirlenen eylemlerin bu konuyla ilgili olmadığı görülmüştür. Bununla birlikte, bu stratejik öncelikte doğrudan ilgili olan eylemlerin hedef 2.1.3 altında olduğu göz önüne alınarak stratejik önceliğin tekrar oluşturulması önerilmektedir.
- İlde sağlık çalışanlarına yönelik olarak çeşitli hizmet içi eğitim programları düzenlenmektedir. Söz konusu bu programlara toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadına yönelik şiddet konularında da eklenmesi ve eğitimlerin tüm sağlık çalışanlarını kapsaması önemlidir.

4.3 MÜDAHALE ALANI 3: KADININ EKONOMİK HAYATA KATILIMI

Uzun Erimli Hedef: Kadının ekonomik hayata eşit katılımını sağlamak

2013 yılı verilerine göre, TR83 Bölgesi'nde 15 yaş üstü kadın nüfusun %33,7'i işgücüne katılmakta, %30,9'u istihdam edilmektedir. Kadın işsizliği ise %8,3 olarak gerçekleşmiştir. Kadınlar için bölge değerleri, işgücüne katılım ve istihdam oranlarında Türkiye ortalamalarının üzerinde, işsizlikte ise altındadır. Bölge ve ülke düzeyinde erkeklerin hem işgücüne katılım ve istihdam oranı kadınlarınkinden çok daha yüksektir hem de işsizlik oranı daha düşüktür. 2014 yılında işgücüne katılım oranı kadınlar için yüzde 32,7 olarak bir azalma göstermiştir. İstihdam oranı yüzde 30,5 olurken, işsizlik oranı da yüzde 6,6 olarak gerçekleşmiştir. Ancak, bu oranın Türkiye'den yüksek olması ve azalma eğilimi göstermesi bölgede tarımın rolü ile ilişkilidir. Ücretsiz aile işçiliği şeklinde olan kadın emeği, bu oranları yükseltirken, tarımın ekonomideki payının azalmasıyla da istihdam oranları düşme eğilimine girmiştir. Bu nedenle bir yandan tarım dışı istihdamı, diğer yandan da tarımda örgütlü üretimi teşvik edecek önlemlerin olması önemlidir.

Stratejik Öncelik 3.1: Kadınların çalışma yaşamına katılım gücünün artırılması**Hedef 3.1.1: İlde kadınların çalışma alanında kullanabilecekleri bilgi ve becerilerini geliştirmek, özgüvenlerini arttırmak.**

Mesleki bilgi ve becerilerin artırılması için kursların açılması İŞKUR ve Halk Eğitim Merkezleri aracılığı ile ilde yaygın olarak yapılmaktadır. Halk Eğitim Merkezleri tarafından açılan kursların yaptıkları saha analizlerine göre belirlendiği ifade edilmektedir. Aynı zamanda, belediyeler de çeşitli mesleki eğitim kursları açmaktadır. Bu kapsamda 2014 yılı içerisinde açılan kurslara bakıldığında İŞKUR'un 112 kurs açtığı, bu kurslara 1547 kadının katılım sağladığı görülmektedir. Kurslar sonrasında kadınların istihdam edilip edilmediğinin istatistikleri ise ne yazık ki sağlıklı bir şekilde tutulmamaktadır.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
3.1.1.1. Kadınların istihdam edilebilirliklerinin artırılması için gerekli bilgi, beceri kazandıracak, piyasaya yönelik (istihdam garantili) farklı alanlarda mesleki beceri geliştirme kursları açmak	Çalışma ve İş- Kur İl Müdürlüğü Halk Eğitim Merkezleri Belediyeler	İŞKUR	Açılan Kurs Sayısı:112
		Atakum Belediyesi	Açılan Kurs Sayısı:1
		Ayvack Belediyesi	Açılan Kurs Sayısı:3
		Canik Belediyesi	Açılan Kurs Sayısı:30
		Atakum HEM	Açılan Kurs Sayısı:351
		Canik HEM	Açılan Kurs Sayısı:5
		İlkadım HEM	Açılan Kurs Sayısı:177
		Tekkeköy HEM	Açılan Kurs Sayısı:1
		İŞKUR	Kurslara katılan kadın sayısı: 1547
		Atakum Belediyesi	Kurslara katılan kadın sayısı:1090
		Ayvack Belediyesi	Kurslara katılan kadın sayısı:10
		Canik Belediyesi	Kurslara katılan kadın sayısı:800
		Atakum HEM	Kurslara katılan kadın sayısı:7001
		Canik HEM	Kurslara katılan kadın sayısı:125
		İlkadım HEM	Kurslara katılan kadın sayısı:2691
		Tekkeköy HEM	Kurslara katılan kadın sayısı:30
İŞKUR:-	Kurs sonrası istihdam edilen kadın sayısı:-		

3.1.1.2. Samsun Merkezde, Çalışma ve İş-Kur İl Müdürlüğüne kayıtlı işsiz kadınlara yönelik iş arama teknikleri ve girişimcilik konularında bir eğitim seminer /panel vb. düzenlenmek	Çalışma ve İş- Kur İl Müdürlüğü Halk Eğitim Merkezleri Belediyeler	Atakum Belediyesi:	Kurs sonrası istihdam edilen kadın sayısı:-
		Ayvacık Belediyesi	Kurs sonrası istihdam edilen kadın sayısı: 10
		Canik Belediyesi	Kurs sonrası istihdam edilen kadın sayısı:319
		Atakum HEM	Kurs sonrası istihdam edilen kadın sayısı:-
		Canik HEM	Kurs sonrası istihdam edilen kadın sayısı:1
		İlkadım HEM	Kurs sonrası istihdam edilen kadın sayısı:319
		Tekkeköy HEM	Kurs sonrası istihdam edilen kadın sayısı:
		Samsun Valiliği	Düzenlenen eğitim/ seminer sayısı: 6 Kurslara Katılan Kadın sayısı:116
		İŞKUR	Düzenlenen eğitim/ seminer sayısı:66 Kurslara Katılan Kadın sayısı:966 Kurs Sonrası İstihdam Edilen Kadın sayısı: 319
3.1.1.3. Merkez ilçelerde, Halk Eğitim Merkezleri ve Toplum Merkezleri tarafından yürütülen beceri ve meslek edindirme kurslarına katılan kadınların mikro kredi kullanımı konusunda kapasitelerini artırmaya yönelik eğitim programları geliştirmek	Çalışma ve İş- Kur İl Müdürlüğü Halk Eğitim Merkezleri Belediyeler	Samsun Büyükşehir Belediyesi	Mikro-kredi almaya yönlendirilen ve alan kadın sayısı: 633
3.1.1.4. Merkez ilçelerde, kaymakamlıklar aracılığıyla kadınlara yönelik: Mülkiyet, Miras Hakları, Borçlanma Hukuku ve Sosyal Güvence Sistemi konularında eğitim çalışmaları yapmak	Çalışma ve İş- Kur İl Müdürlüğü Halk Eğitim Merkezleri Belediyeler	Canik Belediyesi	Verilen Eğitim Sayısı:3 Eğitimlerden Yararlanan Kadın Sayısı:70
		Atakum Belediyesi	Verilen Eğitim Sayısı:1 Eğitimlerden Yararlanan Kadın Sayısı:60

3.1.1.5. Sığınmaevinde ve cezaevinde kalan kadınlara mesleki becerilerini geliştirecek kurslar açmak	Çalışma ve İş-Kur İl Müdürlüğü Cumhuriyet Başsavcılığı Ceza ve İnfaz Kurumu		Açılan farklı kurs sayısı:- Açılan kurslar ve bu kurslardan yararlanan kadın sayısı:- Sığınma evlerinden 121 kadın
--	---	--	--

Bu hedef kapsamında Ayvacık Belediyesi kadınlara yönelik olarak bir kültür evi oluşturmuş ve burada kadınların ekonomik kazanç sağlamaları amacıyla çeşitli kurslar vermiştir. Atakum Belediyesi de Kültür Evi'nde uyguladığı Üreterek Engelleri Kaldır Projesi kapsamında iş garantili taş bebek yapımı kursu başta olmak üzere çeşitli meslek edindirme kursları vermeye devam etmiştir. İlkadım Belediyesi Unkapanı Kültür Merkezi'nde çeşitli kurslar açmakta ve kadınların ürettikleri ürünler el emeği pazarında satışa sunulmaktadır. Kursların duyuruları ise muhtarlar aracılığıyla mahallelerde yapılmaktadır. Vezirköprü Belediyesi de maddi durumu iyi olmayan kadınların ürettiği el ürünlerinin satış için satış reyonları oluşturmuş ve işletmeciliğini belediye personeli aracılığıyla yürütmektedir.

Samsun Büyükşehir Belediyesi ise, ilçe belediyelerinin meslek edindirme kurslarını kendi ilçelerinde açmaları nedeniyle bu kursların Büyükşehir Belediyesi tarafından açılmasına gerek olmadığını belirtmiştir.

Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı 2013 yılında uyguladığı Dezavantajlı Gruplar için Sosyal İçerme Mali Destek Programı'nda kadınların istihdamını öncelikli bir alan olarak ele almıştır. Samsun'da bu alanda uygulan projeler Bakıma Muhtaç Bireylerin Yaşam Kalitesini Artırma Projesi/Bafra Kaymakamlığı ve İstihdama Bir Adım Daha Projesi/Samsun Valiliği olmuştur. Samsun Valiliği Yerel Eşitlik Birimi İstihdama Bir Adım Daha projesi ile genç işsizlere ulaşmayı hedeflemiştir ve proje faaliyetlerine 116 kadın katılım sağlamıştır.

Çalışma ve İŞKUR İl Müdürlüğü de işsiz kadınlara yönelik iş arama teknikleri ve girişimcilik konularında 66 kurs düzenlenmiş ve bu kurslar sonrasında 319 kadın istihdam edilmiştir.

Özellikle yoksul kadınların girişimciliğe özendirilmesi için yaygın olarak kullanılan bir araç da mikro kredidir. Samsun'da daha önce İl Özel İdaresi tarafından koordine edilen mikro kredi programı İl Özel İdaresi'nin kapanması ile Büyükşehir Belediyesi'ne devredilmiştir. Bu kapsamda ilde 633 kadın mikro kredi almıştır.

Kadınların iş hayata girmelerinin kolaylaştırılması için mesleki becerilerinin geliştirilmesinin yanı sıra iş hayatı ve hukuku hakkında bilgilerinin de artırılması gerekmektedir. Bu nedenle eylem planında mülkiyet, miras, borçlanma, sosyal güvence sistemi gibi konularda eğitimler verilmesi yer almış, bu kapsamda Atakum ve Canik Belediyeleri faaliyetler gerçekleştirmiştir. Atakum Belediyesi Soroptimistler Derneği işbirliği ile açtığı Kadın Danışma Merkezi'nde bir avukat ve bir psikolog ile hizmet vermektedir. İlkadım Belediyesi bünyesinde yer alan kültür merkezlerinde kadınlara yönelik çeşitli meslek edindirme kursları açmaktadır ve kadınların ürettiği ürünler için el emeği pazarı oluşturulmuştur.

Sığınma evi ve cezaevinde kalan kadınlar çifte dezavantajlı bir konumda oldukları için, bu grupların istihdam edilmelerine yönelik özel önlemlere SYEEP'te yer almıştır. Samsun'da iki adet sığınma evi bulunmaktadır. Sığınma evlerinde kalan kadınlara yönelik çeşitli meslek edindirme kursları verilmektedir. Bu kapsamda 2014 yılında 121 kadına eğitim verilmiş ve bu kadınlardan 25'i istihdama katılmıştır. Cezaevlerinde kalan kadınlara yönelik verilen kurslar ilişkin istatistikî verilere ulaşamamıştır.

Temel Bulgular

- İlde İŞKUR, Halk Eğitim Merkezleri ve belediyeler aracılığı ile çeşitli meslek edindirme kursları verilmektedir. Bu kurslar sayıca yeterli olmakla beraber, verilen kurslar benzer konularda ve kadınların toplumsal cinsiyet rollerini pekiştiren hasta/çocuk bakımı, el sanatları, kuaförlük gibi alanlarda olmaktadır. İş piyasasının talepleri doğrultusunda mesleki kursların çeşitlendirilmesi ve buna yönelik eylemlerin alınması eylem planına eklenmelidir.
- Mikro-kredi uygulamalarının etkililiği ve verimliliği hakkında birçok farklı görüş bulunmaktadır. Bu nedenle ilde verilen mikro-kredilerin etkisini ölçmeye yönelik çalışmalar yapılması ve buna göre mikro-kredi uygulamalarının gerekli görüldüğü takdirde revize edilmesi gerekmektedir.
- Meslek edindirme kurslarının istihdam garantili oldukları takdirde daha etkili olduğu görülmekle beraber, bu nedenle bu kurslar sonrasında istihdamın süresinin ve istihdam koşullarının İŞKUR tarafından takip edilmesi gerekmektedir.

- İlde kurs sonrası kadınlar tarafından üretilen ürünlerin satışının yapılması için girişimler bulunmaktadır. Bu girişimlerin sistemli olarak devam etmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanması için kadınların uygun örgütlenme (sosyal girişimler, kooperatifler vb.) yapıları içerisinde bir araya getirilmesi için gerekli önlemler alınmalıdır. Bu noktada belediyelere önemli bir rol düşmektedir.
- Kadınların ekonomik hayata katılımının artırılmasını amacıyla açılan kurslarda toplumsal cinsiyet eşitliği, yasal haklar ve kişisel gelişim konularını içeren destekleyici programların ek modül olarak yer alması sağlanmalıdır.

Stratejik Öncelik 3.2: Kadın istihdamının gereği ve önemi ile ilgili farkındalığın artırılması

Hedef 3.2.1: Kadınların istihdama katılımına yönelik toplumsal cinsiyet rolleri temelli dirençleri azaltmak

Kadınların ekonomik hayata katılımlarının artırılması için konu ile ilgili bilgi ve farkındalığın da artırılması gerekmektedir. Bu nedenle toplumsal cinsiyet rolleri konusunda farkındalık, kadın istihdamın önündeki engellerin kaldırılması, istihdam olanaklarının artırılması gibi alanlarda çeşitli çalışmalar yapılması gerekmektedir. Kadınların rolleri geleneksel olarak ev ve çocuk bakımı alanlarında görülürken, ev dışında da istihdam durumlarında belli bazı mesleklerin kadınlara uygun olduğu algısı yaygın olarak görülmektedir. Bu nedenle SYEEP'te özellikle sanayi sektöründe kadınların da bu alanda çalışabileceğini anlatmak için çeşitli bilgilendirme çalışmalarının yapılması, işyerinde psikolojik taciz konusunda farkındalığın artırılması ve gençlerin meslek seçimleri hakkında bilgilendirilmeleri konularında çalışmalar yapılması öngörülmüştür.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/ Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
3.2.1.1 Merkezde sanayinin yoğun olduğu bölgelerde çalışan kadın ve erkekler için: Aile İçinde Eşit İş Bölümü, İstihdam Hakkı, Kadınların Ekonomiye Katkıları konularında yılda iki kez bilgilendirme/ farkındalık oluşturma broşürleri dağıtmak	Çalışma ve İş- Kur İl Müdürlüğü Organize Sanayi Bölge Müdürlükleri Ticaret ve Sanayi Odası		Hazırlanan broşür sayısı:- Broşürlerin dağıtıldığı işyeri sayısı:-
3.2.1.2. Samsun İl Merkezinde, Bafra ve Kavak İlçelerinde bulunan Organize Sanayi Bölgesinde faaliyet yürüten iş yeri sahiplerine yönelik: Toplumsal Cinsiyet, Kadın İstihdamı ve Kadınların Ekonomiye Katkıları konularında çeşitli etkinlikler (ziyaretler, broşür dağıtımı, panel vb.) düzenlemek		İŞKUR	Ziyaret edilen işyeri/ sahibi sayısı: 29 Yapılan panel sayısı:-
3.2.1.3. Merkezdeki 16 lisede, genç kızların mesleki eğitime yönlendirilmesine ilişkin, rehberlik öğretmenleri ile birlikte farkındalık geliştiren çalışmalar yürütmek	İl Milli Eğitim Müdürlüğü Rehberlik Araştırma Merkezleri		Çalışma yapılan lise sayısı:- Yapılan çalışmalardan / etkinliklerden yararlanan öğrenci sayısı:
3.2.1.4. Samsun Valiliği ve ilçe kaymakamlıkları bünyesinde gerçekleştirilen hizmet içi eğitimler kapsamında çalışanlara yönelik, mobbing (bezdiri) ve mobbingle mücadele konularında yılda bir kez farkındalık oluşturan eğitimler düzenlemek	Samsun Valiliği	Samsun Valiliği	Yapılan eğitim sayısı: 17 adet Eğitime katılan kişi sayısı: 462 kişi

Bu strateji altında yapılan başarılı bir çalışma Samsun Valiliği tarafından Samsun Barosu Kadın Hakları Komisyonu işbirliği ile yürütülmüştür. İlçe eğitimleri projesi ile 17 ilçede kamu, yerel yönetim ve sivil toplum temsilcilerine yönelik olarak toplumsal cinsiyet eşitliği, kadına yönelik şiddet ve mobbing konularında bir günlük eğitimler verilmiştir.

Temel Bulgular:

- Yapılan incelemelerde organize sanayi bölgelerinde ve sanayi firmalarında YEER'te yer alan çalışmaların yapılamadığı görülmüştür. Bu çalışmalar İŞKUR tarafından yapılan işyeri ziyaretleri ile sınırlı kalmıştır. Söz konusu bu çalışmalar hızlandırılmalıdır.
- Kızların mesleki eğitime yönlendirilmeleri konusunda yapılan çalışmalar ise yapılmamış olup verilen rutin rehberlik çalışmalarıyla sınırlı kalmıştır.

Stratejik Öncelik 3.3: Kadınların istihdamı önündeki engellerin kaldırılması, istihdam olanaklarının artırılması**Hedef 3.3.1: İşgücü piyasasında kadınlara yönelik uygun çalışma şartlarını ve imkânlarını geliştirmek**

Kadınların işgücüne katılmaları için işgücü piyasasında gerekli düzenlemelerin yapılması önem taşımaktadır. Öncelikle kadınların çalışabileceği, piyasada işgücü talebi olan alanların belirlenmesi bu noktada planda yer almıştır.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
3.3.1.1.İşgücü piyasası analizleri yaparak kadınlara uygun istihdam fırsatlarını belirlemek ve iş piyasası ile paylaşmak	Çalışma ve İş-Kur İl Müdürlüğü Bilim ve Teknoloji İl Müdürlüğü KOSGEB		İlde kadın istihdamı ile ilgili yapılan araştırma sayısı:1
3.3.1.2. Kadınların istihdam fırsatlarından faydalanmalarını kolaylaştıracak/artıracak sosyal bakım hizmetini/desteğini (kreş, yaşlı bakımevi, engelli bakım hizmetleri vb.)sağlamak	Çalışma ve Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Belediyeler Tarım ve Kırsal Kalkınma Kurumu İl Koordinatörlüğü Samsun Gıda	Atakum Belediyesi Canik Belediyesi	Kreş Sayısı:1 Yararlanan Kadın Sayısı:50
3.3.1.3. İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarında kadın istihdamı odaklı istihdam stratejileri geliştirmek	Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü	KOSGEB	İl İstihdam Kurullarında Yapılan Bilgilendirme Sayısı: 12
3.3.1.4. Çalışma ve İş-Kur İl Müdürlüğü tarafından kadın sığınaklarından, cezaevinden ayrılan dezavantajlı kadınlara yönelik öncelikli istihdam imkânı sağlamak			İstihdam Sağlanan Kadın Sayısı: -
3.3.1.5. İşverenlerin işe alımda kadınlara pozitif ayrımcılık uygulamasına ilişkin savunuculuk çalışmaları yürütmek	İlgili STK'lar Sendikalar		Yapılan Faaliyet Sayısı:-
3.3.1.6. Samsun Merkezinde ve Bafra, Çarşamba İlçelerindeki semt pazarlarında kadın üreticileri ve kadın kooperatiflerini desteklemek (yer, dağıtım, ulaşım, tanıtım, depo vb)	Belediyeler	Çarşamba Belediyesi Kavak Belediyesi Atakum Belediyesi	Kadın üreticilere yer tahsisi Organik Pazar Projesi Kapalı Semt Pazarı Projesi
3.3.1.7. Kadınlara yönelik yılda bir kez istihdam ve kariyer fuarlarını düzenlenmek	Belediyeler	İŞKUR	Kariyer Fuarı Sayısı: 1

3.3.1.8. Kadın girişimcilere yönelik teşvik ve kredi destekleri oluşturmak/yaygınlaştırmak	Belediyeler	ESOB	Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi İle Kredi Alan Kadın Sayısı: 24
		KOSGEB:	Kredi Alan Kadın Sayısı: 173 Hibe Tutarı:1.413.808 TL
3.3.1.9. Kadınlara kamu kurumlarında ve özel sektörde esnek çalışma imkânları yaratmak (yarı zamanlı vb) için teşvikte bulunmak	Çalışma ve İş-kur İl Müdürlüğü		Yarı zamanlı çalışan kadın sayısındaki artış:-

İşgücü piyasası analizleri kadınların çalışabilecekleri alanların tespit edilmesi ve gerekli mesleki yönlendirmelerin yapılması için önem taşımaktadır. İlde düzenli olarak işgücü piyasası analizleri yapılmakla birlikte, bu analizlerin kapsamının dar kaldığı görülmektedir. IPA kapsamında uygulanan İŞKUR projesi ile kadınlara uygun işgücü piyasasının talepleri doğrultusunda oluşan iş fırsatlarının analizi yapılmış ve kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Yapılan araştırmalar uygun iş olanaklarının azlığının yanı sıra, kadınların çocuk ve yaşlı bakımı sorumlulukları nedenleriyle işgücü piyasasına katılmadıklarını göstermektedir. Bu nedenle ev/iş yerlerine yakın ve düşük ücretli bakım merkezlerinin yaygınlaştırılması büyük önem taşımaktadır. Bu kapsamda Canik ve Atakum belediyeleri kadınlar için kreş imkanı sağlamaktadır.

Kadınlar içerisinde bir başka dezavantajlı grubu sığınma evlerinden ve cezaevlerinden ayrılan kadınlar oluşturmaktadır. Atakum Belediyesi Toplum Yararına Çalışma Programı içerisinde bu gruplara çalışma imkanı vermekte ve Denetimli Serbestlik Müdürlüğü tarafından koordine edilen zorunlu kamu hizmetleri kapsamında da belediyede çalışma imkanı sunmaktadır. Bu çalışmalar sürekli istihdam kapsamında değerlendirilemese de istihdam piyasasına girme ve entegrasyon sağlanması konularında katkı sunmaktadır.

Toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin yargılar, kadınların evlenmeleri ve çocuk doğurmaları gibi durumlarda işi bırakacakları ya da uzun süreli izin alacakları algısı vb. nedenlerle, işverenlerin kadın istihdamına yönelik olumsuz bir tutum sergileyebilmektedir. Eylem planında bu algıları değiştirmek için ve kadın istihdamı için pozitif ayrımcılık uygulanmasına yönelik savunuculuk çalışmaları yapılması yer almaktadır. Ancak, bu eylemin gerçekleştirilme durumuna ilişkin kurumlardan herhangi bir bilgi alınamamıştır.

Kırsal alanda kadınların kooperatif altında örgütlenmesi önemli bir istihdam politikasıdır. Samsun Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü önder kadın çiftçi tespitleri yapmış, tarımsal kalkınma kooperatifleri ziyaret edilmiştir. Çarşamba, Kavak, Atakum belediyeleri pazar yerlerinde kadın üreticilere yer vermektedir. Ancak, kooperatifleşmenin özel bir şekilde desteklenmediği görülmektedir.

Kadın girişimcilere yönelik destekler düzenli olarak KOSGEB tarafından sağlanmaktadır. KOSGEB kanalıyla İŞKUR, ESOB, Kalkınma Ajansı gibi kurumlar uygulamalı girişimcilik eğitimleri vermektedir ve iş planlarını hazırlayan başarılı kadınlara hibe desteği sağlanmaktadır. 2014 yılında 173 kadın bu desteği kullanarak kendi işini kurmuştur. Ancak, işlerin sürdürülebilirliği konusunda veri bulunmamaktadır.

Temel Bulgular:

- İŞKUR tarafından il istihdam piyasa koşullarının tespiti ve geleceğe yönelik trendlerin analizinin yapılarak ihtiyaca cevap verebilecek doğru mesleki kursların açılması ve kadınlara gerekli yönlendirmelerin yapılması gerekmektedir.
- Sosyal bakım desteklerinin ilde kısıtlı kaldığı görülmektedir. Hem çocuk bakımı, hem de yaşlı/hasta bakımı için düşük maliyetli hizmetlerin belediyeler aracılığı ile yaygınlaştırılması gerekmektedir.
- İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarında kadın istihdamına yönelik özel politika ve stratejiler geliştirilmesi için önlemlerin ne olduğu ve nasıl yapılması gerektiği konusu SYEEP'te açıklanmalıdır.
- Sığınma evlerinde ve cezaevlerinde kalan kadınların istihdamı önünde önemli engeller olduğu görülmektedir. Halihazırda bu gruplara yönelik olarak özel tedbirlerin yetersizliği dikkat çekmektedir. Bu görev eylem planında sorumlu kuruluş olarak İŞKUR'a verilmiş bulunmaktadır. Ancak konunun zorluğu dikkate alındığında ilgili tüm kurumların işbirliğinde yeni politikalar geliştirilmesi gerektiği fark edilmektedir.

- İşverenlere yönelik eylemlerin gerçekleştirilemediği tespit edilmiştir. Savunuculuk faaliyetleri için kamu kurumları ile birlikte sendikalar dahil olmak üzere STK işbirliğini sağlayacak yol haritalarının çıkarılması gerekmektedir.
- Kadın üreticileri desteklenmesine yönelik faaliyetinin semt pazarlarında kadınlara yer tahsisi ile sınırlı kaldığı görülmektedir. Kooperatif ve sosyal girişimlerin bu alanda desteklenmesi yetersiz kalmaktadır. Bununla ilgili öncelikle araştırmaların yapılarak uygun üretim alanları ve örgütlenme türlerinin belirlenmesi, buna bağlı olarak mevcut kooperatiflerin güçlendirilmesi ve yenilerinin oluşturulması için çalışmalar yapılmalıdır. Aynı zamanda tarım ağırlıklı ve daha az gelişmiş ilçelerde de bu çalışmalara başlanması gerekmektedir.
- İlde düzenli(yıllık) olarak kariyer ve istihdam fuarı düzenlenmektedir. Eylem planında yer alan kadın istihdamına yönelik fuar düzenlenmesi faaliyetinin değiştirilerek mevcut fuarlar kapsamında kadın istihdamına özel bilgilendirme ve faaliyetler yapılması ile uygulamaya geçirilmesinin daha gerçekçi olduğu düşünülmektedir.
- Kadın girişimcilere yönelik hibe ve krediler en yaygın olarak KOSGEB tarafından sağlanmaktadır. Daha küçük miktarlarda verilen mikro-kredi programı da ilde uygulanmaktadır. Ancak, desteklerin daha verimli ve etkili sonuçlarının oluşması için kadınların kurdukları girişimlerin takibiyle etki analizlerinin yapılması önemlidir.
- Eylem planında kadınlara kamu kurumlarında ve özel sektörde esnek çalışma imkanı yaratmak için teşvikte bulunmak eylemi bulunmasıyla birlikte, bu eylemin hayata geçirilmesinde merkezi politikaların daha etkin olduğu görülmektedir. Samsun özelinde ise bu konunun analiz edilerek mevcut imkanların araştırılması gerekmektedir.

Stratejik Öncelik 3.4: Kadınların çalışma koşullarının iyileştirilmesi

Hedef 3.4.1: Kadınların istihdama katılımları ile ilgili yapılan çalışmaların, sunulan hizmetlerin niteliğinde iyileşme sağlamak

Çalışma koşullarının iyileştirilmesi kadın-erkek tüm çalışanlar için önemiyken toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanabilmesi için kadınlara özel bazı önlemlerin alınması gerekmektedir. Bunların arasında iş yerlerine ulaşım imkanlarının, özellikle vardiyalı çalışan kadınlar için geliştirilmesi de bulunmaktadır. İŞKUR'dan alınan bilgiye göre bu kapsamda 9 işyerinde düzenli servis imkanı sağlanmaktadır.

Çalışma ortamını etkileyen olumsuz bir durum da işyerlerinde mobbing vakalarının görülmesidir. Toplumsal cinsiyetle de yakından ilgili olan mobbingin engellenmesi için kurum içi şikayet mekanizmalarının oluşturulması gerekmektedir. Ancak bu faaliyetinin gerçekleştirilme durumuna ilişkin bilgi alınamamıştır.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
3.4.1.1. Vardiyalı çalışan kadınlar için servis imkânı sağlamak	Çalışma ve İş-Kur İl Müdürlüğü Belediyeler	Çalışma ve İş-Kur İl Müdürlüğü	Servis imkanı sağlanan iş yeri sayısı:9
3.4.1.2. Ayrımcı muameleye ve bezdiriye (mobbing) karşı kurum içi şikayet mekanizmaları oluşturmak	Çalışma ve İş-kur İl Müdürlüğü - Belediyeler		Kurum içi şikayet mekanizmaları sayısı:-
3.4.1.3. İşçi ve İşveren sendikalarına yönelik; toplumsal cinsiyet farkındalığı, ayrımcılık yasağı, kadınların işgücü piyasasına katılımını/devamını önleyen engellerle (bezdiri, cam tavan, ayrımcı muamele, ücret eşitsizliği, aile sorumlulukları -kreş, yaşlı hasta bakımı konusunda destek yetersizliği-) mücadele konularında bilgilendirme çalışmaları yürütmek	Sendikalar		Çalışma yapılan sendika ve kişi sayısı:-

3.4.1.4. Özellikle tarım sektöründe çalışan kadınların kayıt altına alınması için gerekli çalışmaları etkinleştirmek	Çalışma ve İş-kur İl Müdürlüğü Samsun Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu İl Koordinatörlüğü Belediyeler		İlde kayıt dışı çalışan kadın sayısındaki azalış:-
3.4.1.5. Ev eksenli çalışan kadınların ekonomiye katkıları, sosyal güvenlik sistemine katılmaları için savunma faaliyetleri yürütmek	Sendikalar		Sosyal güvenceli çalışan kadınların sayısındaki artış:-

İşçi ve işveren sendikalarının kendi üyelerine yönelik toplumsal cinsiyet farkındalığı, sosyal bakım hizmetlerinin önemi ve ayrımcılık konularında bilgilendirme çalışmaları faaliyetinin gerçekleştirilme durumuna ilişkin bilgi alınamamıştır.

Tüm Türkiye'de olduğu gibi Samsun'da da tarım sektöründe kayıt dışı çalışma yaygın olarak görülmektedir. TR83 Bölgesi istatistikleri incelendiğinde toplam tarım istihdamında yüzde 80 kayıt dışı çalışırken, tarımda en çok kadınların ücretsiz aile işçisi olarak çalıştığı görülmektedir. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü kırsalda çalışan kadınların kayıt altına alınması ile ilgili çeşitli bilgilendirme ve saha çalışmaları yapmaktadır. Ancak, bu alandaki ilerlemeyi ölçmek için sağlıklı veriler bulunmamaktadır. Sosyal Güvenlik Kurumu'nun verilerine göre tarımda çalışan kadın sayısı 2012 yılında 6641 olurken 2013 yılında 5526 olmuştur (SGK, 2015).

Ev eksenli çalışma taşeron çalışmanın bir türü olarak kadınların kendi evlerinde büyük üreticiler için parça başı iş yapmalarını kapsamaktadır. Bu çalışma biçiminde sigortasız çalışıldığı gibi verilen ücretler de çok düşük olmaktadır. Bu nedenle ev eksenli çalışan kadınların sosyal güvenlik sistemine katılmaları için savunuculuk faaliyetlerinin yapılması önem taşımaktadır. Ancak, bu konuda yerel çalışmaların çok kısıtlı kaldığı görülmektedir.

Temel Bulgular

- Kadınlar için servisler ile işyerlerine ulaşımının belediyeler tarafından sağlanmadığı görülmektedir. Eylem planında ilk olarak bu alanda mevcut durumun tespitine ilişkin bir çalışma ve sonrasında belediyeler, iş yerleri ve sendikalara yönelik savunuculuk faaliyetleri yapılması gerekmektedir.
- Mobbinge yönelik olarak kurum içi şikayet mekanizmalarının kamu kurumları, özel sektör ve belediyelerde yaygınlaştırılması ve var olan kurumlarda etkinliğinin artırılması gerekmektedir. Bu kapsamda öncelikle mobbinge ilgili farkındalık çalışmalarına devam edilmeli, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Kurumu'nun Alo 170 şikayet hattının tanıtımı da yapılmalıdır.
- Sendikalar ile İKHKK arasındaki işbirliğinin sınırlı kaldığı gözlemlenmektedir. Eylem planının bu hedef altındaki faaliyetlerinin gerçekleştirilebilmesi için sosyal hakların elde edilebilmesinde önemli kurumlar olan sendikalar ile işbirliklerinin güçlendirilmesi ve toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik çalışmalar hakkında iki taraflı iletişimin artırılması gerekmektedir.
- İlde tarım sektöründe kayıt dışı çalışan kadın sayısı çok yüksektir. Ancak il bazında kayıt dışı çalışma verileri üretilmediği için rakam tam olarak bilinmemektedir. Bu alanda Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü ile birlikte sivil toplum kuruluşları ve kooperatiflerin çalışması ve ulusal düzeyde politika önlemlerinin alınması gerekmektedir.

4.4 MÜDAHALE ALANI 4:KADINA YÖNELİK ŞİDDETLE MÜCADELE

Uzun Erimli Hedef:Kadınlara yönelik şiddet ortadan kaldırmak.

Toplumda eğitim, istihdam, karar alma mekanizmalarına katılım gibi birçok konuda dezavantajlı konumda olan kadınların yaşadıkları sorunlardan bir diğeri de şiddettir. Kadına yönelik şiddet, kadının en temelde yaşamını tehdit eden ve toplumsal hayata katılımına engel olan sosyal bir sorundur. Ulusal ve uluslararası düzeyde belirlenen politikalara ve uygulamalara rağmen dünyanın her yerinde ortaya çıkan bir sorun olan kadına yönelik şiddet; çok yönlü, bütüncül, kapsayıcı plan ve politikalarla toplumsal düzeyde ortak ve kararlı bir mücadeleyi gerektirmektedir.

Stratejik Öncelik 4.1: Şiddetin büyük bir oranda azalması

Hedefler: 4.1.1: Toplumun tüm kesimlerinde “toplumsal cinsiyet eşitliği, kadına yönelik şiddet ve şiddetle mücadele, erken evlilikler” gibi konularda farkındalık oluşturmak

Samsun Valiliği koordinasyonunda Kadın Dostu Kentler Projesi kapsamında 2012 yılında 5 kişiye yönelik bir toplumsal cinsiyet eşitliği eğitici eğitimi düzenlenmiştir. Söz konusu bu eğitime Samsun İl Halk Sağlığı, Samsun Jandarma Komutanlığı, Samsun Barosu, İl Müftülüğü, Samsun Büyükşehir Belediyesinden birer temsilci katılmıştır. Ancak görev değişikliği nedeniyle söz konusu bu sayıda azalma olmuştur. İlde zamanla ortaya çıkan bu alanda eğitici eğitimi ihtiyacını karşılamak üzere Samsun Valiliği ve OKA tarafından 2015 yılında yeni bir eğitici eğitimi düzenlenmiştir. Bu eğitime farklı kurum ve kuruluşlardan yaklaşık 25 kişi katılmıştır. Ancak eğitime katılan kişilerin geçmiş tecrübeleri göz önüne alındığında, eğitimlerin eğitici eğitimi alan bu kişilerde istenilen değişimi yaratabilmesi için yenilenmesi ihtiyacı gündeme gelmiştir.

Samsun Valiliği Yerel Eşitlik Birimi tarafından İlçe Eğitimleri Projesi kapsamında 17 ilçede, TCE ve mobbing eğitimleri düzenlenmiştir. Bu eğitimlere 207 kadın, 286 erkek olmak üzere toplam 493 kişi katılmıştır. Yine Samsun Valiliğinin paydaş olduğu, Karadeniz Yeni Ufuklar Derneği tarafından uygulanan Mobbinge Son Demek Elimizde Projesi kapsamında 158 kadın, 65 erkek olmak üzere 223 kişiye TCE, KYŞ ve mobbing eğitimleri verilmiştir.

Samsun Büyükşehir Belediyesi tarafından Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı finansal desteğiyle yürütülen Şiddete Dur! De Hayatın Değişsin Projesi kapsamında ise kadına yönelik şiddete dikkat çekmek ve kadın hakları konusunda farkındalık için STK eğitimi, karikatür ve fotoğraf yarışmaları ve tiyatro gösterimi faaliyetleri düzenlenmiştir. Atakum Belediyesi tarafından ise “Kadına El Kaldıran Adam Değildir” sloganıyla billboardlarda şiddete hayır kampanyası düzenlenmiştir. İki belediye tarafından düzenlenen etkinliklerle ilgili gösterge sunulmamıştır.

Samsun'da İl Jandarma Komutanlığı ve İl Emniyet Müdürlüğü tarafından kendi çalışanlarına yönelik TCE ve KYŞ konusunda eğitimler verilmektedir. 2012–2014 yılları arasında Jandarma Komutanlığında görev yapan 40 kişi, İl Emniyet Müdürlüğü'nde görev yapan 184 kişi olmak üzere toplamda 224 kolluk çalışanı bu eğitimlerden yararlanmıştır.

Samsun Müftülüğü, SYEEP kapsamında yer alan konular arasında çocuğa yönelik cinsel istismar konusu öncelikli olarak ele almıştır. Müftülük çatısı altında çalışan imam, vaize gibi çalışanların yanı sıra vatandaşlara yönelik de düzenlenen çeşitli bilgilendirme çalışmaları kapsamında: “Cinsel İstismar Nedir? Nasıl Tedbir Alınmalıdır?” konulu 6 adet eğitim semineri (İlkadım, Vezirköprü, Canik, Çarşamba, Atakum, Salıpazarı) düzenlenmiştir. Yine Müftülük tarafından “Çocuklar İçin Ahlak Eğitimlerinin Gerekliği, Mahremiyet Eğitiminin Önemi” konulu seminerler kapsamında 12 ilçede görev yapan din görevlilerin %90'ına ulaşılmıştır.

Samsun Valiliği koordinasyonunda Samsun İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu bileşenleri tarafından 2013–2014 yıllarında 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde çeşitli etkinlikler düzenlenmiştir. Bu etkinlikler kapsamında kadına yönelik şiddetin önlenmesine ilişkin farkındalık çalışmalarının yanı sıra yerel kanalla ve görsel araçlar (bilbord, afiş, el broşürü vb.) aktif olarak kullanılmıştır. Kurul, 2013 yılında düzenlendiği Samsun Kadına Yönelik Şiddete Karşı Elele kampanyası kapsamında yerel liderlerin resimleri ve mesajlarını kullanarak 10 adet bilbord, 2014 yılında 5 adet bilbord, toplamda 200 afiş, 500 adet el broşürü bastırılmış ve dağıtmıştır. Yine Kurul tarafından katılım sağlanan AKS TV'de yayınlanan “Hayata Dair Programı” ile SYEEP'te yer alan müdahale alanları ve hedefler ile ilgili olarak kamuoyuna bilgilendirme yapılmıştır. Toplamda 12 adet programa kurul tarafından etkin katılım sağlanmıştır.

Samsun Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü ve ELVİNDER Derneği tarafından yürütülen eğitim çalışmasında ise Denetimli Serbestlik Müdürlüğü'nde kayıtlı olan 1181 kişiye eğitim verilmiştir. Denetimli Serbestlik Müdürlüğü'nün eğitim iyileştirme faaliyetlerine ise 4415 kişinin katılımı sağlanmıştır. 2 kadına yönelik şiddet failine de elektronik kelepçe tedbiri uygulanmıştır.

Kırsal alanda kadınların farkındalığının artırılmasına yönelik önemli çalışmalardan biri Samsun Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü tarafından hayata geçirilen Kırsal Alanda Kadın Farkındalığının Arttırılması Projesi'dir. Bu proje kapsamında 1300 kadın çiftçiye ulaşılmış, 8 ilçede, 40 köyde, 1600 kadın çiftçiye liflet, broşür dağıtımı yapılmıştır. Kırsalda kadınlara ulaşan bir diğer kurum ise Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü'dür. Samsun KOZA Şiddeti Önleme ve İzleme Merkezi (ŞÖNİM) çalışmaları kapsamında ilde çeşitli kurumlar tarafından düzenlenen 80 adet toplantıya katkı sağlamış ve bu kapsamda 6171 kişiye yönelik farkındalık ve bilgilendirme çalışması yürütülmüştür.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
4.1.1.1. Özellikle İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu bileşenlerinden oluşan kurum ve kuruluşlar içerisinde, "toplumsal cinsiyet ve kadına yönelik şiddetle mücadele" konularında düzenlenen eğitimlerden yararlanmış kişileri tespit ederek bir eğitici havuzu ve bir Eğitici Eğitimi Programı oluşturmak (Ankara'dan alınacak destek ile)	Valilik	Valilik	Toplumsal cinsiyet ve kadına yönelik şiddet eğitimlerinden yararlanan kişi /eğitici sayı:5kişi(Kadın Dostu Kentler Eğitici Eğitimi)
		OKA & Samsun Valiliği	Toplumsal cinsiyet ve kadına yönelik şiddet eğitimlerinden yararlanan kişi /eğitici sayı:25
4.1.1.2.Valilik, İl Özel İdaresi ve Belediyelerde hizmet içi eğitimler kapsamında, "toplumsal cinsiyet ve kadına yönelik şiddetle mücadele" konularında, kurum/ birim amirlerine, müdürlerine ve çalışanlara yönelik eğitim çalışmaları düzenlemek	Valilik Büyükşehir Belediyesi Merkez İlçe Belediyeleri	Valilik	Bu kurumlarda ve eğitimlerden yararlanan kişi sayısı: 158 kadın, 65 erkek olmak üzere 223 kişi
		Samsun Büyükşehir Belediyesi	Bu kurumlarda ve eğitimlerden yararlanan kişi sayısı:207 kadın, 286 erkek olmak üzere toplam 493 kişi : İstatistiki veri verilmemiştir.
4.1.1.3.Aile Mahkemesi'nde görev yapan personele yönelik, toplumsal cinsiyet ve kadına yönelik şiddet kapsamında, şiddet mağduru kadınlara yaklaşım, mevcut mekanizmalar ve mevzuat; şiddet uygulayan bireye yönelik cezai yaptırımlarla sağlanan iyileştirmeler gibi konularda yıldabir kez farkındalık artıracak sempozyum ve/veya panel düzenlemek	Samsun Barosu Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü Samsun Cumhuriyet Başsavcılığı	Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	Aile Mahkemeleri Adalet Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğüne bağlı olarak çalıştığından dolayı onlara verilecek eğitimler Personel Genel Müdürlüğü tarafından verilmektedir. Bu nedenle bu tanımın Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü'nün görev alanına girmediği belirtilmiştir.
4.1.1.4.Samsun Barosu üyelerine yönelik olarak, toplumsal cinsiyet ve kadına yönelik şiddet kapsamında, mağdurlara yaklaşım, yasal haklar vb. konularda, her yıl farkındalık geliştirici bir eğitim çalışması yapmak	Samsun Barosu	Samsun Barosu	Samsun Barosu'nda eğitimlerden yararlanmış kişi sayısının %100 olması:-

4.1.1.5. Kolluk kuvvetlerine yönelik, toplumsal cinsiyet ve kadına yönelik şiddet kapsamında, şiddet gören kadınlara yaklaşım, bilgilendirme/yönlendirme gibi konularda yılda bir kez farkındalık artırıcı bir eğitim çalışması yapmak	Emniyet Müdürlüğü İl Jandarma Komutanlığı	Samsun İl Emniyet Müdürlüğü	Bu eğitimlerden yararlanan kişi sayısı:184 kişi
		Samsun İl Jandarma Komutanlığı	Bu eğitimlerden yararlanan kişi sayısı:40 kişi
4.1.1.6.İlde askerlik görevini yapmakta olan er ve erbaşlara, toplumsal cinsiyet ve kadına karşı şiddetle mücadele konularında farkındalık eğitimleri düzenlemek	İl Jandarma Komutanlığı	İl Jandarma Komutanlığı	Bu eğitimlerden yararlanan kişi sayısı:50 kişi
4.1.1.7.Merkez ilçelerde, toplam 16 lisede, idareci, öğretmen, öğrencilere yönelik cinsiyet ve kadına yönelik şiddet konularında farkındalık oluşturan çalışmalar yapmak	Milli Eğitim İl Müdürlüğü Rehberlik Araştırma Merkezi	Milli Eğitim İl Müdürlüğü Rehberlik Araştırma Merkezi	Okullarda bu çalışmalardan yararlanan idareci, öğretmen ve öğrenci sayısı:-
4.1.1.8.Merkez ilçelerde faaliyet gösteren Halk Eğitim Merkezileri ve Olgunlaşma Enstitüleri'nden yararlanan kadınlara yönelik olarak yasal haklar, toplumsal cinsiyet, şiddet ve şiddetle mücadele vb. konularda eğitim çalışmaları/etkinlikler düzenleme	Milli Eğitim İl Müdürlüğü Halk Eğitim Müdürlüğü	Atakum Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü	Yapılan etkinlik /kurs sayısı:17 Programdan yararlanan kişi sayısı:324 Seminerden yararlanan kişi sayısı:300 kişi
		Samsun Halk Eğitim Merkezi ve Akşam Sanat Okulu Müdürlüğü	Kadınlara yönelik şiddeti önleyici eğitimlere destek programları uygulamak (Aile Destek Eğitimi, Baba Destek Eğitimi) : İstatistikî veri verilmemiştir.
4.1.1.9.Merkez ilçelerde ve şiddet vaka sayısının yoğun olarak gözlemlendiği ilçelerde (Asarcık, Ayvacık, Çarşamba, Terme, Vezirköprü) din görevlilerine (müftü, hoca, vaiz, vaize) yönelik olarak toplumsal cinsiyet, kadına yönelik şiddet, şiddetin etkileri, erken evlilikler, cinsel istismar (ensest) vb. konularda yılda bir kez farkındalık geliştirici eğitimler düzenlemek	Müftülük	Samsun Müftülüğü	Eğitim Semineri sayısı: 6 adet (İlk adım, Vezirköprü, Canik, Çarşamba, Atakum, Salıpaazarı) 12 adet ilçede görev yapan din görevlilerin %90'nına ulaşılmıştır.
4.1.1.10.İlde faaliyet yürüten 10 yerel basın ve 2 yerel TV kanalı çalışanlarına yönelik, "toplumsal cinsiyet ve kadına yönelik şiddetle mücadele" gibi konularda yılda bir kez eğitim çalışması düzenlemek	Gazeteciler Cemiyeti	Gazeteciler Cemiyeti	Eğitimlerden yararlanan medya mensuplarının sayısı:

4.1.1.11.Yerel medyada, "şiddetin toplum üzerindeki olumsuz etkileri, şiddetle mücadele" vb. konularda, ildeki kanaat liderlerinin desteği ile düzenli programlar yapmak ve bu programlarda olumlu yaşam hikayeleri ve rol modelleri paylaşmak	İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu bileşenleri	İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu bileşenleri & Samsun Valiliği	Yayımlanan programsayısı: 12 adet
4.1.1.12.Özellikle şiddetin yoğun olarak yaşandığı mahallerde ve ilçelerde (Çarşamba, Terme, Ayvacık, Asarcık) kadına yönelik şiddet kapsamında, şiddetle mücadele, şiddetle mücadelede mevcut mekanizmalar, erken evlilikler, çocuklara yönelik cinsel istismar ve istismarın gözlenebilir etkileri vb. konularda ebeveynlere yönelik farkındalık oluşturan birer etkinlik yapmak	Valilik Büyükşehir Belediyesi İlçe Belediyeleri	Yakakent Kaymakamlığı	Bu ilçelerde etkinliklere katılan kişi sayısı: 665 kişi
		Samsun Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Destek sağlanan toplantı sayısı: 80 adet Farkındalık sağlanan kişi sayısı:6171 kişi
		Samsun Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü (Kırsal Alanda Kadın Farkındalığının Arttırılması Projesi)	Farkındalık sağlanan kişi sayısı:1300 kadın çiftçi
4.1.1.13. Özellikle erkekleri ve erkek çocukları tüm şiddet biçimlerinin önlenmesine aktif bir şekilde katkıda bulunmalarını teşvik etmek amacıyla, özellikle erkeklerin yoğun olarak kullandıkları mekanlarda (kahvehaneler, camiler, internet kafeler, erkek yurtları, kulüpler vb.) kanaat liderlerinin desteği ile farkındalık yaratıcı/bilgilendirici çalışmalar yapmak	Büyükşehir Belediyesi	Büyükşehir Belediyesi	Ulaşılan kişi sayısı

4.1.1.14.Bilgilendirici ve yönlendirici broşürler hazırlamak ve bu broşürlerin ildeki tüm kadınlara ulaşmasını sağlamak	Büyükşehir Belediyesi İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu Bileşenleri ve Belediyeler Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Samsun Valiliği&Samsun İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu	500adet el broşürü basılmış ve ilgili kişilere dağıtılmıştır.
		Samsun Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü (Kırsal Alanda Kadın Farkındalığının Arttırılması Projesi)	8 ilçede, 40 köyde, 1600 kadın çiftçiye liflet, broşür dağıtımı yapıldı.
		Karadeniz Yeni Ufuklar Derneği (Őiddetsiz Bir Yaşam İçin Elele Projesi ve Mobbinge Son Demek Elimizde Projesi kapsamında)	Basılan Broşür Sayısı:2200 adet Basılan Afiş sayısı: 550 adet
4.1.1.15.Merkezdeki tüm billboardlarda, kanaat önderlerinin kadına yönelik şiddetin önlenmesine ilişkin mesajlarını yılıda iki kez yayınlamak	Valilik Büyükşehir Belediyesi	Valilik& Samsun Büyükşehir Belediyesi &Samsun İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu Üyeleri	Yayın yapılan billboard sayısı 10 adet (2013) Yayın yapılan billboard/ afiş ve el broşürü sayısı: 5 adet, 200 afiş, 500 adet el broşürü(2014)
		Atakum Belediyesi (Kadına El Kaldıran Adam Değildir")	Yayın yapılan billboard sayısı :- Yayın yapılan billboard./afiş ve el broşürü sayısı: -
4.1.1.16.Ev içi şiddet faillerinin daha fazla şiddet eyleminde bulunmalarını engellemek ve şiddet içeren davranış kalıplarını değiştirmek üzere kişiler arası şiddet içermeyen davranışları benimsemeleri için faillere yönelik programlar oluşturmak	Samsun Barosu Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü Samsun Başsavcılığı Sağlık Müdürlüğü	Samsun Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü& ELVİNDER Derneği	Eğitimden yararlanan kişi sayısı: 1181 kişi, Denetimli serbestlik müdürlüğünün eğitim iyileştirme faaliyetlerinde 4415 kişinin katılımı sağlanmışır. 2 kiőiyeye elektronik kelepçe uygulanmışır

Temel Bulgular

- Yukarıdaki verilerden de anlaşılacağı gibi ilde yapılan farkındalık çalışmalarının sayısı ve sonuçları hakkında yeterli ölçüde veri bulunmamaktadır. Kurumlar yapmış oldukları çalışmaları kayıt altına almamakta ya da aldıkları kayıtları zaman, faaliyet-gösterge düzeyinde, cinsiyete duyarlı olarak düzenlememektedirler. Bu durum yapılan çalışmaları görünürlüğü azaltmakta ve etkinliğini ölçmeyi zorlaştırmaktadır.
- İlde toplumsal cinsiyet eşitliği, kadına yönelik şiddet ve şiddetle mücadele, erken evlilikler konularında 4 yılda 2 adet eğitici eğitimi düzenlenmiştir. Toplamda 30 eğitimcinin katıldığı bu eğitimlerde kaç kişinin eğitimci niteliği kazandığı bilgisi yer almamıştır. Samsun nüfusu ve SYEEP faaliyetleri göz önüne alındığında bu sayı yetersizdir. Bu sayının yükseltilmesi gerekmektedir.
- İlde direkt hedef kitle olarak erkeklere ve gençlere yönelik farkındalık yaratıcı/bilgilendirici çalışmalar bu güne kadar hiçbir kurum tarafından yapılmamıştır. Son yıllarda sık sık gündeme gelen ve Samsun nüfusunun %49,39 oluşturan erkeklere yönelik farkındalık çalışmaları ilde bu sorunların çözümüne önemli katkılar sağlayacaktır.
- Medya, kısa sürede ve süreklilik ilkesiyle büyük kitlelere ulaşma imkânına sahiptir. Bu nedenle Samsun YEEP kapsamındaki çalışmalarda yerel medya daha aktif kullanılmalı ve örnek modeller kamuoyu ile paylaşılmalıdır.
- İlde 2012- 2014 yılları arasında KYŞ ve TCE alanında yapılan çalışmaların İl Merkezinde yoğunlaştığı görülmektedir. Özellikle şiddetin yoğun olarak yaşandığı mahallerde ve ilçelerde (Çarşamba, Terme, Ayvacı, Asarcık) kadına yönelik şiddet konusuyla ilgili çalışmalar artırılmalıdır.
- İl genelinde 2012-2015 yıllarında bilgilendirme amaçlı kamu kurumu, yerel yönetim ve STK tarafından basılan el broşürü sayısı 4300, afiş 750 adet, 10 adet duyuru tahtası olarak belirtilmiştir. Bu sayı oldukça düşüktür. Bu nedenle kadınların şiddet konusunda yasal haklarının yer aldığı, başvuracakları kurumların iletişim bilgilerinin ve adım adım süreçleri içeren bilgilerin de yer aldığı bilgilendirme araçlarının (el broşürü, afiş, web sitesi vb.) tasarlanması önemlidir.

Stratejik Öncelik 4.2: Şiddete maruz kalan kadınların/kız çocuklarının rehabilitasyonun sağlanması

Hedefler 4.2.1: Şiddetle mücadele mekanizmalarını iyileştirmek, güçlendirmek

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun şiddet, şiddet mağduru, şiddet uygulayan, ev içi şiddet ve kadına yönelik şiddet gibi kavramların net tanımlamasını yaparak kanunun uygulama alanını genişletmiştir. 6284 sayılı kanunda şiddet; kişinin, fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik açıdan zarar görmesiyle veya acı çekmesiyle sonuçlanan veya sonuçlanması muhtemel hareketleri, buna yönelik tehdit ve baskıyı ya da özgürlüğün keyfi engellenmesini de içeren, toplumsal, kamusal veya özel alanda meydana gelen fiziksel, cinsel, psikolojik, sözlü veya ekonomik her türlü tutum ve davranış olarak tanımlanmıştır.

6284 sayılı yasanın getirdiği en önemli düzenlemelerden biri yedi gün 24 saat hizmet verecek ve şiddete karşı koruyucu, önleyici hizmetleri yerine getirecek Koza ŞÖNİM kurulmasıdır. Türkiye çapında 12 il pilot olarak seçilmiştir, bunlardan biri de Samsun'dur. Şiddete maruz kalan kişilere destek veren ve daha önce farklı birimlere bağlı olarak faaliyet gösteren Alo 183, ilk kabul ve konukevleri artık Koza ŞÖNİM'e bağlı olarak çalışmaktadır. Böylelikle şiddete ilişkin tüm hizmetlerin ve kayıtların tek merkezde toplanması sağlanmış, bütünlüklü hizmet modeli için önemli bir adım atılmıştır. Samsun'da ŞÖNİM ve kadın sığınma evleri Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü'ne bağlıdır. Samsun'da diğer bir kısım illerde olduğu gibi 'ilk müracaat birimi' bulunmamaktadır. Ancak müracaatlar ŞÖNİM'e yapılmakta olup ifadeler de burada alındığından kayıtların ve hizmetlerin tek elden yürütülmesi sağlanmıştır. Merkeze yapılan başvurular incelendiğinde 2014 yılında 1794 kişinin başvurduğu görülmektedir. Aynı yıl 2074 önleyici tedbir ve 1 koruyucu tedbir kararı alınmıştır.

İlde, aile içi şiddetle mücadelede önemli mekanizmalardan biri danışma merkezleridir. Samsun'da Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na bağlı olarak Koza ŞÖNİM ve Aile Danışma Merkezi, Büyükşehir ve Atakum Belediyesi Kadın Danışma Merkezi hizmet sunmaktadır. Ayrıca Samsun İl Müftülüğü bünyesinde 2003 yılında Aile İrşat ve Rehberlik Bürosu kurulmuştur. Aile Danışma Merkezleri ve İrşat Bürolarının hedef grubu aile olsa da bunlar, genel olarak kadınlara hizmet veren merkezlerdir.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurum	Göstergeler
4.2.1.1.Telefon yardım hattı 183'ün ilde daha etkin kullanılmasını sağlayacak bilgilendirme çalışmaları yapmak (Afiş, broşür)	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü İl Emniyet Müdürlüğü İl Jandarma Komutanlığı Büyükşehir Belediyesi	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü/ŞÖNİM	Alo şiddet hattını kullananların sayısındaki artış: 2013 Alo 183 Hattını Kullanan Kişi Sayısı: 1475 (547 kadın) 2014 Alo 183 Hattını Kullanan Kişi Sayısı: 1013 (173 kadın) Dağıtılan afiş sayısı: 7000 Broşür Yapılan bilgilendirme sayısı: Bilgilendirme yapılan kişi sayısı:6171 kişi Şönime yapılan başvuru sayısı (BİMER):17 kişi Şönime yapılan başvuru sayısı (Alo 183):15 kişi
		Samsun İl Emniyet Müdürlüğü	Toplum Destekli Polislik Şube Müdürlüğünde görevli mahalle polislerimiz tarafından kadına şiddet konusunda ve 183 telefon yardım hattı ve 155 Polis İmdat hattı konusunda bilgilendirmeler yapılmaktadır.
		Samsun İl Jandarma Komutanlığı	156 İmdat İhbar hattını arayan şiddet mağduru vatandaşlara 183 hakkında da bilgilendirmeler yapılmış, 183'ün daha etkin kullanılması sağlanmıştır
4.2.1.2.183 Alo Şiddet Hattına başvuru sonrası koordinasyonun güçlendirilmesi çalışmaları yapmak	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü İl Emniyet Müdürlüğü İl Jandarma Komutanlığı Büyükşehir Belediyesi		Alo şiddethattınıkullananların sayısındakiartış:-
4.2.1.3.Mevcut Danışma Merkezleri'ni daha etkin hale getirmek için sunulan hizmetler konusunda merkez ilçelerde ve şiddet vaka sayısının yoğun olarak gözlemlendiği ilçelerde bilgilendirme çalışmaları yapmak (broşür dağıtmak ve yılda bir kez billboardlarda tanıtım yapmak)	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Büyükşehir Belediyesi Samsun Barosu Merkez İlçe Belediyeleri	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü/ŞÖNİM	Açılan danışma merkezi sayısı Danışma merkezinde çalışan personel sayısı: 44 Danışma merkezlerinden yararlanan kişi sayısı: 3682 Yapılan tanıtım sayısı: 80 adet

4.2.1.4.Baro ve Adliye içinde kadınların daha kolay ve etkin yararlanabileceği danışma merkezleri açmak	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Büyükşehir Belediyesi Samsun Barosu Merkez İlçe Belediyeleri		Açılan danışma merkezi sayısı:- Danışma merkezinde çalışan personel sayısı: - Danışma merkezlerinden yararlanan kişi sayısı: Yapılan tanıtım sayısı:
4.2.1.5.Merkez İlçe Belediyelerinde danışma merkezleri açmak	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Büyükşehir Belediyesi Samsun Barosu Merkez İlçe Belediyeleri	Samsun Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Açılan danışma merkezi sayısı: 1 adet Danışma merkezinde çalışan personel sayısı:44 adet Danışma merkezlerinden yararlanan kişi sayısı: 3682 (Aralık 2012-Aralık 2014) Yapılan tanıtım sayısı: 80 adet
		Samsun Büyükşehir Belediyesi	Açılan danışma merkezi sayısı: 2 adet
		Canik Belediyesi	Danışma merkezinde çalışan personel sayısı:2 Danışma merkezlerinden yararlanan kişi sayısı: 3000
4.2.1.6.Danışma Merkezleri'nde çalışan personele düzenli süpervizyon desteği sağlamak	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Büyükşehir Belediyesi Samsun Barosu Merkez İlçe Belediyeleri	Samsun Büyükşehir Belediyesi	Büyükşehir Belediyesi Kadın Danışma merkezi çalışan personel sayısı:1 kişi Yararlanan kişi sayısı :363 kişi.
4.2.1.7.Polis/Jandarma Merkezleri'nde şiddet mağdurları ile görüşme yapılacak mekanlar oluşturmak, şiddet başvuru masalarını etkin hale getirmek ve görüşmeleri alacak bir kadın personel görevlendirmek	İl Emniyet Müdürlüğü İl Jandarma Komutanlığı		Başvuru masalarındaki iyileşme

4.2.1.8.Danışma Merkezleri ve sığınaklar arası koordinasyonu güçlendirmek	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Büyükşehir Belediyesi Merkez İlçe Belediyeleri İl Emniyet Müdürlüğü İl Jandarma Komutanlığı Samsun Barosu	Samsun Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Sonuca ulaşılmış başvuru sayısı: 1184 kadın, 558 çocuk. 2012 yılı 334 kadın, 149 çocuk; 2013 yılı 461 kadın,191 çocuk; 2014 yılı 389 kadın,218 çocuk.
		Samsun Büyükşehir Belediyesi	Sonuca ulaşılmış başvuru sayısı: 2014-2015 yılı arası 3 kişi
		Samsun İl Emniyet Müdürlüğü	2014 yılı içerisinde 1967 şiddet mağdurunun ifadesi alınmış ve 2253 mağdur için önleyici tedbir kararı alınmıştır.
		Samsun İl Jandarma Komutanlığı	Sonuca ulaşılmış başvuru sayısı:12 kadın SJK tarafından Koza ŞÖNİM 'e teslim edilmiştir.
4.2.1.9.Nüfusu 50.000 üzeri olan yerleşim yerlerinde en az bir (kreşli) sığınak açmak ve var olan sığınakların insan kaynakları ve sunulan hizmetler konularında kapasitelerini güçlendirmek	Belediyeler	Atakum Belediyesi	Sığınma evi ve istasyonların sayısındaki artış: 1 Adet
4.2.1.10.Sığınmaevi ile koordinasyon içerisinde çalışacak (hukuki, psikolojik, ekonomik, tıbbi alanda kadınlara destek veren / yönlendiren) ulaşılabilir danışma ve ilk adım merkezleri (istasyon) açmak	Valilik Büyükşehir Belediyesi İlçe Belediyeler	Samsun Büyükşehir Belediyesi	Danışma ve ilk adım merkezi sayısı Merkezlerde çalışan uzman sayısı ve uzmanlıkların dağılımı: 3 uzman.
		Atakum Belediyesi	Danışma ve ilk adım merkezi sayısı: 1 Adet Merkezlerde çalışan uzman sayısı ve uzmanlıkların dağılımı: 1 avukat, 1 psikolog, 1 sekreter çalışıyor
4.2.1.11.Sığınmaevi ve danışma merkezinde çalışacak, "toplumsal cinsiyet ve kadına yönelik şiddetle mücadele" gibi konularda donanımlı ve yeterli sayıda psikolog, sosyal hizmet uzmanı, pedagog istihdam etmek ve bu kişilere düzenli süpervizyon desteği sağlamak	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Büyükşehir Belediyesi	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Sığınmaevinin kapasitesindeki iyileşme: Veri sunulmamıştır.
4.2.1.12.Sığınmaevi sonrası kadınların uzun dönemli kalabilecekleri ücretsiz/ düşük ücretli konut tahsis etmek, kreşlerden ücretsiz yararlanmalarını sağlamak	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Büyükşehir Belediyesi	Samsun Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Tahsis edilen konut sayısı: Kreş desteği verilen kadın sayısı: 30 kadın

4.2.1.13.Şiddet mağdurlarına, özellikle cinsel şiddet mağdurlarına yönelik bir rehabilitasyon merkezi açmak/yaygınlaştırmak	Aile ve Sosyal Politikalar Müdürlüğü İl Sağlık Müdürlüğü	Samsun Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Açılan rehabilitasyon merkezi sayısı: 2adet/ 56 kapasiteli Merkezden yararlanan kadın sayısı: 48 kadın
---	---	--	---

Temel Bulgular

- İlimizde şiddet mağduru kadınların korunması ve desteklenmesine yönelik mekanizmaların başında kadın sığınma evleri gelmektedir. Samsun'da Aile ve Sosyal Politikalara bağlı olarak 2 adet kadın sığınma evi bulunmaktadır. Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 100 bininin üzerindeki belediyeler, kadınlar ve çocuklar için konukevleri açmak zorundadır. Yasaya göre diğer belediyeler de mali durumları ve hizmet önceliklerini değerlendirerek kadınlar ve çocuklar için sığınma evleri açabilirler. Ancak Samsun'da yerel yönetimlere ve sivil topluma ait kadın sığınma evleri bulunmamaktadır.
- Samsun'da sığınma evi ile koordinasyon içerisinde çalışacak (hukuki, psikolojik, ekonomik, tıbbi alanda kadınlara destek veren /yönlendiren) ulaşılabilir danışma ve ilk adım merkezlerinin sayısı yeterli değildir. Verilere bakıldığında Samsun Büyükşehir Belediyesi ve Atakum Belediyesi bünyesinde olmak üzere 2 adet danışma ve ilk adım merkezi vardır. Danışma Merkezleri, bu belediyelerde Avrupa Birliği Projeleri kapsamında kurulmuştur. Ancak sürdürülebilirliği ve etkinliği konusunda göstergeler ikna edici görünmemektedir. Ulaşım, tanınırlık, kapasite konusunda sıkıntılar mevcuttur. Geriye kalan 15 belediyede ise herhangi bir yapılanma bulunmamaktadır.
- Samsun, Şiddeti Önleme ve İzleme Merkezi'nin oluşturduğu kurumlar arası işbirliğine dayanan hizmet modeli ile Türkiye'de önemli bir örnek olmuştur. Ancak ŞÖNİM' in kırsalda yaşayan kadınlar tarafından bilinmediği görülmektedir. Bu nedenle özellikle kırsal alanda yapılan tanıtım ve bilgilendirme çalışmalarının devam etmesi uygun olacaktır.
- Kadına yönelik şiddetle mücadele alanında yürürlükte olan yasalara ilişkin bilgi düzeyini artırmak amacıyla 6284 sayılı Kanun ve kanunun gerekçelerini aktaran eğitimlerin özellikle şiddetle mücadele mekanizmasında yer alan çalışanlara yönelik düzenlenmesi ve bu çalışmaların sayısının artırılması önerilmektedir.
- Şiddete karşı korumasız olarak tanımlanan bir diğer grup evden kaçan genç kızlar veya evden kaçarak evlenen genç kadınlardır. Ailelerinin onayını almadan evlenen bu gruptaki kadınlar, evlilikten doğan tüm sıkıntılarla, zorluklarla tek başlarına mücadele etmekte, aile ve akrabaların sağladığı sosyal desteklerden mahrum kalmakta ve yalnızlığa terk edilmektedir. Bu kadınlara yönelik destekleyici hizmetlerin sağlanacağı merkezlerin kurulması önem arz etmektedir.
- Samsun YEERP izleme ve değerlendirme çalışmaları kapsamında; evlenecek erkeğin veya ailesinin kızın ailesine para veya mal olarak yapılan ödeme olan 'Başlık parası', kız çocuklarına ve kadınlara yönelik şiddetin bir başka biçimi olarak karşımıza çıkmaktadır. Samsun'un da içinde yer aldığı Batı Karadeniz bölgesinde başlık parası alma oranı %23.9'dur (Samsun'da Kadının Durumu, 2013). İzlemelerde, kent merkezinde ve ilçelerde (Canik, Vezirköprü, Havza, Ladik, Ayvacık, Yakakent, Alaçam, Salıpazarı, Terme, Ayvacık) başlık parası uygulamasına olduğu dikkat çekilmiştir. Bu nedenle SYEEP kapsamına başlık parası ile ilgili koruyucu- önleyici çalışmaların yer alması gerekmektedir.
- SYEEP kapsamında kadına yönelik şiddet başlığı altında yer alması gereken bir diğer çalışma işe erken yaşta evlilik sorunudur. Yine merkezden uzaklaştıkça Vezirköprü, Havza, Ayvacık gibi ilçelerde kurumlar tarafından erken yaşta evlilik sorunu sık sık gündeme taşınmıştır. SYEEP'in bu konuyu öncelikli olarak ele alması, yaşanan sorunların azaltılması için elzem bir durumdur.
- İlkadım Belediyesi ile yapılan görüşmelerde mülteci kadın sorunu gündeme gelmiştir. Özellikle 2013 yılından itibaren Canik ve İlkadım ilçelerinde yaşayan mülteci sayısının artması nedeniyle, sığınmacı kadınların yaşadıkları sorunları ve çözüm yollarına ilişkin stratejilerin de SYEEP yer alması gerekmektedir.
- Kurumlar ve danışma merkezleri tarafından altı çizilen bir diğer nokta Samsun'da çocuk istismarı ve ensest vakalarının yaygınlığıdır. İl merkezinin yanı sıra Çarşamba, Vezirköprü, Salıpazarı, Terme gibi ilçeler ensest konusunda yapılması gereken çalışmalar için rehberlik ve danışmanlık hizmetine ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir. Bu nedenle bu konuda çeşitli faaliyetlerin eylem planına eklenmesi gerekmektedir.

Stratejik Öncelik 4.3: Kadınların yaşadıkları sorunların tespit edilmesi, iyileştirme çalışmalarının izlenmesi ve değerlendirilmesi

Hedef 4.3.1: Kadınlara yönelik bilgiler düzenli olarak elde etmek

Samsun'da kadınların mevcut durumunun ortaya konulması ve ölçülmesi için toplumsal cinsiyete duyarlı verilerin toplanması ve yayınlanması gerekmektedir. Kadınların ve erkeklerin toplum içindeki farklı rolleri, farklı konuları ve ekonomik ve sosyal durumlarındaki farklılıklar, mevcut politikalarının ve uygulamaların kadınlar ve erkekler üzerinde farklı sonuçlar doğurmasına yol açmaktadır. Bu nedenle cinsiyete duyarlı veriler, hem "özel" ve "kamusal" alan, hem de sektörel düzeyde (eğitim, sağlık, karar mekanizmaları düzeyinde) sorunları önceliklendirerek politika üretim sürecini kolaylaştırmaktadır. Bu nedenle Samsun'da yaşayan kadınların demografik bilgilerinin, maruz kaldıkları şiddetin vb. bilgilerin yer aldığı bir veri tabanı oluşturmak SYEEP kapsamında yer almıştır.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
4.3.1.1.Samsun'da yaşayan kadınların demografik bilgilerinin, maruz kaldıkları şiddetin vb. bilgilerin yer aldığı bir veri tabanı oluşturmak	Valilik		Kadınların yaşadıkları sorunların çözümüne ilişkin yapılan iyileştirme çalışmalarındaki artış:

Temel Bulgular

- İlde, SYEEP'in hedefleri arasında yer alan toplumsal cinsiyete duyarlı veri tabanı çalışması henüz hayata geçirilememiştir. Samsun Valiliği'ne yapılan izleme ziyaretinde mevcut sistemin kurulması için gerekli olan mali kaynağın henüz sağlanmadığı belirtilmiştir. Veri temelli politika üretmek, politikaların etkililiği açısından elzemdir. Türkiye'de olduğu gibi ilimizde de veri konusunda pek çok sorun yaşanmaktadır, bu sorunlardan biri cinsiyet temelli veri toplanmamasıdır. Cinsiyete duyarlı hizmet üretebilmek için kurumların cinsiyet temelli veri toplamayı kurumsal yapılarının olağan bir parçası haline getirmesi gerekmektedir. Samsun Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü bu çalışmaların öncülüğünü yaparak, diğer kurumlara örnek teşkil edebilir.

Hedef 4.3.2: İyileştirme çalışmalarını raporlanmak, kamuoyu ile paylaşmak

- Samsun Valiliği Yerel Eşitlik Birimi tarafından yürütülen ve Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı tarafından Doğrudan Faaliyet Desteği kapsamında finanse edilen, Samsun'da Kadının Durumu ile Samsun'da Yaşayan Kadınları Sosyal, Ekonomik ve Kültürel Koşulları, Toplumsal Yapı, Kadınların Gelişmelerini Engelleyen Süreçler, Beklenti ve İhtiyaçlar ve Kadınların Güçlenmelerini Sağlayacak Politika ve Uygulamalar belirlenmiştir. Araştırma kapsamında Samsun merkez, ilçe ve köylerinde yaşayan kadınlarla (17 ilçesinde yaşayan 665 kadın) anket uygulaması, Samsun'da kadına yönelik hizmet sunan kurumlarla paydaş görüşmeleri, kadınlarla odak grup görüşmeleri ve kişisel derinlemesine görüşmeler yapılmıştır (Kadınlarla 3 ayrı odak grup görüşmesi ve 11 kadınla kişisel derinlemesine görüşme). Elde edilen nitel ve nicel bilgi ile bulgular bir araya getirilerek, kadınların yaşam koşullarını ortaya çıkartmak, toplumsal cinsiyete dayalı süreçlerin kadınların hayatlarını nasıl etkilediğini belirlemek için farklı temalar birbirleriyle bağlantılı bir biçimde analiz edilmiş ve kamuoyuyla paylaşılmıştır.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
4.3.2.1.İlde kadınlar/kız çocukları için yapılan tüm çalışmaların sonuçlarını derlemek, rapor haline getirmek ve tüm kurum/kuruluşlarla ve kamuoyu ile paylaşmak	Valilik Kadın STK'ları	Samsun Valiliği	Kadınların yaşadıkları sorunların çözümüne ilişkin yapılan iyileştirme çalışmalarındaki artış Araştırma Sayısı :1 adet Basılan Rapor Sayısı: 100 adet
4.3.2.2.Çalışma yürütülen bölgelerde yeniden araştırma çalışmaları yapmak (birinci yıl gerçekleştirilen faaliyetlerden sonra), karşılaştırmalı sonuçları paylaşmak	Valilik Büyükşehir Belediyesi		

Temel Bulgular

- Samsun Valiliği Yerel Eşitlik Birimi tarafından yürütülen, Samsun'da Kadının Durumu Projesi kapsamında elde edilen veriler, kadınların toplumdaki durumlarının iyileştirilmesi amacıyla oluşturulacak stratejilerin geliştirilmesinde temel alınmalıdır.
- İKHKK Samsun'da toplumsal cinsiyet ile kadın ve çocuğa yönelik şiddet konusunda üniversiteler, kamu kurumları ve sivil toplum tarafından yapılan araştırma ve raporlama çalışmalarını düzenli olarak kamuoyuna sunmalıdır. Bu nedenle eylem planında yer alan tüm kurumları yaptıkları çalışmalarını düzenli olarak İKHKK'na sunmakla yükümlü olmalıdır.

4.5 MÜDAHALE ALANI 5: KARAR ALMA MEKANİZMALARINA KATILIM

Uzun Erimli Hedef: Kadınların yerel mekanizmalara eşit katılımını sağlamak

Karar alma mekanizmalarına katılımında kadınların temsiliyetini güçlendirmeden toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak mümkün gözükmemektedir. Siyasal karar alma mekanizmalarında kadın temsiliyetinin güçlendirilmesi, toplumsal eşitliğin sağlanması ve kadınların ekonomik ve sosyal hayata katılımının artırılması için önemli bir noktadır. İlde kadınların ulusal ve yerel karar alma mekanizmalarına katılımına bakıldığında İl genelinde toplam 352 üyesi bulunan belediye meclislerinde toplam 33 kadın üye olduğu, 2015 yılı genel seçim sonuçlarına göre 9 milletvekilinin sadece 1 tanesinin kadın olduğu görülmektedir.

Stratejik Öncelik 5.1: Kadınların politika oluşturma süreçlerine ve eylemlerine eşit biçimde dâhil edilmesi ve kaynaklara eşit erişimlerinin güçlendirilmesi

Hedef 5.1.1: Kadınların karar alma süreçlerine aktif katılımını sağlama konusunda yerel yöneticilerin ve yerel yönetim personelinin farkındalığını arttırmak

İlde, 2014 yerel seçimlerinde, İl genelinde toplam 352 üyesi bulunan belediye meclislerinde toplam 33 kadın üye vardır (%9,3). İldeki 1234 mahalle muhtarının Asarcık'ta 1, Atakum'da 2, İlkadım'da 7 olmak üzere toplam 10'u kadındır. 2015 yılı genel seçim sonuçlarına göre 9 milletvekilinin 1 tanesi kadındır.

Samsun'da Kadının Durumu araştırmasının sonuçlarına göre istihdam yapısına bakıldığında memurların %11'i, sözleşmeli personelin %23'ü kadınlardan oluşmaktadır. 20 daire başkanından sadece ikisi kadındır. Yine aynı araştırma tarafından yapılan odak grubu görüşmelerinde, kadınların yerel yönetimlerin sorumluluk alanlarına dair somut beklentilerinin olduğu gözlemlenmiştir. Görüşmeye katılan birçok kadın, yerel yönetim seçimlerinde oy verecekleri kişilerin partilerden daha belirleyici olduklarını belirtmiştir. Buna rağmen kadınlar yerel yönetimlerde iyi işler yapabileceğine inanılan bir kadının seçilme şansının yüksek olmadığını düşünmektedirler. Belirleyici olanın partiler içindeki güç dengesi olduğunu söyleyen kadınların bu ifadesi, karar mekanizmalarına katılım konusunda pek de iyimser olmadıklarını göstermektedir.

Diğer taraftan, Samsun'da kadınların sadece %4'ü herhangi bir sivil toplum kuruluşuna üyedir. Sadece % 0,6'sı ise sivil toplum kuruluşu ve/veya sendika yönetiminde yer almıştır. İzleme ve Değerlendirme faaliyeti sonrası Samsun Büyükşehir Belediyesi ve İlçe Belediyelerinde çalışanların ve yöneticilerin cinsiyet dağılımına ilişkin elde edilen veriler aşağıda sunulmuştur;

Büyükşehir Belediye Başkanlığı	Yönetici Kadın	Yönetici Erkek	Çalışan Kadın	Çalışan Erkek	Genel Toplam
	10	50	56 + 13 + 2	426 + 310 + 5	872
Kadın/Erkek Eşitlik Komisyonu	Vardır.				

19 Mayıs İlçe Belediye Başkanlığı	Yönetici Kadın	Yönetici Erkek	Çalışan Kadın	Çalışan Erkek	Genel Toplam
	4	3	12	64	83
Kadın/Erkek Eşitlik Birimi	Yoktur.				

Alaşam İlçe Belediye Başkanlığı	Yönetici Kadın	Yönetici Erkek	Çalışan Kadın	Çalışan Erkek	Genel Toplam
	-	5	4	21	30
Kadın/Erkek Eşitlik Birimi	Yoktur.				

Asarcık İlçe Belediye Başkanlığı	Yönetici Kadın	Yönetici Erkek	Çalışan Kadın	Çalışan Erkek	Genel Toplam
	-	2	6	38	46
Kadın/Erkek Eşitlik Birimi	Yoktur.				

Atakum İlçe Belediye Başkanlığı	Yönetici Kadın	Yönetici Erkek	Çalışan Kadın	Çalışan Erkek	Genel Toplam
	5	22	29	209	265
Kadın/Erkek Eşitlik Birimi	Yoktur.				

Bafra İlçe Belediye Başkanlığı	Yönetici Kadın	Yönetici Erkek	Çalışan Kadın	Çalışan Erkek	Genel Toplam
	-	7	9	92	108
Kadın/Erkek Eşitlik Birimi	Yoktur.				

Canik İlçe Belediye Başkanlığı	Yönetici Kadın	Yönetici Erkek	Çalışan Kadın	Çalışan Erkek	Genel Toplam
	9	98	19	158	284
Kadın/Erkek Eşitlik Birimi	Yoktur.				

Çarşamba İlçe Belediye Başkanlığı	Yönetici Kadın	Yönetici Erkek	Çalışan Kadın	Çalışan Erkek	Genel Toplam
	1	6	6	49	62

Kadın/Erkek Eşitlik Birimi	Kurulum Aşamasındadır.				
----------------------------	------------------------	--	--	--	--

Havza İlçe Belediye Başkanlığı	Yönetici Kadın	Yönetici Erkek	Çalışan Kadın	Çalışan Erkek	Genel Toplam
	1	3	3	25	32
Kadın/Erkek Eşitlik Birimi	Yoktur.				

İlkadım İlçe Belediye Başkanlığı	Yönetici Kadın	Yönetici Erkek	Çalışan Kadın	Çalışan Erkek	Genel Toplam
	-	25	49	375	449
Kadın/Erkek Eşitlik Birimi	Yoktur.				

Kavak İlçe Belediye Başkanlığı	Yönetici Kadın	Yönetici Erkek	Çalışan Kadın	Çalışan Erkek	Genel Toplam
	-	3		18	21
Kadın/Erkek Eşitlik Birimi	Yoktur.				

Ladik İlçe Belediye Başkanlığı	Yönetici Kadın	Yönetici Erkek	Çalışan Kadın	Çalışan Erkek	Genel Toplam
	1	3	3	18	25
Kadın/Erkek Eşitlik Birimi	Yoktur.				

Salıpazarı İlçe Belediye Başkanlığı	Yönetici Kadın	Yönetici Erkek	Çalışan Kadın	Çalışan Erkek	Genel Toplam
	-	3	1	47	51
Kadın/Erkek Eşitlik Birimi	Yoktur.				

Tekkeköy İlçe Belediye Başkanlığı	Yönetici Kadın	Yönetici Erkek	Çalışan Kadın	Çalışan Erkek	Genel Toplam
	5	18	34	211	268
Kadın/Erkek Eşitlik Birimi	Yoktur.				

Terme İlçe Belediye Başkanlığı	Yönetici Kadın	Yönetici Erkek	Çalışan Kadın	Çalışan Erkek	Genel Toplam
	1	7	2	8	18
Kadın/Erkek Eşitlik Birimi	Yoktur.				

Vezirköprü İlçe Belediye Başkanlığı	Yönetici Kadın	Yönetici Erkek	Çalışan Kadın	Çalışan Erkek	Genel Toplam
	1	20	4	41	66
Kadın/Erkek Eşitlik Birimi	Yoktur.				

Yakakent İlçe Belediye Başkanlığı	Yönetici Kadın	Yönetici Erkek	Çalışan Kadın	Çalışan Erkek	Genel Toplam
	1	5	4	16	26
Kadın/Erkek Eşitlik Birimi	Yoktur.				

Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı gibi yerel yönetimlerde çalışan kadın sayısı ile erkek sayısı arasında önemli farklar bulunmaktadır. İldeki belediyelerde toplam 294 yönetici arasında sadece 39'u kadındır.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
5.1.1.1.Yerel yönetimlerde idareci ve çalışan tüm personele yönelik: "toplumsal cinsiyet eşitliği, cinsiyete duyarlı bütçeleme, cinsiyete duyarlı hizmet sunumu, katılımcılık" vb. konularda yılda 1 kez eğitimler düzenlemek	Valilik Belediye	Samsun Valiliği (İlçe Eğitimleri Projesi) Kadın Dostu Kentler Projesi CinsiyeteDuyarlı Bütçeleme Eğitimi	Yerel Yönetimlerde kadın idarecilerin sayısındaki artış:- Eğitimlerden yararlanan kişi sayısı:120 kişi (44 kadın,76 erkek) Eğitimsayısı :17 adet
5.1.1.2. Eşitlik Birimleri ve Komisyonlarına yönelik cinsiyet eşitliği etki analizi yöntem ve araçları konusunda yılda bir kez bir eğitim çalışması	Valilik Büyükşehir Belediyesi Merkez İlçe Belediyeleri	İKHKK	Eğitimsayısı:1 Eğitimlerden yararlanan kişisayısı: 12

Temel Bulgular:

- SYEEP çalışmaları kapsamında, 17 ilçe belediyesi ile yapılan görüşmelerde, yerel yönetimlerin bünyesinde çalışan idareci ve çalışan tüm personele yönelik: "toplumsal cinsiyet eşitliği, cinsiyete duyarlı bütçeleme, cinsiyete duyarlı hizmet sunumu, katılımcılık" konusunda eğitim yapılmadığı görülmüştür. Pek çok ilçe belediyesi, Samsun Valiliği Yerel Eşitlik Birimi tarafından İlçe Eğitimleri Projesi kapsamında düzenlenen eğitimleri faaliyet olarak sunmuşlardır. Ancak söz konusu bu çalışma mükerrer olmaması için ikinci kez kayıt altına alınmamıştır.
- İzleme ve Değerlendirme ziyaretlerinde, yerel yönetimlerin SYEEP ve çalışmalarından yeteri kadar haberdar olmadığı görülmüştür. Bu nedenle niyet ve hedef olarak, SYEEP faaliyetleri ve eğitimler yerel yönetimlerin öncelikleri arasında görülmemiştir. İlk eğitimlerin Valilik, OKA, Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü, sivil toplum kuruluşları vb. kurumlar tarafından yerel yönetimler ile işbirliği halinde yapılması gerekmektedir. Ancak bu yöntemle söz konusu çalışmalar belediyelerin rutin çalışmaları arasına girecektir.
- Eşitlik Birimleri ve Komisyonlarına yönelik cinsiyet eşitliği etki analizi yöntem ve araçları konusunda bu güne kadar İlde sadece bir eğitim çalışması düzenlemiştir. Ancak, ilde bu konuda yetişmiş insan kaynağı sıkıntısı bulunmaktadır. Bu nedenle bu çalışmaların planlanması ve uygulanmasında Kadın Dostu Kentler Projesi Koordinatörlüğü yada ilgili ulusal kurumlardan destek alınmalıdır.

Hedef 5.1.2: Kadınların illerindeki yerel yönetimin işleyişi, karar alma mekanizmaları ile ilgili farkındalıklarını ve sürece dahil olma konusunda bilgilerini arttırmak

İldeki belediyeler sundukları hizmetler ve politikaları ile ilgili web sitelerinde gerekli duyuruları yapmakta ancak bu web sitelerindeki bilgilerin sıklıkla güncellenmediği görülebilmektedir. Eşitlik birimi ve komisyonlarının ise bu konuda özel çalışmaları olmamaktadır. İKHKK tarafından gerçekleştirilen kampanya ve etkinliklerde kullanılan broşürlerde yerel yönetimlerin yapmış olduğu çalışmalara yer verilmiştir. Bu kapsamda 400 adet broşür basılıp dağıtılmıştır.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
5.1.2.1. Eşitlik Birimleri ve Komisyonları tarafından yerel yönetimlerin uygulamaları, sağladığı hizmetler, plan ve politikaları, meclis gündem ve tarihlerine ilişkin etkin (açık, erişilebilir) bir bilgi paylaşma sistemi kurmak (web siteleri, yerel gazeteler, duyurular vb.)	Valilik Büyükşehir Belediyesi Merkez İlçe Belediyeleri, Kurumlar	Samsun Valiliği web sitesi	Yapılan bilgi paylaşımı sayısı: 10 adet

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
5.1.2.2. Eşitlik Birimlerinin koordinasyonunun daha kalıcı (özellikle kadınlara) yönelik yerel yönetimlerini sağlayıcı hizmetlerle ilgili düzenli aralıklarla güncellenen bilgilendirme materyalleri hazırlamak	Valilik Eşitlik Birimi İlçe Belediyeleri Eşitlik Birimi Büyükşehir Belediyesi Eşitlik Birimi	Samsun Valilik Eşitlik Birimi	Hazırlanan ve dağıtılan bilgilendirme materyali sayısı: 400 adet
5.1.2.3. Eşitlik Komisyonları tarafından yerel meclislerin, kadınlar ve STK'lar tarafından nasıl izleneceği konusunda ve ihtisas komisyonlarına katılım için düzenli olarak tanıtım ve duyuru yapmak	Eşitlik Komisyonları		Yerel meclisler katılan kadın sayısındaki artış:

Temel Bulgular:

- Samsun'daki belediyelerde, Samsun Büyükşehir Belediyesi dışında yerel eşitlik birimi bulunmamaktadır. Kadın-Erkek eşitlik komisyonu ise sadece Samsun Büyükşehir Belediyesinde kurulmuştur. Canik, Atakum, İlkadım, Tekkeköy, 19 Mayıs Belediyelerinde ise Kent Konseyine bağlı Kadın Meclisleri tarafından çalışmalar yürütülmektedir.
- İldeki yerel yönetimlerin karar alma süreçlerine kadınların katılımını etkin bir şekilde sağlamadıkları ve etkin bir bilgi paylaşma sistemi kuramadıklarını görülmektedir. Bunun için, yerel yönetimlerin son yıllarda yasal ve yapısal durumunda yaşanan değişim ve dönüşümün daha katılımcı ve özerk bir anlayışla devam ettirilmesi gerekmektedir.

Hedef 5.1.3: Yerel yönetimlerde kadınların karar alma mekanizmalarına aktif katılımını sağlayacak somut, kapsayıcı, görüş/ bilgi toplama ve analiz sistemleri geliştirmek

Samsun İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulunda kadın STK temsil oranı %43'tür. Alınan tüm kararlarda sivil toplum kuruluşlarının görüş ve önerileri dikkate alınmaktadır. Samsun Yerel Eşitlik Eylem Planı izleme ve değerlendirme çalışmalarında da, kadın sivil toplum kuruluşlarına yer verilmiş ve kadın STK'ların temsil oranı arttırılmıştır.

Ayrıca Samsun İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulunda yer alan kadın STK'lar ile yapılan kapasite geliştirme eğitimleri sonrasında Samsun İş Kadınları Derneği (SAMİKAD) ile Türk Üniversiteli Kadınlar Derneği Samsun Şubesi OKA Kalkınma Kurulunda yer almıştır.

İlde kadınların mevcut durumu ve ihtiyaçlarını belirlemeye yönelik olarak Samsun'da Kadının Durumu raporu yazılmış, aynı zamanda OKA tarafından TR83 Bölgesi'nde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Kalkınma Raporu hazırlanmıştır.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
5.1.3.1.Eşitlik Birimlerinin koordinasyonunda, stratejik plan ve politika belirlerken STK'lar, uzman kuruluşlar ve kadınlar ile görüşerek ihtiyaç analizi yapmak, cinsiyete duyarlı veri toplamak	Valilik Eşitlik Birimi Büyükşehir Belediyesi Eşitlik Birimi	Samsun Valiliği Yerel Eşitlik Birimi (Samsun'da Kadının Durumu)	Elde edilen verilerin niteliklerinde iyileşme Yapılan ihtiyaç analizi sayısı:1 adet
		OKA	Hazırlanan Rapor Sayısı:1
5.1.3.2. Eşitlik Birimlerinin koordinasyonunda politikaların ve uygulamaların kadınlar üzerindeki etkisini analiz etmek için düzenli izleme ve raporlama sistemi geliştirmek, cinsiyet eşitliği temelli hizmet etki analizi yürütmek			Hazırlanan rapor sayısı
5.1.3.3.Eşitlik Birimlerinin koordinasyonunda, kadınların erişebileceği ve kullanabileceği şikâyet mekanizmaları oluşturmak/ etkinleştirmek (telefon, mektup, e-mail, mahalle ziyaretleri, anketler vb.)			İlde kurulan şikâyet mekanizması sayısı
5.1.3.4.İlde bulunan tüm ilgili kurullarda kadın STK'ların temsilini sağlamak	İlgili STKlar İlgili Kurumlar, İKHKK	Samsun İl kadın Hakları Koordinasyon Kurulu	Kurullar içinde yer alan STK sayındaki artış: Kurullar içinde yer alan STK sayındaki artış: 16 adet
		OKA Kalkınma Kurulunda Samsun İş Kadınları Derneği (SAMİKAD) ile Türk Üniversiteli Kadınlar Derneği Samsun Şubesinin üye olması sağlanmıştır.	Kurullar içinde yer alan STK sayındaki artış: 2 adet

Temel Bulgular:

- Samsun İKHKK'nda STK temsil oranı yüksektir ve alınan tüm kararlarda sivil toplum kuruluşlarının görüş ve önerileri dikkate alınmaktadır. Ancak söz konusu STK'lar henüz uygulanan politikalarda cinsiyet eşitliği temelli bir bakış açısı sağlanması konusunda baskı unsuru oluşturamamıştır.
- İlde sadece kadınların erişebileceği ve kullanabileceği şikâyet mekanizmaları henüz kurulamamıştır. Kurumlar tüm vatandaşlara yönelik olarak kurulan şikâyet kutusu, BİMER, memnuniyet anketi gibi araçlar aracılığı ile vatandaşların görüş ve önerilerini dikkate almaktadır. Bu konuda gerek kurumların gerekse var olan eşitlik birimlerinin kapasite geliştirme ve güçlendirme faaliyetlerine ihtiyacı bulunmaktadır.
- İlde istihdam, sağlık, eğitim, güvenlik gibi diğer politika belirleyeceği kurumların içerisinde kadın temsil oranı oldukça düşüktür. Bu kurumların içerisinde kadınların ve kadın STK'ların yer alması özel önlemler alınması eylem planında yer almalıdır.
- İlde kurumlar tarafından verilen hizmetlerin ve yapılan çalışmaların hedef kitle üzerindeki etkilerinin analizleri genel olarak yapılmamaktadır. Özellikle, yerel yönetimlerin ve kadının güçlenmesi alanında çalışan tüm kurumları çalışmalarının toplumsal cinsiyet eşitliği üzerindeki etkileri belirli aralıklarla ölçecek etki analizi ve değerlendirme çalışmaları yapılmalıdır. Bu çalışmaların sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi için öncelikle kurum çalışanlarına yönelik etki analizi konusunda eğitim verilmelidir.

Hedef 5.1.4: Yerel yönetimlerde toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde kapsayıcı yönetim politika ve uygulamaları geliştirmek

SYEEP'te belirtilen faaliyetlerin koordine edilmesi, ortak faaliyetlerin izlenmesi ve yerel kurumlar arasında işbirliğinin geliştirilmesi için valiliklerin, belediyelerin ve kalkınma ajanslarının bünyesinde toplumsal cinsiyet eşitlik birimleri kurulması hedeflenmiş ve ilde söz konusu bu birimlerin kurulma çalışmaları başlatılmıştır. Ayrıca İKHKK üyesi kurum ve kuruluşların bünyesinde eşitlik sorumluları atanmıştır.

Eşitlik birimleri ve kurumsal eşitlik sorumluları, kurumsal düzeyde YEEP çalışmalarının koordinasyonunu yürütmek, kurumsal planların YEEP ile bütünleştirilmesini sağlamak ve İKHKK Sekreteryası ve üyeleriyle iletişimi sürdürmekten sorumludurlar. Samsun Valiliği Yerel Eşitlik Birimi, Kadın Dostu Kentler Projesinin uygulandığı 12 İl arasında yönerge ile kurulmuş ilk birimdir. Bu nedenle diğer iller tarafından da örnek alınan bir çalışmadır.

Samsun'da, İKHKK tarafından hazırlanan Samsun YEEP Ağustos 2012 tarihinde Üst Kurul tarafından onaylanarak uygulanmaya konulmuştur. Bu kapsamda Eylem Planının hayata geçirilmesi sağlamak amacıyla Samsun Valiliği tarafından Eylül 2012 tarihinde tüm kurumlara resmi yazı yazılmıştır ve SYEEP yer alan faaliyetlerin stratejik planları ile eşleştirilmesi istenmiştir. Samsun İKHKK düzenli aralıklarla toplanmakta ve kurul tarafından alınan tüm kararlar tutanak haline getirilerek resmi yazı ve e-posta olarak kurumlara paylaşılmaktadır. Kurumların yaptıkları çalışmalar istenmekte ve düzenli olarak kayıt altına alınmaktadır.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştirilen Kurumlar	Göstergeler
5.1.4.1.İlin Yerel Eşitlik Eylem Planı'nı hazırlayan İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu'nda kadın STK'ları dahil ildeki tüm paydaşların temsil edilmesini sağlamak. Ortaklaşa hazırlanan Samsun Yerel Eşitlik Eylem Planı (SYEEP)'ni uygulamak, izlemek ve ilerlemeyi duyurmak (hesap verebilirlik)	İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu Bileşenleri İlgili diğer kurumlar	İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu	Alanda uygu anan cinsiyeteşitliğini sağlamaya yönelik yapılan faaliyetlerdeki artış Kurulla birlikte izleme ve değerlendirme faaliyet sayısı: 1 Adet

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştirilen Kurumlar	Göstergeler
5.1.4.2.Eşitlik Birimlerinin koordinasyonunda Kurumsal Stratejik Planlara Samsun Yerel Eşitlik Eylem Planı (SYEEP) ile uyumlu olacak şekilde cinsiyet eşitliğini dâhil etmek	Valilik Eşitlik Birimi Büyükşehir Belediyesi Eşitlik Birimi	Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı: Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı Stratejik Planı, 2014-2018 hazırlanmıştır Samsun Büyükşehir Belediyesi 2015-2019 Yılı Stratejik Planı	SYEEP'in entegre edildiği kurumsal stratejik plan sayısı: 2 adet Plan
5.1.4.3.Yetki, personel ve kaynak verilmiş Eşitlik Birimlerini etkin şekilde çalıştırmak	Valilik Eşitlik Büyükşehir Belediyesi Eşitlik Birimi	Valilik Eşitlik Birimi	Eşitlik Birimlerinin faaliyetlerindeki etkinlik ve çeşitlilik: 9 proje ve 18 adet faaliyet
		Büyükşehir Belediyesi Eşitlik Birimi	Samsun Büyükşehir Belediyesi bünyesinde 1 adet YEB kurulmuştur.
		Samsun İl Milli Eğitim Müdürlüğü Samsun Müftülüğü OKA Canik Belediyesi Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü İl Halk Sağlığı, Tarım, Gıda ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü İl Emniyet Müdürlüğü, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü	Kurulan Birim/Masa sayısı: 9 adet
5.1.4.4.Eşitlik Komisyonlarını daimi hale getirmek ve etkin çalışmasını sağlamak	Büyükşehir Belediyesi İlçe Belediyeleri	Büyükşehir Belediyesi İlçe Belediyeleri	Komisyonların çalışmalarındaki çeşitlilik
5.1.4.5.Kadın STK'lar ile çeşitlendirilmiş ve iyileştirilmiş istişare, diyalog ve ortaklık mekanizmaları oluşturmak	İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu Bileşenleri İlgili diğer kurum/kuruluşlar	Samsun İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu Bileşenleri	Ortak çalışmaların sayısındaki artış

SYEEP'in uygulama sürecinin izleme ve değerlendirme çalışmalarına 2015 yılı içerisinde başlanılmıştır. Samsun İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu tarafından 10 sivil toplum, 3 kamu kurumu, 1 yerel yönetim temsilcisinden oluşan izleme ve değerlendirme komitesi oluşturulmuş ve 17 ilçeyi kapsayan izleme ve değerlendirme ziyaretleri yapılmıştır. 65 adet kamu kurumu ve yerel yönetim ile 12 sivil toplum kurumuna yönelik yapılan izleme ve değerlendirme ziyaretinde sadece Bafra Kaymakamlığı ve Bafra Belediyesine, Kavak Kaymakamlığına ulaşılabilmiştir. Bundan sonraki süreçte izleme ve değerlendirme komitesi çalışmalarına düzenli olarak devam edeceği bilgisi alınmıştır.

Temel Bulgular:

- İlde 9 kurumda bulunan eşitlik birimi ve masalarının alt yapısını kurmak, resmi prosedürünü tamamlamak ve tüzel kimlik kazanmaları için yönergeye ve bütçe ihtiyaçları vardır. Bu çalışmaların ivedi olarak başlaması gerekmektedir.
- Samsun'da kamu kurumları ve yerel yönetimlere ait Stratejik Planların, SYEEP ile eşleştirilmesi gerekmektedir. Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı dışında bu konuda diğer kurumlardan olumlu bir geri dönüş alınmamıştır. Eşleştirme çalışmalarına yönelik resmi prosedür başlatılmıştır. Ancak kurumların bu çalışma için yönlendirilmesi ve motive edilmesi gerekmektedir.
- Samsun İKHKK eylem planını izleme ve değerlendirme çalışmalarını aktif olarak yürütmektedir. Bu il için önemli bir ilerlemedir. İzleme ve değerlendirme sonrasında, elde edilen bulgular, verilerin gözden geçirilmesi ve ileriki döneme ait planlamanın, katılımcı bir yöntemle yapılandırılması gerekmektedir.

Stratejik Öncelik 5.2: Lider, aday ve seçmen olarak kadınların siyasi karar alma mekanizmalarında eşit temsilin güçlendirilmesi

Hedef 5.2.1: Kadınların seçme ve seçilme haklarına dair bilgi ve kapasitelerini arttırmak

Samsun, TEPAV tarafından Ocak 2014 yılında yapılan 81 il için Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Karnesi çalışmasında 52. sırada yer almıştır. İlin 81 il arasında 52. sırada yer almasında; Belediye Genel Meclislerinde (%4) ve 2011 Haziran genel seçim sonuçlarına göre parlamentodaki en düşük kadın temsil oranına (%11,11) sahip olması etkili olmuştur. Bu nedenle siyasi karar alma mekanizmalarına kadınların katılım oranının arttırması, Samsun'un TCE endeksinin yükseltilmesi için en elzem unsurlarından biridir.

İlde bu başlığa yönelik önemli çalışmalardan biri; Ondokuz Mayıs Üniversitesi Kadın ve Toplum Araştırmaları Merkezi (OKTAM) tarafından; Samsun Valiliği ve İl Kadın Koordinasyon Kurulu Temsilcileri ile üniversitenin ilgili akademik personelinden oluşan 50 katılımcı ile kadın liderliği konusunda düzenlenen eğitim programıdır.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
5.2.1.1.Kadınlara yönelik yurttaşlık hakları ve katılım eğitim programları düzenlemek, kampanyalar aracılığıyla siyasete girişi teşvik etmek	Eşitlik Birimleri Eşitlik Komisyonları Partilerin Kadın Kurulları Kadın STK'lar	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	Eğitim Programı sayısı :1 Adet Eğitimden yararlanan kişi sayısı: 50
5.2.1.2.2014 Yerel Seçimlerinden önce, il merkezinde bağımsız bir alanda bir siyaset akademisi oluşturmak/ sürdürülebilir kılmak			
5.2.1.3.Kadınlara yönelik yerel ve merkezi siyasete giriş ile ilgili kurs/programlar yürütmek (temel siyasi kavramlar, Türkiye'de siyasi yapı, yerel siyaset, kişisel gelişim, liderlik- takım kurma, hitap vb.)		Karadeniz Yeni Ufuklar Derneği	Eğitim Programı sayısı :4 Adet Eğitimden yararlanan kişi sayısı: 98
5.2.1.4.Kadınların yerel, mahalli siyasete katılımı için teşvikler, ekonomik kolaylık sağlamak (kota, aday ücreti alınmaması vb) için savunuculuk yapmak			
5.2.1.5.Kamu ve yerel yönetimde görev yapan kadınların eğitim fırsatlarından öncelikli olarak yararlandırmak			

Temel Bulgular:

- İlde kadınların seçme ve seçilme haklarına dair bilgi ve kapasitelerini arttırmaya yönelik tek çalışmayı OKTAM ve Karadeniz Yeni Ufuklar Derneği gerçekleştirmiştir. İlde bu alanda çalışan kurum ve yapılan faaliyet sayısı oldukça azdır. Bu sayının artırılması için gerekli teşvikin yapılması gerekmektedir.
- İlde kamu sektöründe yetki ve karar alma mekanizmalarının her düzeyinde cinsiyet temelli verilerin düzenli olarak toplanması ve sık sık basın açıklaması ile kamuoyu ile paylaşılması konuya dikkat çekecektir.
- İl Kadın Hakları Koordinasyon Kuruluna kadın muhtar temsilcisinin alınması rol modellerinin yaygınlaşmasına katkı verecektir.
- Okullarda kız çocukların sınıf başkanlığı, okul temsilciliği, kulüp başkanlığı gibi görevlerde teşvik edilmesi faaliyetinin eylem planında yer alması, böylece yetki ve karar alma süreçlerinde kadınlarında yer alması yönündeki sürecin desteklenmesi yararlı olacaktır.
- Eylem 5.2.1.5'teki sorumlu kurumların gözden geçirilerek kamu hiyerarşisinde en üstte yer alan Valilik ve ilçelerde kaymakamlık gibi kurumların eklenmesi önemli görülmektedir. İlde düzenlenecek tüm eğitim programlarında kadınların katılımlarının artırılması için çocuk bakım hizmetlerinin sağlanması gerekmektedir. Bu önlem eylem planında yer almalıdır.

Hedef 5.2.2:İlde (özellikle erkek nüfus içerisinde) karar alma süreç ve mekanizmalarına kadın katılımının sonuçlarına ilişkin farkındalığı arttırmak

İlde bu hedefe yönelik OKTAM tarafından; Samsun Valiliği ve İl Kadın Koordinasyon Kurulu Temsilcileri ile üniversitenin ilgili akademik personelinden oluşan 50 katılımcı ile kadın liderliği konusunda eğitim programı düzenlenmiştir.

Samsun'da bulunan belediyelerde kent konseylerinin ve kadın meclislerinin kurulması son dönemde hızlanmıştır. Canik, Atakum, İlkadım, Tekkeköy, 19 Mayıs Belediyelerinde ise Kent Konseylerine bağlı Kadın Meclisleri bulunmaktadır. Bu meclisler aracılığıyla kadınların karar alma mekanizmalarına katılımları ile ilgili farkındalık çalışmaları yeni yeni gündeme gelmektedir.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
5.2.2.1.Üniversite ve STK'lar tarafından kadınların karar alma mekanizmalarına katılımının önemine, karşılaşılan engeller ve gerekli teşvik politikalarına ilişkin araştırmalar yürütmek	Üniversiteler	OMÜ	Araştırmaya Sayısı:- Eğitim Programı Sayısı :1
5.2.2.2.Karar alma mekanizmalarına seçilmiş kadınların (milletvekilleri, belediye başkanları, muhtarlar, meclis üyeleri, encümenler vb) görünürlüğünü artırmak ve teşvik edici etkinlikler (panel, sempozyum vb.) düzenlemek	Eşitlik Birimleri		Siyasete katılmak isteyen kadınların sayısındaki artış
5.2.2.3.Siyasi partilerin il teşkilatları, meslek odaları ve sendikalara yönelik kadın katılımı ile ilgili çeşitli ziyaretlerde bulunmak	Kadın STK'ları		Kadın katılım sayısındaki artış
5.2.2.4.Kent Konseylerinde bulunan kadın meclislerini güçlendirmek ve kampanyalara dâhil etmek, kadın meclisi yoksa kurulmasını sağlamak	Büyükşehir Belediyesi Merkez İlçe Belediyeleri Diğer İlçe Belediyeleri		

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
5.2.2.5.Yerel televizyonlarda kadın seçmenlere oy kullanma konusunda bilgilendirici programlar yapmak ve merkezde bulunan 10 mahallede muhtarlar aracılığı ile mahalle toplantıları düzenlemek	Kadın STK'ları		Bilinçli kadın seçmenlerin sayısındaki artış

Temel Bulgular:

- İlde (özellikle erkek nüfus içerisinde) karar alma süreç ve mekanizmalarına kadın katılımının sonuçlarına ilişkin farkındalığı arttırmaya yönelik çalışmalar yok denecek kadar azdır. Bu konunun gündeme alınması için acil çalışmalara başlanması gerekmektedir. Bu çalışmaların üniversite, sivil toplum ve yerel yönetimler işbirliğinde geliştirilmesi yararlı olacaktır.
- Samsun Büyükşehir Belediyesi ve diğer alt belediyelerde yer alan kadın- erkek eşitliği komisyonları, kadın meclisleri aracılığı ile yerel kampanyalar düzenlenmelidir. Bu kampanyaların ne zaman, kimin tarafından ve nasıl yapılacağına ilişkin ayrıntılı planlama YEPP'te yer almalıdır.
- Yerel medya aracılığı ile kamuoyu harekete geçirilmek ve bilgilendirme yapmak için kadın sivil toplum kuruluşları ilde yer alan Basın, Yayın ve Enformasyon Müdürlüğü, Basın İlan Kurumu gibi kurumlardan ve medya alanındaki sivil toplum kuruluşlarından destek almalıdır.

4.6 MÜDAHALE ALANI 6: KADIN VE KENTSEL HİZMETLER

Uzun Erimli Hedef: Kadınların kentsel altyapı ve hizmetlere erişimini güçlendirmek

Uluslararası düzeyde sık sık gündeme gelen konulardan bir tanesi de büyük öneme sahip olan "kadının kentsel fiziksel mekânda yaşam kalitesinin yükseltilmesi" dir. Şehirlerimizde artan nüfus, kentsel ve mekânsal ihtiyaçların hızla ve sağlıklı bir biçimde karşılanmasını ve tüm kentlilerin bu olanaklardan eşit biçimde yararlanabilmesini zorunlu hale getirmektedir. Kentlilerin, ekonomik, sosyo-kültürel, dinsel, yaş ve cinsiyete bağlı, ırksal farklılıkları ve fiziksel veya bedensel engelleri, cinsel yönelimleri kentsel ortamdan aynı seviyede faydalanmalarına engel oluşturmamalıdır. Eşitlikçi bir yaklaşım benimsenmeli, kentsel planlar, hizmetler, mekânsal kurgular, gündelik hayatın şekillenmesi için gereken tüm uygulamalar bu anlayış ile sağlanmalıdır (Kadın Dostu Kent Planlaması ve Tasarım İlkeleri Rehberi, 2015).

Stratejik Öncelik 6.1: Cinsiyete duyarlı, katılımcı kent plan ve politikalarının güçlendirilmesi

Hedef 6.1.1: Kadınların kentsel hizmetlere yönelik ihtiyaçlarını belirlemek

Samsun YEPP, kentsel hizmetlerin planlanması ve tasarlanmasında kadınların talep ve ihtiyaçlarının göz önüne alınmasının önemine dikkat çekmiştir. Bununla birlikte, kadınların kentsel hizmetlere yönelik ihtiyaçlarını belirlememek amacıyla eylem planında yer alan anket çalışmasının il genelinde yapılmadığı görülmektedir. Sadece Atakum Belediyesi belirli aralıklarla mahalle düzeyinde ihtiyaçları belirlemek için anketler düzenlediğini bildirmiştir. Bu anketler aracılığıyla kadınların kentsel hizmetlere ilişkin görüş ve önerileri alınmaktadır.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
6.1.1.1.Merkez ilçelerin pilot mahallelerinde yaşayan kadınların yararlandıkları hizmetlerin (ulaşım, barınma, güvenlik, bakım, rekreasyon alanlarındaki) ve bu hizmetlerin kadınların ihtiyacına yönelik olup olmadığını tespit etmek için düzenli aralıklarla (6 ayda bir) anket çalışmaları yapmak, kadınların öncelikli ihtiyaçlarını belirlemek ve bu çalışmayı tüm ilde yaygınlaştırmak	Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Büyükşehir Belediyesi Merkez İlçe Belediyeleri	Atakum Belediyesi	Yapılan anket sayısı:1

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
6.1.1.2.Kamu hizmeti veren kurumlarda (SASKİ, YEDAŞ, vb yerlerde) ve kadınların yoğunolarak kullandıkları mekanlarda (alışveriş merkezleri, kuaförler vb.) kentsel hizmetlerin planlanması, değerlendirilmesi, izlenmesi ve sunulan hizmetlerin niteliği konularında ve kentin olanaklarından rahatlıkla yararlanabilmeleri için öncelikli yapılması gerekenlere dair görüş ve önerileri almak (anket vb. yöntemlerle)	Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Büyükşehir Belediyesi Merkez İlçe Belediyeleri	Atakum Belediyesi	Yapılan anket sayısı:1 Görüşülen kadın sayısı:

Temel Bulgular:

- İlde kadınların yararlandıkları hizmetlerin (ulaşım, barınma, güvenlik, bakım, rekreasyon alanlarındaki) belirlenmesi ve düzenlenmesinde, sunulan bu hizmetlerin kadınların ihtiyacına yönelik olup olmadığını tespit etmek için düzenli aralıklarla bir çalışma yürütülmektedir. İzleme ve değerlendirmelerde, birçok ilçe belediyesi tarafından katılımçılık sağlanmırsa önem verildiği belirtilse de, kadınların katılımcı süreçlerde karşılaştıkları bazı temel zorluklar nedeniyle, süreçte tam anlamıyla yer almadıkları görülmektedir. Bu nedenle kadınlar için doğru araçlar kullanılarak, sade bir dil ve güvenilir yöntemlerle kadınların bu sürece dahil edilmesi gerekmektedir.
- Eylem planında belirlenmiş olan "Hizmetlerden yararlanan kadın sayısındaki artış ve hizmetlerin niteliğindeki olumlu değişim" göstergesinin daha somut ve ölçülebilir olacak şekilde yeniden belirlenmesi gerekmektedir.

Hedef 6.1.2: Kadınların temel kentsel hizmetlerin planlanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi süreçlerine katılımlarını arttırmak

Kadınları ve çocukları doğrudan ilgilendiren ve kent hayatına katılımlarını önemli ölçüde etkileyen temel kentsel hizmetlerin planlanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi süreçlerine katılımlarını arttırmak sadece kadınları değil toplumun tüm kesiminin yaşam kalitesini etkilemektedir. Bu nedenle süreci besleyebilecek çalışmaların düzenlenmesi büyük önem arz etmektedir.

5393 sayılı Belediye Kanunu ve 26313 sayılı Kent Konseyi Yönetmeliği'ne dayanarak kurulmuş olan Kent Konseyleri, katılımçılığın sağlanması için önemli bir fırsat barındırmaktadır. Samsun'da Canik, İlkadım, Atakum, Tekkeköy Belediyelerinde Kent Konseyi yapıları bulunmaktadır. Bunun dışında Terme, Ladik, 19 Mayıs, Vezirköprü Belediyelerinde ise kent konseyleri kurulmuş ancak etkinlik düzeyleri henüz istenilen noktaya gelememiştir. Kadınların, kadın sivil toplum örgütlerinin bu organlarda yer alması, kadın meclisleri aracılığı ile görüş ve önerileri belediyelerin plan ve politikalarına yansıtması yerel hizmetlerde kadın katılımçılığının artırılması için bir zorunluluktur.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
6.1.2.1.Büyükşehir Belediyesi ve Merkez İlçe Belediyelerinde, Kent Konseyi ve Kadın Meclislerinden kadın temsilcilerin kentsel hizmetlerin planlama süreçlerine dahil olabilecekleri mekanizmalar oluşturmak, planlama ve katılım konularında kadın çalışanların görüş ve önerilerini almak (anket vb yöntemlerle) gerçekleştirilmesi düşünülen çalışmalarla ilgili bilgilendirme yapmak	Büyükşehir Belediyesi Merkez İlçe Belediyeleri		Planlamasüreçlerine katılan kadınların sayısındaki artış:-
6.1.2.2.Kentsel planlama ile ilgili kararların olası etki analizleri yürütmek ve paylaşmak	Büyükşehir Belediyesi Merkez İlçe Belediyeleri		Yapılan etki analizi sayısı:0 Planlamasüreçlerine katılan kadınların sayısındaki artış:-

Samsun Büyükşehir Belediyesi dahil olmak üzere 9 belediyede Kent Konseyi yapılanması bulunmamaktadır. Samsun Büyükşehir Belediyesi dışında diğer 17 belediyede kadın –erkek eşitliği komisyonu bulunmamaktadır. Samsun'un Atakum Bafra, Canik, Çarşamba, İlkadım ve Tekkeköy ilçeleri dışında diğer 10 ilçede kadın alanında çalışan bir sivil toplum örgütü bulunmamaktadır.

Samsun Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü ise proje aşamalarında ve tasarımlarında kadınların görüşlerini aldığını belirtmiş ancak bu çalışmanın sistematik bir şekilde yapılmadığı gözlemlenmiştir.

Temel Bulgular:

- İzleme ve Değerlendirme ziyaretlerinde, bölgede yaşayan kadınların süreçlere katılımları için yerel yönetimlerin, kurumların özel bir yöntem uygulamadıkları, karar vericilerin birebir görüşme ve toplantılardan elde ettikleri görüş ve öneriler doğrultusunda plan ve politikaları belirledikleri gözlenmiştir. Bu veriler ışığında başta yerel yönetimler olmak üzere ilçelerde kent konseyi, kadın dernekleri gibi katılımıcılığı artırıcı aktörlerin atırılması için çalışmaların başlatılması gerekmektedir.
- Yerel yönetimlere, kurum ve kuruluşlara, katılımı destekleyici yöntemlerin, uygulamaların neler olduğu, katkı ve önemi konusunda bilgilendirme çalışmaları yürütülmelidir.
- Kentsel planlama ile ilgili kararların olası etki analizleri konusunda neler yapılabileceği hususunda örnek/pilot uygulama çalışmaları başlatılmalı ve İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu aracılığı ile yaygınlaştırılmalıdır.

Hedef 6.1.3: Kentsel hizmet sağlayan kamu kurumları ve yerel yönetim personelinin cinsiyete duyarlı kentsel hizmetler ile ilgili farkındalığını arttırmak

Yerel yönetimlerde, eşitlikçi hizmet üretiminin yapılabilmesi için öncelikle yapılması gereken işlerden biri çalışanların cinsiyete duyarlı kentsel hizmetler ile ilgili farkındalığını artırılmasıdır.

Büyükşehir Belediyesi ve Merkez İlçe Belediyelerinin ilgili birimlerde, "kadınların pratik ve stratejik ihtiyaçlarına yönelik geliştirilmesi gereken hizmetler, cinsiyete duyarlı bütçeleme" vb. konularda, bu kurumların bütçe ve planlama bölümlerinde çalışan personele yönelik, eğitim çalışması düzenlemek bu konuları hizmet içi eğitim programlarına kapsamına almak, eşitlikçi bir hizmet politikasının oluşması için önem arz etmektedir. Ancak, Samsun YEEP kapsamında bu güne kadar Samsun Büyükşehir Belediyesi ve ilçe belediyeleri tarafından bu konuda bir çalışma yürütülmemiştir.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/ Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
6.1.3.1.Büyükşehir Belediyesi ve Merkez İlçe Belediyelerinin ilgili birimlerde, İl Genel Meclisi'nde, İl Özel İdaresi'nde, "kadınların pratik ve stratejik ihtiyaçlarına yönelik geliştirilmesi gereken hizmetler, cinsiyete duyarlı bütçeleme" vb. konularda, bu kurumların bütçe ve planlama bölümlerinde çalışan personele yönelik, yılda bir kez olmak üzere toplam 3 eğitim çalışması düzenlemek –bu konuları hizmet içi eğitim programlarına kapsamına almak	Büyükşehir Belediyesi Merkez İlçe Belediyeleri		Düzenlenen eğitim sayısı:0 Cinsiyete duyarlı hizmetlerin sayısında artış veniteliğindeki değişiklikler:

Temel Bulgular:

- Kadınların pratik ve stratejik ihtiyaçlarına yönelik geliştirilmesi gereken hizmetler, cinsiyete duyarlı bütçeleme" vb. konularda hizmet içi eğitim programının düzenlenmesi gerekmektedir. Yerel yönetimler ile yapılan görüşmelerde yetkili kişilerin bu kavramlarla ilk kez karşılaştıkları gözlenmiştir. Bu nedenle öncelikle bu kavramların ne olduğu, önemi konusunda bir çalışma yürütülmelidir.
- İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulunda yer alan belediyelerin bu konuda örnek bir çalışma yürüterek diğer ilçe belediyelerine örnek olması gerekmektedir.

Stratejik Öncelik 6.2: Cinsiyete duyarlı kentsel altyapı ve hizmet sunumunun güçlendirilmesi

Hedef 6.2.1: Temel kentsel hizmetleri ve altyapıyı cinsiyete duyarlı biçimde tasarlamak

Samsun her ne kadar Orta Karadeniz Bölgesindeki tek büyükşehir belediyesi olsa da hizmet kalitesinin etkin ve kadınlara yönelik olduğunu söylemek çok da olanaklı değildir. Kadın Dostu Kentler Projesi kapsamında yapılan eğitimlerde gündeme gelen görüşler ve gözlemler sonucunda kadınların ağırlıklı olarak belirttiği, kentsel hizmetlerin sunumunda kadınların bir kullanıcı grubu olarak taleplerinin dikkate alınmadığı yönündedir. Yanı sıra belediye hizmetlerinin ve özellikle büyük yatırımlar öncesinde etkin ve bilimsel fizibilite çalışmalarının yapılmaması, ya da halkın taleplerinin dikkate alınmaması kadınlar tarafından dile getirilen bir şikayet konusudur.

Samsun'daki belediye hizmetleri kent merkezi özelinde Şu Őekildedir:

Ulaşım:

Samsun'da ulaşım otobüs, minibüs, dolmuş ve raylı sistemle sağlanmaktadır. Halkın çoğu genelde otobüs veya minibüsü tercih etmektedir. En yaygın güzergah ağı otobüse aittir ancak Samsun'lu kadınlar otobüslerde rahatsız edildiklerinden dolayı otobüslerde rahat yolculuk yapamadıklarını belirtmektedirler. Minibüs güzergahlarının otobüse göre biraz daha kısıtlı olması ve belli saatlerden sonra sefer sayısının azlığı veya olmaması başlıca şikayet konusudur. Dolmuşlar, diğer toplu taşıma araçlarına göre biraz daha maliyetli ve pahalı olmalarından dolayı belli kesim tarafından kullanılmamaktadır. Daha çok üniversite öğrencilerinin sıklıkla kullandığı raylı sistem, kent merkezi ile üniversite arasında tek hat olarak işlemlenmektedir. Ancak raylı sistem güzergahının kullanışlı ve uygun bir güzergah olmadığı, buna ek olarak Atakum civarında hattın semt pazarını ortadan ikiye bölerek geçtiği, bunun da can güvenliği dahil birçok sakıncaları olduğu yine kullanıcı kadınlar tarafından söylenmektedir. Samsun'da kent ölçeğinde otopark çok ciddi bir sorundur. Kapalı otoparklar yeterli değildir. Kentteki aşırı yoğun yapılaşma bunun başlıca nedenidir.

Pazar Yerleri:

Her ne kadar pazar yerleri yeterli gibi görünse de bunların kadınların kullanımına uygun olmadığı, üzerlerinin kapatılmadığı, özellikle ulaşım ile entegre biçimde düşünülmediği kadınlar tarafından sorun olarak dile getirilmektedir. Özellikle kadın emeğinin daimi olarak sergilenip satışa sunulacağı bir pazar yerinin olmaması kadınların ortak şikayetidir. Pazar yerleri ile ilgili olarak dile getirilen bir başka konu da pazarların yollara kurulması ve bugünlerde trafik düzeninin bozulmasının yarattığı sıkıntıdır.

Rekreasyon/Park Alanları / Çocuk Bahçeleri:

Samsun'da çocuk bahçesi bulunmamaktadır. Mevcut çocuk bahçeleri otopark alanı haline getirilmiştir. Onun dışında kentte yeşil alanlar mevcuttur. Bunlardan kent merkezindeki Atatürk Parkı ve Anneler Parkı olarak anılan alanlar kadınlar tarafından kullanılamamaktadır. Görüşme yapılanlar, özellikle bu parklara gelen kadınların "farklı amaçlar" için orayı kullandığını o nedenle bu alanlarda dinlenme amaçlı olarak kalamadıklarını ifade etmektedirler. Özellikle Atatürk Parkı daha çok transit bir geçiş alanı olarak kullanılmaktadır.

Kent merkezinin doğusunda ve batısında yer alan iki büyük rekreasyon alanı bulunmaktadır. Batıpark ve Doğupark olarak anılan bu alanlar kadınlar ve özellikle aileler tarafından yoğun ve rahatça kullanılabilir. Ancak bu alanların ulaşımı özel araçlarla sağlanabildiğinden özellikle çocuklu kadınların kullanımında kısıtlar yaşanmaktadır. Ayrıca bu parkların gece kullanımı gerek ulaşım gerekse emniyet koşullarına bağlı olarak kadınlar için gündüz kullanımı kadar rahat olamamaktadır.

Atık Yönetimi:

Samsun'da çöpler düzenli olarak toplanmakta, talep halinde belediye ayrıştırma kutuları getirebilmekte ya da belli bir ağırlığın üzerinde olmak kaydıyla ayrıştırılmış atıkları almaktadır. Kentin kanalizasyon ve yağmur suyu drenaj kanalları sağlıklı biçimde çalışmamaktadır. Bunun başlıca nedeni kentin bir kısmının dolgu alan üzerine kurulmuş olması, ağırlıklı olarak da dere yatağına yerleşim verilmesidir. Özellikle TOKİ eliyle yapılan konutların belli bir kısmı dere yataklarında yer almakta ve burada yoğun yağışlarda su ve sel baskınlarına neden olmaktadır.

Engelli Hizmetleri:

Son dönemde üstünde çalışılan konulardan biri de engellilerin durumudur. Samsun Valiliği engelli veri tabanı projesi başlatmış ve 2012 yılı itibarıyla 129.385 engelli kayıt altına alınmıştır. Sağlık Müdürlüğü verilerine göre engelli kadın sayısı 76.342 ve engelli erkek sayısı 53.043'tür. Engelliler çeşitli kurumlardan sürekli destek alıyor olsalar da eğitimeerişmeleri daha zor olmaktadır. Görüşme yapılan engelli kadınlar engellilik durumlarının okul hayatlarının çabuk bitmesine sebep olduğunu ve ancak öz güvenleri kuvvetli olan engelli kadınlar, kendi deyimleri ile "sürünmeden" yaşamının mümkün olduğunu, ancak aile destekleri olmadığı takdirde ekonomik ve sosyal açıdan çok zorluk çekildiğini anlatmışlardır (Samsun YESP).

Faaliyet	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
6.2.1.1.Ulaşım: Toplu taşıma sistemlerini kadınların ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlemek (ekonomik, düzenli işleyen, geceleri durak sayısı artan, engelli, bebekli kadın ve yaşlılara uygun, kamera sistemi bulunan, tüm mahalleleri kapsamı içerisine alan vb.	Büyükşehir Belediyesi Merkez İlçe Belediyeleri		Kadınların ve dezavantajlı grupların ihtiyacına yönelik hizmetlerin niteliğinde iyileşme ve sayısında artış:-
		Samsun Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	Toplu taşıma araçlarında artan kamera sayısı arttı.
6.2.1.2. Ulaşım: Toplumsal cinsiyet eşitliği vb konularda toplu taşıma araçlarında çalışan Büyükşehir Belediyesi ve Merkez İlçe Belediyelerinde çalışan otobüs şoförlerine yönelik bir eğitim çalışmaları düzenlemek			
6.2.1.3.Ulaşım: Çocuk arabalı kadınlar, engelliler ve yaşlıların kolay dolaşımı için rampalı, alçak seviyede, geniş ve işgal edilmemiş kaldırımlar yapmak		Atakum Belediyesi	Kaldırımlar düzenlenmiştir.
		Ayvacak Belediyesi	Kaldırımlar düzenlenmiştir..
		Çarşamba Belediyesi	Kaldırımlar düzenlenmiştir..
		Samsun Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü	Gösterge sunulmamıştır.
6.2.1.4.Ulaşım: Yayalar için sesli-görüntülü trafik sistemi yapmak			Oluşturulan sesli/ görüntülü trafik sistemi sayısı:-
6.2.1.5.Ulaşım: Alt ve üst geçitlere çocuk arabalı kadınlar, engelliler ve yaşlıları için asansör koymak		Atakum Belediyesi	Gösterge sunulmamıştır.
6.2.1.6.Ulaşım: İlçe ve köylerde yaşayan kadınların kentte erişimlerini ve kentten daha fazla yararlanmalarını sağlayan toplu taşıma ve sefer sayılarını artırmak		Ayvacak Belediyesi	Gösterge sunulmamıştır.
6.2.1.7.Barınma: Dezavantajlı kadınlar ve öğrenciler için sosyal konut, misafırhane, yurt imkânı sağlamak		Ayvacak Belediyesi	Gösterge sunulmamıştır.
6.2.1.8.Aydınlatma: Alt-üst geçitler, duraklar, parklar ve sokaklarda yeterli düzeyde aydınlatma sağlamak		Çarşamba Belediyesi	Gösterge sunulmamıştır.

6.2.1.9.Alt yapı: Tüm mahallelere temiz su dağıtımını sağlamak, kanalizasyon ve çöp hizmetinin sağlıklı işlemlerini sağlamak, geri dönüşümü teşvik etmek	Çarşamba Belediyesi	Gösterge sunulmamıştır.
	Samsun Büyükşehir Belediyesi	Gösterge sunulmamıştır.
6.2.1.10.Kent Güvenliği: Mobese ve güvenlik kameralarını kentte yaygınlaştırmak, otoparklarda güvenlik önlemleri almak, kadınlara öncelikli park alanları sağlamak	Çarşamba Belediyesi	Gösterge sunulmamıştır.
6.2.1.11.Erişim: Yaşlı, çocuk ve engelli bakımı için kolay ulaşılır hizmet birimleri oluşturmak		
6.2.1.12.Rekreasyon: Park ve yeşil alanları kadın ve çocukların sosyal ve spor aktivitelerini yapabilecekleri şekilde donatılması, emzirme/ bakım odası, ayrı WC, özel güvenliğe sahip olacak şekilde düzenlemek	Atakum Belediyesi	Gösterge sunulmamıştır.
	Çarşamba Belediyesi	Gösterge sunulmamıştır
	Ayvacak Belediyesi	Kadınların ve dezavantajlı grupların ihtiyacına göre hizmetlerin niteliğinde iyileştirme ve sayısında artış:2
6.2.1.13.Rekreasyon: Kültür, sosyal ve spor merkezlerini sayısını artırmak, kolay ulaşılabilir noktalarda açmak, ücretsiz servis imkanı sağlamak		
6.2.1.14.Semt pazarlarının alt yapısını iyileştirmek ve sayısını arttırmak	Atakum Belediyesi	Gösterge sunulmamıştır.
	Çarşamba Belediyesi	Semt Pazarı Sayısı: 8 adet
	Canik Belediyesi	Semt Pazarı Sayısı: 6 adet

Samsun Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü ve belediyeler, toplu taşıma araçlarında iyileştirmeler ve kaldırımlar için özel düzenlemeler yapıldığı belirtmişlerdir. Ancak, yapılan düzenlemelere ilişkin ayrıntılı bilgi elde edilememiştir. Atakum Belediyesi OKA'dan aldığı destek ile engelli ve dezavantajlı gruplar için sarı taş yolları ilçe genelindeki kaldırımlarda yapmıştır. Yapılan rampalardan da bebek arabaları ve engelli arabaları kolaylıkla yararlanabilmektedir. Ayvacak ve Çarşamba Belediyeleri de ilçelerinin rampalı, alçak kaldırımları olduğunu belirtmiştir. Atakum Belediyesi aynı zamanda asansörlü üst geçitlerinin ilçede olduğunu belirtmiş ancak sayı vermemiştir. Ayvacak Belediyesi de toplu taşıma seferlerinin sayısını ve kalitesini artırma çalışmalarını sürdürmektedir. İlçede barınma konusunda da belediye hayırseverler tarafından öğrencilere çeşitli burslar ile yardımcı olunmaktadır. Çarşamba Belediyesi ilçede merkez mahallelerde alt-üst geçitlerin yeteri kadar aydınlatıldığını ve güvenlik kameralarının yaygınlaştırıldığını belirtmiştir. Atakum, Çarşamba, Ayvacak Belediyeleri aynı zamanda rekreasyon alanlarının ilçelerinde mevcut olduğunu belirtmişlerdir. Atakum, Çarşamba ve Canik Belediyeleri semt pazarları ile ilgili çalışmaları da yürütmektedirler.

Temel Bulgular:

- Yapılan araştırmalar erkeklerin çoğu zaman tek başlarına kent içi seyahat ederken, kadınların, kentteki toplu taşıma araçlarında, çocukları ve/veya yaşlılar, aile bireyleri veya engelli yakınları ile birlikte yolculuk yaptığını göstermektedir. Bu nedenle kentsel ulaşım kararlarında ulaşım planlarının kullanıcı profili arasında kadınların da olduğu düşünülerek, sosyal yapı, kentin topografyası, mali olanaklar, verilecek hizmetin aciliyet derecesi vb. çok sayıda değişkeni değerlendirilerek karar vermeleri önem arz etmektedir.

- Samsun'da elektrik dağıtımın özelleşmesi ile birlikte özellikle ilçe belediyeleri tarafından (Havza, Vezirköprü vb.) kamuya açık alanlarda mevcut lambaların elektrik dağıtım şirketi tarafından kapatıldığı belirtilmiştir. Bu durumun zaman zaman ilçelerde karanlık ve tehlikeli bölgeler yarattığı konusuna dikkat çekilmiştir.
- İzleme ve değerlendirmelerde, Samsun Merkez ilçe belediyeleri dışında, ilçe belediyelerin henüz temel kentsel hizmetleri ve altyapıyı cinsiyete duyarlı biçimde tasarlanması konusunda yeterli bilgi ve farkındalığa sahip olmadıkları görülmüştür. Yetişmiş insan kaynağı ve mali kaynak yetersizliği karar vericiler tarafından öne sürülen en önemli gerekçe olmuştur. Bu gerekçeleri elimine edecek hizmet modellerine ilişkin çalışmaların eylem planında yer alması gerekmektedir.

Hedef 6.2.2: Kentsel planlama, toplu konut alanı ve kentsel dönüşüm projelerinin yapımında cinsiyete duyarlı bir yaklaşım benimsemek

İzleme ve değerlendirmelerde, Samsun'da kentsel dönüşüm projelerinde cinsiyete duyarlı bir yaklaşımla olduğuna ilişkin önemli bir gösterge elde edilememiştir. İlçe belediyeleri son yıllarda TOKİ tarafından gerçekleştiren toplu konutlarda modern ve konforlu binalar yapıldığı ifade edilmiştir. Zorunlu göçlerde kullanılabilecek hayır çarşılarının olduğu ise Atakum Belediyesi tarafından belirtilmiştir, ancak bunlar tüm ihtiyaçları karşılamaya yönelik tam donanımlı alanlar değildir.

Faaliyet	Sorumlu Kurum/ Kuruluşlar	Gerçekleştiren Kurumlar	Göstergeler
6.2.2.1.Tasfiye yapılacak alanlarda ikamet edenler için modernize edilmiş yaşam alanları sağlandıktan sonra tasfiye sağlamak	Valilik Büyükşehir Belediyesi		Kentseldönüşüm projelerinde cinsiyete duyarlı yaklaşımlardaki artış:-
6.2.2.2.Kitlesele göçlerde (tarım işçileri) çalışma ortamının yaşanabilir olmasını sağlamak; tuvalet, banyo, mutfak gibi temel ihtiyaçların giderilmesini sağlayacak prefabrik evler, okullar -yaz okulları- ve sosyal tesisler yapmak		Samsun Valiliği	Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalışma ve Sosyal Hayatlarını İyileştirme Projesi. Bafra Belediyesine devredilmiştir.
6.2.2.3.Zorunlu göçlerde (deprem vs.) ailelerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabilecek tam donanımlı alanlar oluşturulmasına yönelik tedbirler almak		Atakum Belediyesi	Hayır Çarşıları

Temel Bulgular:

- Samsun Valiliği tarafından Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalışma ve Sosyal Hayatlarını İyileştirme Projesi dışında, ilde tarım işçileri için prefabrik evler, okul, sosyal donatı elemanları olarak tesisler konusunda önemli bir çalışma gözlemlenmemiştir. Bu konunun il için önemli bir sorun olup olmadığının tespitinin yapılarak YEPP yer almasının sağlanması gerekmektedir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER

Kadın ve Eğitim Hizmetleri

Son yıllarda eğitim alanında önemli gelişmeler yaşandığı ve kadın okuryazarlığı, ilkökul, ortaokul ve lise okullaşma oranlarında yüksek düzeylere gelindiği görülmektedir. Bu nedenle eylem planında yer alan okuma-yazma bilmeyen kadınlara yönelik eylemlerin bu kadınlara ulaşılabilirlik göz önüne alınarak daha odaklı bir şekilde tasarlanması; eğitimdeki yeni düzenlemeler ile birlikte açık öğretim, taşınabilir eğitim, okula düzenli bir şekilde devamın teşvik edilmesi ve doğru mesleki yönlendirmelerin yapılması gibi alanlarda yoğunlaşması gerekmektedir. Dezavantajlı gruplar içerisinde sığınmacı gruplarının eklenmesi ve tüm gruplar için yaygın ve örgün eğitim alanlarında ek eylemler eklenmesi gerektiği görülmüştür. Yapılacak olan tüm çalışmalarda rehberlik hizmetlerinin önemi göz önüne alındığında rehber öğretmenler ile yapılacak çalışmalar önem taşımaktadır. Aynı zamanda, eğitim alanındaki ilerlemeler diğer tüm alanlara üzerinde de önemli etkiler doğuracaktır.

Kadın ve Sağlık Hizmetleri

Sağlık alanında da, anne-çocuk ölüm oranları, ortalama yaşam süresi gibi alanlarda önemli gelişmeler görülmüştür. Kır ve kent ayrımında ise sağlık konusundaki bilinç konusunda önemli farklılıklar bulunmaktadır. Diğer taraftan şiddet ve istismar da sağlık alanı içerisinde önceliklendirilmesi gereken alanlar içerisinde yer almaktadır. Sağlık alanında mevcut durumun iyi bir şekilde tespit edilebilmesi için ilgili kuruluşlar tarafından cinsiyete göre ayrıştırılmış verilerin derlenmesi ve raporlanması önem taşımaktadır. Mevcut eylem planında bu nedenden kaynaklanan sorunlar olduğu görülmüştür. Yine eylem planında merkezi politikalar ile yapılabilecek değişikliklerin yer alması bu faaliyetlerin hataya geçirilememesine neden olmaktadır. Tüm bu etmenler göz önüne alınarak yeniden bir tasarım yapılması gerekmektedir.

Kadının Ekonomik Hayata Katılımı

Tüm Türkiye'de olduğu gibi Samsun'da düşük işgücüne katılım oranlarına sahip olan kadınlar, çoğunlukla tarım sektöründe kayıtsız olarak çalışmaktadır. Toplumsal cinsiyet algısı ve rolleri, eğitim ve beceri eksikliği kadınların işgücüne katılmasını olumsuz etkilerken bu alanlarda eylemler plana eklenmiştir. Çocuk bakımı ve ulaşım imkanlarının geliştirilmesi birçok eylem için öncelikliken, bu alanda ilerlemeler yavaş bir şekilde olmaktadır. Eylem planında meslek kursları ile ilgili eylemler bulunmakla birlikte, bu kurslar halihazırda düzenli şekilde yapılmakta ancak, İŞKUR ve HEM ile verilen meslek edindirme kurslarının etkililiğinin artırılması için iş piyasası taleplerinin göz önüne alınarak meslek kurslarının çeşitlendirilmesi ve toplumsal cinsiyet eşitliği alanında yatay modüllerinden bu kurslara eklenmesi gerekmektedir. Organize sanayi bölgeleri, özel işletmeler ve sendikalara yönelik yapılacak çalışmalarda ise önemli bir ilerleme kaydedilmemiş olup yeni düzenlemeler yapılması gerektiği tespit edilmiştir.

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele

Şiddet önemli bir problem olarak ilde görülmeye devam etmektedir. Ancak, bu konuda da verilerin toplanması ve derlenmesinde eksiklikler sağlıklı değerlendirmeler yapılmasını engellemektedir. Yapılacak olan farkındalık çalışmalarında ise konunun hassasiyeti de göz önüne alınarak kadın ve erkekler arasında farklı hedef gruplara yönelik olarak eylemlerin güçlendirilmesi gerekmektedir. Diğer taraftan çocuk istismarı özellikle bazı ilçelerde yapılan görüşmelerde çok önemli bir sorun olarak ortaya çıkmaktadır, bu konu hakkında eylemlerin plana eklenmesi gerekmektedir. Koruyucu ve önleyici hizmetlerin iyileştirilmesi için yapıların çoğaltılması, nitelikli meslek personellerinin sayısının artırılması gerekmektedir. Ancak bu tür merkezi düzenlemeler ile yapılabilecek eylemlerin hayata geçirilmesinde zorluklar olduğu görülmektedir. Örnek modellerin oluşturulması, gerekli mevzuat değişikliklerinin yapılması için çalışma ve savunuculuk faaliyetlerinin yapılması, işbirliklerinin geliştirilmesi ve kullanılacak yerel kaynakların tespiti bu bakımdan önemlidir.

Karar Alma Mekanizmalarına Katılım

Kadınların yerel ve ulusal karar alma mekanizmaları çok düşük düzeydedir. Öncelikle yerel yönetimlerin politika tasarımında etkili olabilmek ve farkındalığı artırmak amacıyla yerel eşitlik birimlerinin ve yerel eşitlik komisyonlarının kurulup aktifleştirilmesi eylem planında yer almaktadır. Bununla birlikte kent konseyleri altındaki kent meclislerinin faal olması için önlemlerin de alınması önemlidir. Ancak, şimdiye kadar eylem düzeyinde sınırlı bir ilerleme gözlemlenmiştir. Özellikle kadınların siyasi hayata katılması ile ilgili çalışmaların çok sınırlı kaldığı görülmektedir. Bu konularda şimdiye kadar İKHKK ile siyasi partilerin kadın kolları arasında etkin bir iletişim oluşturulamamıştır. İlgili tüm kurumların işbirliğinde yeni modellerin oluşturulması için çalışılması gerekmektedir.

Kadın ve Kentsel Hizmetler

Ulaşım, barınma, güvenlik, bakım, rekreasyon gibi geniş alanları kapsayan kentsel hizmetlerde ihtiyaçların iyi bir şekilde tespit edilmesi ve önlemlerin alınması eylemleri planda yer almaktadır. Kentsel planlamada genel olarak katılımcı yöntemlerin uygulanmasında eksiklikler olduğu ve toplumsal cinsiyete duyarlı planlama ve bütçelemelerin yapılmadığı görülmektedir. İlçe belediyeleri, insan kaynakları ve mali kaynak yetersizlikleri öne çıkarken genel olarak toplumsal cinsiyet eşitliği alanındaki farkındalık eksikliği ilgili planlama çalışmalarının yapılmasının önüne geçmektedir. Bu konuda kurumlarda kapasite geliştirmeye yönelik faaliyetler bu nedenle ön plana alınmalıdır.

Eylem Planının Tasarımı ve Uygulanmasına İlişkin Tespitler

- Eylem planının tasarım aşamasında ilgili tüm kamu, sivil toplum, yerel toplum ve özel sektör paydaşları aktif olarak yer almadığı tespit edilmiştir. İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu ile birlikte kurumların düzenli olarak görüş vermeleri için iyi bir altyapı oluşturulmuş olmakla birlikte, kurumsal düzeyde sorumluluk ve sahiplenmenin artırılması için önlemler alınması gerekmektedir. Özellikle kurum yöneticilerinin eylem planı hakkında bilgileri olmadıkları belirlenmiştir. Bu ise planın uygulama aşamasında önemli sorunlara neden olmaktadır.
- Eylem planı ile ilgili bilgisi olmayan ya da planın önemi ile ilgili yeterli farkındalığa sahip olmayan kurumlar sorumlulukları altındaki eylemleri stratejik planlarına ya da yıllık çalışma programlarına yansıtılmamaktadırlar.
- Kurumlar arası iletişim ve işbirliği eksikliği nedeniyle kaynakların verimli kullanılmadığı durumlar gözlenmektedir. Bu noktada İKHKK daha aktif bir şekilde koordinasyonu sağlamak için görev almalı, aynı alanda benzer çalışmaların bağımsız olarak çeşitli kurumlar tarafından yapılmasının önüne geçilmelidir.
- Eylem planında bazı alanlarda öncelikli yerlerde eylemlerin yapılması vurgulanmakta olmakla birlikte, sorunların yoğunlaştığı ilçeler ve mahallelerin tespit edilmesi, uygulamada daha etkili sonuçlar alınması için önemlidir.
- Eylem planında gelişmeyi ölçmek için belirlenmiş olan bazı göstergelerin ölçülebilir olmadığı tespit edilmiştir. Bu ise uygulamada eylemlerin hayata geçirilip geçirilmediğinin takibinin yapılmasını engellemektedir.

ÖNERİLER

- Eylem planının daha sağlıklı bir şekilde tasarlanması ve mevcut durumun ve ilerlemenin tespit edilerek gerekli değişikliklerin yapılması ve uygulamanın önündeki engellerin kaldırılması için eylem planında yer alan altı konu başlığında çalışma komisyonları oluşturularak düzenli bir şekilde bir araya gelmeleri sağlanmalıdır.
- Eylem planının uygulanabilirliğinin artırılması için yıllık olarak çalışma programlarının komisyonlar tarafından oluşturulması ve kurumlara sunularak hangi eylemlerin öz kaynaklarla hangi eylemlerin dış fon kaynakları ve kurumlar arası işbirliği yöntemleri kullanılarak hayata geçirileceği belirlenmelidir.
- Eylem planında yer alan birçok eylemin gerçekleştirilebilmesi için ilde bir toplumsal cinsiyet eşitliği eğitici havuzunun oluşturulması büyük önem taşımaktadır. İKHKK koordinasyonunda yer alan kurumlarda konu ile ilgili çalışmalar yapan kişilerin belirlenerek bilgi ve eğiticilik becerilerinin geliştirilmesi için kapsamlı eğitim programları oluşturulmalıdır. Ortak bir program ve eğitim materyalleri ile farklı hedef gruplara yönelik modüller oluşturulmalıdır.
- Kurum yöneticilerinin konu ile ilgili farkındalıklarının artırılması için eylem planında yer alan toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimlerinin verilmesinin önceliklendirilmesi eylemlerin kurumların öncelikleri arasına girmesi açısından yararlı olacaktır.
- Eylem planında göstergelerin ölçülebilir şekilde belirlenmesi, veri doğrulama kaynaklarının sunulması gerekmektedir. Bununla birlikte, kurumların düzenli olarak istatistikleri cinsiyet ayrıştırılmış bir şekilde tutmaları teşvik edilmeli, 6 ayda bir alınacak olan izleme formları aracılığıyla veriler derlenerek İKHKK tarafından yayınlanmalıdır.
- Yerel yönetimlerin toplumsal cinsiyet eşitliği ile ilgili bilgilerinin artırılması ve eylem planını sahiplenmelerinin sağlanması için eğitim ve farkındalık çalışmalarına başlanmalı, kamu kurumları ile yaptıkları işbirliklerinin geliştirilmesi için eylemler belirlenmelidir.

4. YEREL EŞİTLİK EYLEM PLANI (2016-2018)

Müdahale Alanı 1: Kadın ve Eğitim Hizmetleri

Faaliyet	Zaman	Sorumlu Kurum / Kuruluşlar	Destekçi Kurum/Kuruluşlar	Göstergeler
Stratejik Öncelik 1: Kadınların yaygın eğitim fırsatlarından artan oranda yararlanması				
Hedef 1.1.1: Okuma yazmabilmeyen kadının nüfusunu azaltmak				
1.1.1.1. Okuma - yazma oranının düşük olduğu ilçelerde (Asarcık, Ayvacık, Vezirköprü gibi) ve okuma - yazma bilmeyen kadın sayısının yüksek olduğu ilçelerde (İlkadım, Canik, Tekkeköy, Atakum, Bafra, Çarşamba ve Terme) okuma - yazma bilmeyen kadınları mahalle/ köy muhtarları yardımı ile tespit etmek ve mevcut okuma - yazma kursları hakkında bilgilendirme yapmak.	2016-2018	Millî Eğitim İl Müdürlüğü Belediyeler	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Kadın STK'ları İlgili Diğer STK'lar Muhtarlıklar	Okuma yazma bilen kadın sayısındaki artış Okuma yazma kursuna katılan kadın sayısı Okuma yazma öğrenen kadın sayısı
1.1.1.2. Açılacak olan kurslara katılımı kolaylaştırmak amacıyla talep doğrultusunda ulaşım imkânı ve çocuk, yaşlı ve engelli bakımını kolaylaştıracak destekleyici hizmetler (kreş vb.) sağlamak.	2016-2018			
1.1.1.3 Cezaevlerinde okuma - yazma bilmeyen kadınlara yönelik kurslar açmak.	2016-2018	Cumhuriyet Başsavcılığı	İlgili STK'lar	Açılan kurs sayısı Cezaevlerinde kalan okuma - yazma öğrenen kadın sayısı
1.1.1.4. Sığınma evlerinde okuma - yazma bilmeyen kadınlara yönelik okuma - yazma kursları açmak ve ya açılan kurslardan yararlanmalarını sağlamak.	2016-2018	Aile Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Millî Eğitim İl Müdürlüğü	Belediyeler Kadın STK'ları İlgili Diğer STK'lar	Sığınma evlerinde kalan okuma - yazma kurslarından yararlanan kadın sayısı Okuma yazma öğrenen kadın sayısı

Faaliyet	Zaman	Sorumlu Kurum / Kuruluşlar	Destekçi Kurum / Kuruluşlar	Göstergeler
1.1.1.5. Roman asıllı kadınların yoğun olarak yaşadığı bölgelerde (Canik ilçesi gibi) yönelik okuma – yazma kursları açmak ve hedef kitlenin özelliklerine göre katılımı artıracak tedbirleri almak.	2016– 2018	Milli Eğitim İl Müdürlüğü Belediyeler	Kadın STK'ları Muhtarlıklar	Açılan kurs ve bu kurslara katılan Roman asıllı kadın sayısı Okuma yazma öğrenen kadın sayısı
1.1.1.6. Yerel medya yoluyla kadınlar için açılan kurslar hakkında bilgilendirici duyurular /tanıtımlar yapmak.	2016– 2018	Milli Eğitim İl Müdürlüğü Belediyeler	Yerel Medya STK'lar İlgili Diğer STK'lar	Yerel medyada yapılan yıllık bilgilendirme sayısı
Hedef 1.1.2: Kadınların teknolojik, sosyal, kültürel gelişmelere yönelik uyumlarını artırmak				
1.1.2.1. Kadınların bilişim ve iletişim teknolojilerinde becerilerini artırmak için bilgisayar, internet kullanımına yönelik kurslar açmak.	2016– 2018	Milli Eğitim İl Müdürlüğü Belediyeler	Kadın STK'lar	Açılan kurs sayısı Kursu tamamlayan kadın sayısı
1.1.2.2. Sosyal, kültürel ve bireysel gelişim için spor, sanat, yabancı dil kişisel gelişim, stres yönetimi, gibi farklı alanlarda eğitim ve programları düzenlemek ve yaygınlaştırmak.	2016– 2018	Milli Eğitim İl Müdürlüğü Belediyeler Kaymakamlıklar	Kadın STK'lar Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı	Açılan kurs sayısı Kursu tamamlayan kadın sayısı
1.1.2.3. Roman kadınlar, sığınmacılar, cezaevlerinde ve sığınma evlerinde kalan kadınlar gibi farklı dezavantajlı grupların ihtiyaç ve talepleri doğrultusunda ekonomik, teknolojik, sosyal, kültürel kurslarla ilgili düzenleme yapmak.	2016– 2018	Milli Eğitim İl Müdürlüğü Belediyeler Kaymakamlıklar	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Kadın STK'ları İlgili Diğer STK'lar Muhtarlıklar	Dezavantajlı kadınlara yönelik özel açılan kurs sayısı Açılan kursları tamamlayan dezavantajlı kadın sayısı
Hedef 1.1.3: Yaygın eğitim alanında kurumların hizmet kalitesini iyileştirmek ve kurumlar arası işbirliğini artırmak				

Faaliyet	Zaman	Sorumlu Kurum / Kuruluşlar	Destekçi Kurum/Kuruluşlar	Göstergeler
1.1.3.1. Düzenlenecek olan eğitimler öncesi ve sırasında Millî Eğitim Müdürlüğü, Halk Eğitim Merkezleri, Rehberlik ve Araştırma Merkezleri, yerel yönetimler ve ilgili diğer kuruluşlar arasında iletişim ve işbirliğinin artırılması.	2016-2018	Millî Eğitim İl Müdürlüğü	Vaillik Belediyeler Kaymakamlık Müftülük Muhtarlıklar Kadın STK'ları İlgili Diğer STK'lar	Kurumlar arası yapılan toplantı sayısı Ortak geliştirilen faaliyet sayısı
1.1.3.2. Fiziksel koşulları yetersiz olan halk eğitim merkezlerinin hizmet binalarının iyileştirilmesi, uygun olan eğitim kurumlarının yaygın eğitim hizmetleri için tahsis edilmesi ve gerekli diğer düzenlemelerin yapılması.	2016-2018	Millî Eğitim İl Müdürlüğü	Vaillik Belediyeler Kaymakamlık Müftülük Muhtarlıklar Kadın STK'ları İlgili Diğer STK'lar	İyileştirilen halk eğitim merkezi sayısı Yeni açılan hizmet binası sayısı Yeni açılan derslik sayısı
Stratejik Öncelik 1.2: Kız çocuklarının örgün eğitim imkânlarından eşit biçimde faydalanması				
Hedef 1.2.1: Orta öğretime devam etmeyen kız çocuğu sayısını azaltmak				
1.2.1.1. Orta öğretime devam düzeyinin düşük olduğu ve okula devam edemeyen kız çocukları tespit ederek, ailelere yönelik bilgilendirme/bilinçlendirme çalışmaları yapmak ve devam edememe nedenlerine göre çözümler geliştirmek; Çocuklarını okula göndermeyen ebeveynlerin takibini yapmak ve ilgili cezai yaptırımlar konusunda bilgilendirme yapmak. Ekonomik nedenlerle okula devam edemeyen kız çocuklarına yönelik destek programlarını devam ettirmek (ücretsiz servis, şartlı nakit transferi, burs, materyal, yurt, pansiyon vb). Özellikle yardımseverlerin katkılarının, kız çocuklarına yönelik burs, yurt, pansiyon vb. ihtiyaçlara yönlendirilmesi için lobicilik yapmak.	2016-2018	Millî Eğitim İl Müdürlüğü Belediyeler Kaymakamlıklar Muhtarlıklar Kadın STK'ları	İlgili Diğer STK'lar	Yüz yüze bilgilendirme yapılan aile sayısı Orta öğretime devam etmeyen kız öğrenci sayısı Orta öğretime devam eden kız çocuğu sayısındaki artış

Faaliyet	Zaman	Sorumlu Kurum / Kuruluşlar	Destekçi Kurum / Kuruluşlar	Göstergeler
1.2.1.2. Açık liseye devam eden kız çocuklarının yüksek olduğu ilçelerde ailelere yönelik bilgilendirme faaliyetleri yaparak örgün eğitime devam etmelerini sağlamak ve bu alana göre projeler geliştirmek.	2016-2018	Milli Eğitim İl Müdürlüğü Belediyeler Kadın STK'ları Muhtarlıklar	İlgili Diğer STK'lar	Yüz yüze bilgilendirme yapılan aile sayısı Açık liseye giden kız çocuk sayısındaki azalma
1.2.1.3. Taşınmalı eğitim kapsamındaki kırsal alanlarda eğitimi teşvik etmek için kız çocuklarının rol modellerle buluşturulmasını sağlamak.	2016-2018	Milli Eğitim İl Müdürlüğü Belediyeler Kadın STK'ları Muhtarlıklar	İlgili Diğer STK'lar	Yapılan rol model toplantı sayısı Toplantılara katılan kız çocuğu sayısı
1.2.1.4. Rehberlik öğretmenleriyle –orta öğretime geçişi sağlamak için – kariyer rehberliği, okul danışmanlığı ve mesleki yönlendirme çalışmaları yürütmek.	2016-2018	Milli Eğitim İl Müdürlüğü Rehberlik Araştırma Merkezi	Belediyeler Kadın STK'ları İlgili Diğer STK'lar	Ortaöğretime devam eden kız çocuğu sayısındaki artış
Hedef 1.2.2:Kız öğrenci yurtlarının sayısı/kapasitesi ve güvenliğini arttırmak				
1.2.2.1. Yükseköğretime erişimi kolaylaştırmak için kız öğrenci yurtlarının sayısını artırarak, kız öğrencilerin ucuz ve güvenli barınmalarını sağlamak.	2016-2018	Kredi ve Yurtlar Kurumu Üniversiteler	Milli Eğitim İl Müdürlüğü Belediyeler Özel sektör İlgili STK'lar	Yurt kapasitesindeki artış Yurtlarda kalan kız öğrenci sayısındaki artış
1.2.2.2. Kız yurtlarının bulunduğu yerleri kolay erişilebilir /ulaşılabilir kılmak.	2016-2018	Milli Eğitim İl Müdürlüğü Belediyeler	Özel sektör İlgili STK'lar	Yurt kapasitesindeki artış Yurtlarda kalan kız öğrenci sayısındaki artış
1.2.2.3. Orta öğretime devam eden kız çocukları sayısının yüksek olduğu ilçelerde (Ladik vb)yurt ihtiyacını tespit etmek ve ihtiyaca göre kız öğrencilerin ucuz ve güvenli barınmalarını sağlamak.				
Hedef 1.2.3:Dez avantajlı grupların (Romanlar, sığınmacılar, mevsimlik tarım işçilerinin çocukları, engellilerin, göçle gelen aile çocukları vb.) eğitim sistemine kayıt oranını ve sürekliliğini arttırmak				

Faaliyet	Zaman	Sorumlu Kurum / Kuruluşlar	Destekçi Kurum / Kuruluşlar	Göstergeler
1.2.3.1. Dezavantajlı gruplara (özellikle Romanlar, doğum kaydı olmayan ve/ veya mevsimlik gezi/ geçici tarım işçisi çocuklara) örgün eğitime devam etmeleri için farkındalık çalışmaları yapmak.	2016-2018	Milli Eğitim İl Müdürlüğü	Belediyeler Kadın STK'ları Muhtarlıklar	Bilgilendirme yapılan aile sayısı Eğitim fırsatlarından yararlanan dezavantajlı kız çocukları sayısı
1.2.3.2. Erken yaşta evlilikler nedeniyle okula devam etmeyen Roman çocukların tespit edilmesi ve devam etmeleri için aile bilinçlendirmeleri, rol model toplantıları, kaynaştırma okulları gibi yöntemlerin kullanılması, çocukların yeteneklerine göre ilgili meslek liseleri (Güzel Sanatlar Lisesi gibi) ve programlarına yönlendirilmeleri.	2016-2018	Milli Eğitim İl Müdürlüğü Canik Belediyesi Rehberlik ve Araştırma Merkezi	Kadın STK'lar Muhtarlıklar	Yapılan bilgilendirme sayısı Rol model toplantısı sayısı Kaynaştırma okullarına giden kız öğrenci sayısı
1.2.3.3. İle yeni gelen sığınmacı gruplarının çocuklarını eğitim kurumlarını kaydettirmeleri için farkındalıklarını artırmak, ilgili dil ve uyum programlarını geliştirmek.	2016-2018	Milli Eğitim İl Müdürlüğü İl Emniyet Müdürlüğü İl Göç İdaresi	Belediyeler Kadın STK'ları Muhtarlıklar	Bilgilendirme yapılan aile sayısı Eğitim fırsatlarından yararlanan dezavantajlı kız çocukları sayısı
1.2.3.4. İldeki engelli çocuklarının okula erişimlerini (servis) düzenleme, eğitim kurumları içerisinde engellilerin kullanımına göre fiziki düzenlenmelerin yapılması ve bakım hizmetlerinin geliştirilmesi.	2016-2018	Vaillik Milli Eğitim İl Müdürlüğü	Belediyeler Kadın STK'ları Muhtarlıklar Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Özel Sektör İlgili Diğer STK'lar	İlde eğitim fırsatlarından yararlanan engelli kız çocuğu sayısındaki artış
Stratejik Öncelik 1.3: Toplumsal cinsiyete dair farkındalıkların artması ve duyarlılığın gelişmesi				
Hedef 1.3.1: Öğretmenler ve eğitimcilerin eğitim süreçindeki rollerine ilişkin (toplumsal cinsiyet temelli) farkındalıklarını arttırmak				

Faaliyet	Zaman	Sorumlu Kurum / Kuruluşlar	Destekçi Kurum / Kuruluşlar	Göstergeler
1.3.1.1. İlk ve orta dereceli okullarda ve diğer eğitim merkezlerinde öğretmenler ve idari kadrolara yönelik, Toplumsal Cinsiyet, Kadının İnsan Hakları, Şiddetle Mücadele vb. konularda eğitim verecek eğitimciler için "Eğitici Eğitimleri" düzenlemek ve bu alanda eğitimleri verecek insan kaynağı havuzu oluşturmak.	2016-2018	Milli Eğitim İl Müdürlüğü Rehberlik Araştırma Merkezleri Valilik	Belediyeler Kadın STK'ları Üniversiteler Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı Samsun Barosu İlgili Diğer STK'lar	Düzenlenen eğitim sayısı Toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda eğitimler verecek eğitimci sayısı
1.3.1.2. İlk ve orta dereceli okullarda ve diğer eğitim merkezlerinde öğretmenler ve idari kadrolara yönelik; Toplumsal Cinsiyet, Kadının İnsan Hakları, Şiddetle Mücadele vb. konularda eğitimler düzenlemek ve bu eğitimleri Hizmet İçi Eğitimlere dönüştürmek.	2016-2018	Milli Eğitim Müdürlüğü	Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı Üniversiteler Samsun Barosu İlgili STK'lar	Toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimlerinden yararlanan eğitmen / eğitimci sayısındaki artış Eğitim öncesi ve sonrası testlerde pozitif ilerleme
1.3.1.3 İlköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarındaki öğrencilere yönelik toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimleri geliştirmek ve uygulamak.	2016-2018	Milli Eğitim Müdürlüğü Üniversiteler Rehberlik ve Araştırma Merkezleri	İlgili STK'lar Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı	Toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimi verilen kurum sayısı Eğitimden yararlanan öğrenci sayısı
Hedef 1.3.2: Kız çocuklarının eğitimden yararlanması ve yüksek öğrenime devamı konusunda farkındalığı arttırmak				
1.3.2.1. Kız çocuklarının orta öğretime /liseye /yükseköğrenime devamı ile ilgili yerel bir kampanya düzenlemek; Merkez ve ilçelerdeki öncelikli bölgelerde, kahvehanelerde, camilerde vb. toplu mekânlarda bilgilendirme/bilinçlendirme çalışmaları Kanaat liderlerini ile aileleri buluşturmak Yerel televizyonlarda bilgilendirici/özendirici programlar Öncelikli bölgelerde broşür dağıtım Belediyelerin Gençlik Merkezleri'nde, Üniversite Kulüpleri'nde, Toplum Gönüllüleri ve Eğitim Gönüllüleri gibi gençlerin yoğunlukla çalışmaları yürüttüğü kuruluşlardaki bilgilendirme çalışmaları.	2016-2018	Valilik Belediyeler Milli Eğitim İl Müdürlüğü Üniversiteler Kaymakamlıklar	Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı Yerel Medya Kadın STK'ları İlgili Diğer STK'lar Özel Sektör	Farkındalık ve bilgilendirme eğitimlerinden yararlanan kişi sayısındaki artış

Faaliyet	Zaman	Sorumlu Kurum / Kuruluşlar	Destekçi Kurum/Kuruluşlar	Göstergeler
Hedef 1.3.3: Ailelerin eğitim hakkı, çocuk işçiliği, çocuk evliliği, erken yasta evliliğin zararları vb. konularda farkındalıklarını arttırmak				
1.3.3.1. Ebeveynlere kız çocuklarının okula devamı ve yüksek öğrenimden yararlanmaları konusunda bilgilendirme bilinçlendirme çalışmaları (evziyaretleri, mahalle çalışmaları, broşür vb. yöntemlerle) yapmak.	2016-2018	Milli Eğitim İl Müdürlüğü Kadın STK'ları	Belediyeler Okul Aile Birlikleri İlgili STK'lar	Farkındalık ve bilgilendirme eğitimlerinden yararlanan aile sayısı
1.3.3.2 Ailelerin çocuklarının eğitiminin önemi konusunda bilgi ve bilinçlerinin artırılması için anne- baba destek programları/ aile eğitimleri geliştirmek ve bu programlara katılımı artıracak önlemler almak.	2016-2018	Milli Eğitim İl Müdürlüğü Rehberlik Araştırma Merkezi	Belediyeler Muhtarlıklar	Program uygulanan okul sayısı Eğitim programlarına katılan ebeveyn sayısı
Hedef 1.3.4: Dez avantajlı bölgelerde yaşayan kız çocuklarının okumaya yönelik teşvikleri arttırmak				
1.3.4.1. Kız çocuklarına yönelik okuldaki başarı ve devam süresine yönelik teşvik tedbirlerinin (yerelde uygulanan Yaz Kampı Projesi gibi ödüller, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları'ndan verilebilecek küçük burslar vb) oluşturulması ve devam ettirilmesi.	2016-2018	Milli Eğitim İl Müdürlüğü	Belediyeler Muhtarlıklar SYDV OrtaKaradenizKalkınmaAjansı Kadın STK'ları İlgili Diğer STK'lar	Teşvik verilen kız çocuğu sayısı Eğitim fırsatlarından yararlanan kız çocuğu sayısındaki artış
1.3.4.2. Eğitime katılım oranlarının düşük olduğu bölgelerde kız çocukların rol model alacakları başarılı kadınlarla söyleşiler gerçekleştirmek.	2016-2018	Milli Eğitim İl Müdürlüğü	Belediyeler Muhtarlıklar SYDV OrtaKaradenizKalkınmaAjansı Kadın STK'ları İlgili Diğer STK'lar	

Müdahale Alanı 2: Kadın ve Sağlık Hizmetleri

Faaliyet	Zaman	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Destekçi Kurum/Kuruluşlar	Göstergeler
Stratejik Öncelik 2.1: Kadınların sağlıkta hizmete erişim konusunda güçlendirilmesi				
Hedef 2.1.1: Kadınların sağlık alanındaki hakları, sağlık hizmetleri (kurum/kuruluşlar) ve bu sağlık hizmetlerine erişimleri konularında farkındalıklarını arttırmak				
2.1.1.1. Kadınlara yönelik sağlık hizmetlerine erişim, hizmet alma hakkı, koruyucu sağlık hizmetleri (kanser, kronik hastalıklar, obezite vb.) ile ilgili farkındalık çalışmaları yapmak (afiş, broşür dağıtılması vb. yöntemlerle).	2016-2018	Halk Sağlığı Müdürlüğü İl Sağlık Müdürlüğü Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Muhtarlıklar Özel Sağlık Kuruluşları STK Yerel Medya Belediyeler (Merkez/ilçe) OMÜ	Eğitim verilen kişi sayısı Açılan stant sayısı Dağıtılan afiş ve broşür sayısı Obeziteyle mücadele kapsamında düzenlenen yürüyüş sayısı
2.1.1.2. Gebe bilgilendirme sınıfları ve gebe okulu aracılığıyla normal doğumun önemi, sağlıklı gebelik, aile planlaması, emzirme, anne sütünün önemi gibi konularda eğitim vermek.	2016-2018	Halk Sağlığı Müdürlüğü Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği	-STK -Belediyeler (Merkez/ilçe) -OMÜ	Eğitim verilen gebe sayısı Bebek ölümleri Hızları Ana Ölüm hızı Doğurganlık Hızı
2.1.1.3. Gebe danışma hattı aracılığı ile başvuru yapan gebelerin talep ettikleri konular hakkında bilgilendirilmesini sağlamak.	2016-2018	Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği		Karşılanan başvuru sayısı
2.1.1.4. Kadın kanserleri ile ilgili bilgilendirme ve tarama çalışmaları yapmak.	2016-2018	Halk Sağlığı Müdürlüğü Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği	İl Sağlık Müdürlüğü OMÜ	Tarama yapılan kişi sayısı/Hedef nüfusa oranı Eğitim verilen kişi sayısı
Hedef 2.1.2: Kadınlara yönelik sağlık hizmeti sunan kurumları yeterli hale getirmek				
2.1.2.1. Bebek dostu sağlık kurumu konusunda çalışmalar yapmak.	2016-2018	Halk Sağlığı Müdürlüğü İl Sağlık Müdürlüğü Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği		Bebek dostu aile hekimliği birimi sayısı Bebek dostu hastane sayısı
2.1.2.2. Kadınlara yönelik sağlık hizmeti veren KETEM sayısını arttırmak.	2016-2018	Halk Sağlığı Müdürlüğü		Yeni açılan KETEM sayısı
2.1.2.3. Anne Dostu Hastane Çalışmaları yapmak.	2016-2018	Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği	Halk Sağlığı Müdürlüğü İl Sağlık Müdürlüğü İlgili STK'lar	Anne Dostu sağlık tesisi sayısı

Hedef 2.1.3: Kadınların sağlık hizmetlerine ulaşımını sağlamak				
2.1.3.1. Destekçi kurum/kuruluşların katkılarıyla kanser taramalarının yapılabilmesi amacıyla kadınların KETEM'lere ulaşımını (otobüs, servis vb.) sağlamak.	2016-2018	-Kaymakamlık -Belediyeler (Merkez/ilçe) -STK	Halk Sağlığı Müdürlüğü il Sağlık Müdürlüğü Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği	Tarama yapılan kişi sayısı
2.1.3.2. Kanser taramalarında kullanılmasını amacıyla Halk Sağlığı Müdürlüğü'ne mobil araç sağlamak.	2016-2018	-Valilik -Belediyeler (Merkez/ilçe) -STK	-Halk Sağlığı Müdürlüğü	Sağlanan araç sayısı Tarama yapılan kişi sayısı
Hedef 2.1.4: Kadınların ve erkeklerin sağlık sorunlarının çözümü, cinsel sağlık ve üreme sağlığı konularındaki rolleri ile ilgili farkındalıklarını arttırmak ve sağlık bilincini geliştirmek.				
2.1.4.1. Sağlık kurumlarında ve bu alanda hizmet veren diğer kurumlarda ortak dilin oluşturulmasını, standart materyal kullanımını sağlamak.		Halk Sağlığı Müdürlüğü il Sağlık Müdürlüğü Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği	- OMÜ - Belediyeler - STK	Güncellenen doküman, afiş, sunu sayısı Hazırlanan doküman, afiş, sunu sayısı
2.1.4.2. Birinci basamak sağlık kurumlarında "Evlilik Öncesi Danışmanlık Hizmetinin" verilmesini sağlamak, niteliğini iyileştirmek.	2016-2018	-Halk Sağlığı Müdürlüğü	-Belediyeler (Merkez/ilçe)	Danışmanlık hizmeti alan kişi sayısı
2.1.4.3. Cinsel sağlık ve üreme sağlığı konularında eğitim veren personelin bilgi güncellemelerini sağlamak.		-Halk Sağlığı Müdürlüğü	il Sağlık Müdürlüğü Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği OMÜ	Eğitim verilen kişi sayısı
Hedef 2.1.5: Ergenlik dönemindeki genç kızların ve erkeklerin, cinsel sağlık ve üreme sağlığı vb. konulara ve hizmetlere ilişkin farkındalıklarını arttırmak				

2.1.5.1. Sağlık kurumlarında ve bu alanda hizmet veren diğer kurumlarda ortak dilin oluşturulmasını, standart materyal kullanımını sağlamak.	Halk Sağlığı Müdürlüğü il Sağlık Müdürlüğü Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği	-OMÜ - Belediyeler - STK	Güncellenen doküman, afiş, sunu sayısı, Hazırlanan doküman, afiş, sunu sayısı
2.1.5.2. Gençlere yönelik ergen sağlığı, ergen psikolojisi konularında eğitimler düzenlemek.	il Millî Eğitim Müdürlüğü	Halk Sağlığı Müdürlüğü Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği il Sağlık Müdürlüğü OMÜ	Eğitim verilen kişi sayısı
2.1.5.3. Cinsel sağlık ve üreme sağlığı konularında eğitim veren personelin bilgi güncellemelerini sağlamak.	2016-2018 -Halk Sağlığı Müdürlüğü	il Sağlık Müdürlüğü Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği il Millî Eğitim Müdürlüğü OMÜ	Eğitim verilen kişi sayısı
Stratejik Öncelik 2.2: Kadınlara yönelik nitelikli sağlık hizmet sunumunun artırılması			
Hedef 2.2.1: Sağlık Birimlerinde Hizmet Kalitesini iyileştirmek			
2.2.1.1. Kadına yönelik hizmet sunan personelin bilgi ve becerisini artırıcı eğitimler vermek. (acil obstetrik bakım eğitimi, neonatalresüsitasyon eğitimi vb.)	Halk Sağlığı Müdürlüğü Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği	il Sağlık Müdürlüğü	Düzenlenen eğitim sayısı Katılan personel sayısı
Hedef 2.2.2: Şiddet mağduru kadınlara verilen hizmetleri iyileştirmek.			
2.2.2.1. Sağlık kurumlarında çalışan personele yönelik toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadına yönelik şiddet konusunda farkındalık oluşturmak.	2016-2018 Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği Halk Sağlığı Müdürlüğü il Sağlık Müdürlüğü	- OMÜ	Düzenlenen eğitim sayısı Katılan personel sayısı

2.2.2.2. Sağlık kurumlarına başvuran şiddet mağduru kadınlara müdahale konusunda bir akış şeması geliştirilerek tüm sağlık birimlerinde uygulanmasını sağlamak.	İl Sağlık Müdürlüğü Halk Sağlığı Müdürlüğü Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği	OMÜ -Emniyet/ Jandarma Aile ve Sosyal Politikalar il Müdürlüğü Belediyeler	Akış şemasının uygulandığı sağlık kuruluşu sayısı
2.2.2.3. Sağlık kurumlarında çalışan personeli, şiddet mağduru kadın ile ilgili izlenecek süreç ve ilgili mevzuat hakkında bilgilendirmek.	Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği Halk Sağlığı Müdürlüğü il Sağlık Müdürlüğü	OMÜ Emniyet/ Jandarma Aile ve Sosyal Politikalar il Müdürlüğü Belediyeler	Düzenlenen eğitim sayısı Katılan personel sayısı
2.2.2.4. Hastanelerde mevcut olan Tıbbi Sosyal Hizmet Birimlerinin durum tespitini yapmak, etkinliğini artırmak, şiddet mağduru kadınların bu birimler ile irtibat kurmalarını sağlamak.	Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği	2016-2018 il Sağlık Müdürlüğü	Hastanelerde faal Tıbbi Sosyal Hizmet Birimi Sayısı Görevlendirilen sosyal çalışmacı sayısı Tıbbi Sosyal Hizmet Birimine başvuran kadın sayısı
2.2.2.5. Sağlık eğitimi veren kurumların eğitim müfredatına içeriğine "toplumsal cinsiyet eşitliği" ve "kadına yönelik şiddet" konularını eklemek.	OMÜ il Millî Eğitim Müdürlüğü	YÖK Millî Eğitim Bakanlığı	Müfredatta bu konuya yer veren eğitim kurumu sayısı

Müdahale Alanı 3: Kadının Ekonomik Hayata Katılımı

Faaliyet	Zaman	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Destekçi Kurum/Kuruluşlar	Göstergeler
Stratejik Öncelik 3.1: Kadınların çalışma yaşamına katılımının artırılması				
Hedef 3.1.1: İlişkilerde kadınların çalışma alanında kullanabilecekleri bilgi ve becerilerini geliştirmek, özgüvenlerini arttırmak.				
3.1.1.1. Kadınların istihdam edilebilirliklerini artırılması için gerekli bilgi, beceri kazandıracak, piyasaya yönelik, yöresel özellikler dikkate alınarak (istihdam garantili) farklı alanlarda nitelikli ve çeşitlendirilmiş meslek beceri geliştirme kursları açmak ve kredive destekler kullanımı konusunda kapasitelerini arttırmak.	2016-2018	Çalışma ve İş- Kur İl Müdürlüğü Halk Eğitim Merkezleri Belediyeler	Kaymakamlıklar Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı KOSGEB Aile ve Sosyal Politikalar il Müdürlüğü	Açılan kurs sayısı Kursları tamamlayan kadın sayısı İstihdam edilen kadın sayısı Kredi ve teşviklere başvuran kadın sayısı Kredi ve teşviklerden yararlanan kadın sayısı

Faaliyet	Zaman	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Destekçi Kurum/Kuruluşlar	Göstergeler
3.1.1.2. Samsun Merkez ve İlçelerde işsiz kadınlar yönelik sosyal ve psikolojik danışmanlık hizmeti sağlamak, öz güven kazanma, çatışma ve çözüme teknikleri, iş arama teknikleri ve girişimcilik konularında eğitim seminerleri/panelleri düzenlenmek.	2016 – 2018	Çalışma ve İş - Kur İl Müdürlüğü Halk Eğitim Merkezleri Belediyeler	Rehberlik ve Araştırma Merkezleri Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı	Verilen eğitim sayısı Eğitime katılan kadın sayısı
3.1.1.3. İlde yenilikçi girişim modelleri içeren iş fikirleri için kadın girişimcilere gerekli olan finansman hizmetlerini yaygınlaştırmak ve iş kurma aşamasında destek olacak kuluçka merkezi benzeri yapıların oluşturulmasını ve mentörlük yapmak.	2016 – 2018	KOSGEB Kadın STK'ları	Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı Çalışma ve İş - Kur İl Müdürlüğü Halk Eğitim Merkezleri Belediyeler	Uygulanan girişimcilik programı sayısı Destek sağlanan kadın sayısı
3.1.1.4. Tüm ilçelerde, kaymakamlıklar aracılığıyla kadınlara yönelik: Mülkiyet, Miras Hakları, Borçlanma Hukuku ve Sosyal Güvence Sistemi konularında eğitim çalışmaları yapmak.	2016 – 2018	Kaymakamlıklar	Samsun Barosu Samsun Ticaret ve Sanayi Odası Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği İlgili Diğer STK'lar Meslek odaları	Eğitimlerden yararlanan kadın sayısı
3.1.1.5. Sığınma evinde cezaevinde kalan kadınlar mesleki becerilerini geliştirecek kurslara çabalamak ve kursların etkinliğini artırmak farklı öğretim yöntemleri ile etkileşimli ve uygulamalı kurslar düzenlemek.	2016 – 2018	Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü Cumhuriyet Başsavcılığı Ceza ve İnfaz Kurumu	Halk Eğitim Merkezi Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Belediyeler ve ilgili STK'lar	Açılan kurslar ve bu kurslardan yararlanan kadın sayısı
3.1.1.6. Düzenlenecek tüm eğitimlerde sosyal bakım hizmetini/desteğini (kreş, yaşlı bakım ve engelli bakım hizmetleri vb.) sağlamak.	2016 – 2018	Belediyeler Halk Eğitim Merkezleri	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Sosyal bakım imkanı sağlanan eğitim sayısı Sosyal bakım imkânlarından yararlanan kadın sayısı
Hedef 3.1.2: İl kırsalında yaşayan kadınların ekonomik istihdamda katılımını sağlamak ve ekonomik konularını iyileştirmek				

Faaliyet	Zaman	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Destekçi Kurum/Kuruluşlar	Göstergeler
3.1.2.1. Tarıma dayalı iş kollarında kadın girişimliliği ve kooperatifçiliği desteklemek; mevcut birlik ve kooperatifleri içerisinde kadınların yer almasını sağlamak.	2016 – 2018	Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Tarım ve Kırsal Kalkınma İl Koordinatörlüğü Ticaret İl Müdürlüğü OKA Kaymakamlıklar Belediyeler	Muhtarlıklar İlgili STK'lar	Kurulan kadın kooperatifi sayısı Kooperatiflere üye kadın sayısı Yeni iş kuran kadın sayısı
3.1.2.2. Kırsaldaki kadınlara yönelik gelir getirici faaliyetlerin çeşitlendirilmesi,	2016 – 2018	Belediyeler Kaymakamlıklar Kooperatifler	OKA Tarım ve Kırsal Kalkınma İl Koordinatörlüğü	Kurumlar tarafından kırsalda oluşturulan gelir getirici program sayısı
3.1.2.3. Kırsaldaki mevcut pazarlarda ve satış alanlarında kadınlara yönelik satış reyonlarının oluşturulması ve lojistik imkânların(yer, dağıtım, ulaşım, tanıtım, depovb.) geliştirilmesi.	2016 – 2018	Belediyeler Kaymakamlıklar	Kooperatifler Birlikler	Oluşturulan tesis sayısı
3.1.2.4. Tarımda çalışan ancak toprak mülkiyet koşulu nedeniyle çiftçi kayıt sistemine kayıt olamayan kadınlar ve mevsimlik tarım işçilerinin sisteme kayıt olmalarına yönelik mevzuat değişikliklerinin yapılması için lobicilik yapmak.	2016 – 2018	Kadın STK'ları Samsun Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Ziraat Odaları	Kooperatifler	Görüşülen yerel lider sayısı Düzenlenen farkındalık etkinliği sayısı
Stratejik Öncelik 3.2: Kadın istihdamının gereği ve önemi ile ilgili farkındalığın artırılması				
Hedef 3.2.1: Kadınların istihdam katılımına yönelik toplumsal cinsiyet rolleri temelli dirençleri azaltmak				
3.2.1.1. Aile içinde Eşit İş Bölümü, İstihdam Hakkı, Kadınların Ekonomiyek Katkıları konularında STK'lar, yerel medya, kanaat önderleri, din görevlileri aracılığıyla bilgilendirme çalışmaları yapmak.	2016 – 2018	STK'lar Muftuluk Yerel Medya	Belediyeler Muhtarlıklar Ticaret ve Sanayi Odası	Bilgilendirme yapılan kadın sayısı Bilgilendirme yapılan erkek sayısı
3.2.1.2. Merkezdesanayininin olduğu bölgelede çalışan kadın ve erkekler için Aile içinde Eşit İş Bölümü, İstihdam Hakkı, Kadınların Ekonomiyek Katkıları konularında programlar düzenlemek.	2016 – 2018	Organize Sanayi Bölge Müdürlükleri Çalışma ve İş-Kur İl Müdürlüğü Ticaret ve Sanayi Odası Sendikalar	İlgili Diğer STK'lar ve Meslek Odaları	Bilgilendirme yapılan kadın sayısı Bilgilendirme yapılan erkek sayısı

Faaliyet	Zaman	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Destekçi Kurum/Kuruluşlar	Göstergeler
3.2.1.3. Samsun İl Merkezinde, Bafrave Kavaklıçerinde bulunan Organize Sanayi Bölgelerinde faaliyet yürüten iş yer sahiplerine yönelik: Toplumsal Cinsiyet, Kadın İstihdamı ve Kadınların Ekonomiyekatkılarına yönelik çalışmaların düzenlenmesi, broşür dağıtımı, panel vb.) düzenlemek.	2016 – 2018	Organize Sanayi Bölge Müdürlükleri Çalışma ve İş-Kur II Müdürlüğü Ticaret ve Sanayi Odası Sendikalar	İlgi İl Diğ er-STK 'lar ve Meslek Odalar	Ziyaret edilen işyeri/ sahibisayısı
3.2.1.4. Merkezdeki 16 lisede, genç kızlarının mesleki eğitime yönlendirilmesini sağlamak, rehberlik öğretmenleri ile birlikte farkındalık geliştirme çalışmaları yürütmek.	2016 – 2018	İl Millî Eğitim Müdürlüğü Rehberlik Araştırma Merkezleri	İlgili STK'lar	Yapılan çalışmalardan / et kinliklerden yararlanan öğrencisayısı
3.2.1.5. Samsun Valiliği ve ilçe kaymakamlıkları bünyesinde gerçekleştirilen hizmet içi eğitimler kapsamında çalışanlara yönelik, mobbing (bezdiri) ve mobbingin zararları hakkında farkındalık oluşturmak ve eğitimler düzenlemek.	2016 – 2018	Samsun Valiliği	Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı Kaymakamlıklar	Bezdiriye (mobbing) maruz kalan kadınların sayısında azalış
3.2.1.6. Kadınların istihdam katılmalarında örnek olacak kamu ve özel sektörlerden rol modellerin belirlenerek kamuoyuyla buluşmasını sağlamak.	2016 – 2018	Ticaret ve Sanayi Odası Çalışma ve İş-Kur II Müdürlüğü Valilik ESOB	Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı Kaymakamlıklar	Yapılan rol model toplantısı sayısı
3.2.1.7 İŞKUR, KOSGEB, Belediyeler, Halk Eğitim Merkezleri gibi kurumların tüm kurs ve eğitim programlarında toplumsal cinsiyet eşitliği, çalışma hayatı ve kişisel gelişim gibi konularda bilgilendirme yapılmasını sağlamak.	2016 – 2018	Çalışma ve İş-Kur II Müdürlüğü KOSGEB Halk Eğitim Merkezleri Belediyeler	Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı	Bilgilendirme yapılan kurs sayısı Bilgilendirme yapılan kadın sayısı
Stratejik Öncelik 3.3: Kadınların istihdamı önündeki engellerin kaldırılması, istihdam olanaklarının artırılması				
Hedef 3.3.1: İşgücü piyasasında kadınlara yönelik uygun çalışma şartlarının ve imkânlarının geliştirilmesi				
3.3.1.1. İşgü çüpiy esas analizleri yaparak kadınlara uygun istihdam fırsatlarını belirlemek ve iş piyasası ile paylaşmak.	2016 – 2018	Çalışma ve İş-Kur II Müdürlüğü	Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı Kadın STK'ları	İlde kadın istihdamı ile ilgili yapılan araştırmalar

Faaliyet	Zaman	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Destekçi Kurum/Kuruluşlar	Göstergeler
3.3.1.2. Kadınların istihdam fırsatlarından faydalanmalarını kolaylaştıracak/ artıracak sosyal bakım hizmetini/ desteğini (kreş, yaşlı bakım ve engelli bakım hizmetleri vb.) sağlamak.	2016-2018	Belediyeler Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü	İlgili diğer STK'lar Meslek Odaları	İlde kadın istihdamı ile ilgili yapılan araştırmanın sayısı
3.3.1.3. İl istihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarında yer odaklı istihdam stratejileri geliştirmek ve kurullarda kadın ve kadın STK temsil oranını artırmak.	2016-2018	Çalışma ve İş-Kur İl Müdürlüğü Valilik	İlgili diğer STK'lar Meslek Odaları	İl istihdam ve Mesleki Eğitim Kurullarında yer alan kadın sayısı Önceki yıllara göre artış oranı
3.3.1.4. Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından kadının sağlanması için evlerinden, cezaevlerinden yararlanılabilecek kadınların öncelikli istihdamını sağlamak.	2016-2018	Çalışma ve İş-Kur İl Müdürlüğü	İlgili STK'lar	İstihdam imkanı sağlanan kadın sayısı
3.3.1.5. İşverenlerin işe alım kadınlara pozitif fayrımcılık uygulamalarını teşvik etmeye yönelik çalışmalarını yürütmek.	2016-2018	İlgili STK'lar Sendikalar	Çalışma ve İş-Kur İl Müdürlüğü	Kota uygulamaları sayısı
3.3.1.6. İlde düzenlenen istihdam ve kariyer fuarlarında kadınların istihdamına yönelik özel bilgilendirme ve faaliyetlerin yapılması.	2016-2018	Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü Belediyeler	İlgili STK'lar	Gerçekleştirilen fuar sayısı Fuara katılan kadın sayısı
3.3.1.7. Kadın girişimciler için teşvik ve kredi destekleri oluşturmak/ yaygınlaştırmak.	2016-2018	OKA KOSGEB Belediyeler	İlgili STK'lar	Kredi olanaklarından yararlanan kadın girişimci sayısındaki artış
3.3.1.8. Kadın ve erkekler için yönelik kamu kurumlarında ve özel sektörde esnek çalışma imkânları yaratmak (yarı zamanlı vb.) için teşvikte bulunmak.	2016-2018	Çalışma ve İş-kur İl Müdürlüğü	Sendikalar İlgili STK'lar	Yarı zamanlı çalışan kadın sayısındaki artış
3.3.1.9. Kadın emeğinin değerlendirilmesine yönelik satış alanları oluşturmak, gerekli düzenlemeleri yapmak ve yaygınlaştırmak.	2016-2018	Belediyeler Halk Eğitim Merkezleri Kaymakamlıklar	ESOB TSO	Kadın emeği satış merkez sayısı Satış yapan kadın sayısı
Stratejik Öncelik 3.4: Kadınların çalışma koşullarının iyileştirilmesi				
Hedef 3.4.1: Kadınların çalıştığı iş alanlarında koşulların saptanması ve iyileştirilmesi				

Faaliyet	Zaman	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Destekçi Kurum/Kuruluşlar	Göstergeler
3.4.1.1. Vardiyalı çalışan kadınların çin servisim kâmsağlamak.	2016-2018	İşverenler Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Belediyeler	İlgili STK'lar Meslek Odaları Sendikalar	Ser visim kâni sağlanan işyeri sayısı
3.4.1.2. Ayrımcı muamele ve bezdiriyeye (mobbing) karşı kurumi çikâyet mekanizmaları oluşturmak ve oluşturulan mekanizmaların işleyişini takip etmek, Alo 170 şikâyet hattının tanitimi yapmak.	2016-2018	Çalışma ve İş-kur İl Müdürlüğü Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü Belediyeler Valilik Sendikalar	İlgili STK'lar Meslek Odaları İlgili kamu kurumları	Kurum iç iş ikâyet mekanizmaları sayısı
3.4.1.3. İşçive işveren sendikalarının yönelik; toplumsal cinsiyet farkındalığı, ayrımcılık yasası, kadınların iş gücü piyasasına katılımını/ devamını önleyen engellerle (bezdiri, camtavan, ayrımcı muamele, ücret eşitsizliği, aile sor umlulukları -kres, yaşlı hastabakım konusundade destek yetersizliği) mücadele konularında bilgilendirme çalışmaları yürütmek.	2016-2018	Sendikalar	İlgili STK'lar Meslek Odaları	Çalış mayap ilansendika ve kişi sayısı, Sendikaların politikalarındaki yaklaşım değişiklikleri
3.4.1.4. Özellikle tarım sektöründe çalışan kadınların kayıt altına alınması için gerekli çalışmaların gerçekleştirilmesini teşvik etmek.	2016-2018	Çalışma ve İş-kur İl Müdürlüğü Samsun Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu İl Koordinationörüğü Belediyeler	İlgili STK'lar Meslek Odaları Sendikalar	İlde kayıtdışı çalışankadın sayısındaki artış
3.4.1.5. Evekseni çalışankadınların ekonomik katkıları, sosyal güvenlik sistemine katılmaları için savunucu faaliyetleri yürütmek.	2016-2018	Sendikalar	İlgili STK'lar Meslek Odaları	Sosyal güvenceli çalışankadınların sayısındaki artış
3.4.1.6. Kadınların yoğun olarak çalıştığı tekstil, konfeksiyon gibi sektörlerde çalışan kadınların hakları konusunda farkındalık çalışmaları yapmak ve hak ihlalleri konusunda gerekli yönlendirmeleri yapmak.	2016-2018	Sendikalar Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü	İlgili STK'lar Meslek Odaları	Bilgilendirme yapılan işyeri sayısı Bilgilendirme yapılan kadın sayısı
3.4.1.7. İlde kadınlara yönelik düzenlenen mesleki beceri geliştirme ve istihdam kurslarının etki analizlerinin yapılarak kursların niteliğinin geliştirilmesi.	2016-2018	Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü Halk Eğitim Merkezleri Belediyeler	OKA İlgili STK'lar	Gerçekleştirilen etki analizi sayısı

Müdahale Alanı 4: Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele

Faaliyet	Zaman	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Destekçi Kurum/Kuruluşlar	Göstergeler
Stratejik Öncelik 4.1: Şiddetin büyük bir oranda azaltılması				
Hedef 4.1.1: Toplum hemen hemen tüm kesimlerinde "toplumsal cinsiyet eşitliği, kadına yönelik şiddet ve şiddetle mücadele, erken evlilikler" gibi konular da farkındalık oluşturmak				
4.1.1.1. Başta İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu bileşenleri olmak üzere ildeki kurum ve kuruluşlar da içerisinde, "toplumsal cinsiyet ve kadına yönelik şiddetle mücadele" konularında düzenlenen eğitimlerden yararlanmış kişileri tespit ederek biregitletici havuz ve bir Eğitici Eğitim Programı oluşturmak.	2016 – 2018	Valilik Ondokuz Mayıs Üniversitesi Kaymakamlıklar Halk Sağlığı Müdürlüğü Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Belediyeler İlgili kurumlar Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı Müftülük Kadın STK'ları	Eğitime katılan kadın eğitici sayısı Eğitime katılan erkek eğitici sayısı
4.1.1.2. Valilik, Belediyeler, kaymakamlıklar ve diğer kurumlar tarafından verilen hizmetçi eğitimler kapsamında, "toplumsal cinsiyet ve kadına yönelik şiddetle mücadele" konularında, kurum/birim amirlerine, müdürlerine ve çalışanlar yönelik eğitim çalışmalarını düzenlemek.	2016 – 2018	Valilik Büyükşehir Belediyesi Merkez İlçe Belediyeleri İlçe Kaymakamlıkları Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	İlgili tüm kurumlar	Kurumlarda düzenlenen eğitim sayısı Eğitimlerden yararlanan kişi sayısı (kadın/erkek) Eğitimlerden yararlanan amir/ müdür sayısı
4.1.1.3. Haklarında tedavi ve denetimli serbestlik tedbirine hükmedilmiş hükümlülere yönelik toplumsal cinsiyet ve kadına yönelik şiddetle mücadele" konularında eğitim çalışmalarını düzenlemek.	2016 – 2018	Samsun Cumhuriyet Başsavcılığı Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü	İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu	Kurumda düzenlenen eğitim sayısı Bu kurumlarda ve eğitimlerden yararlanan kişi sayısı (kadın/erkek)
4.1.1.4. Samsun Barosu üyelerine yönelik olarak toplumsal cinsiyet ve kadınay yönelik şiddet kapsamında, mağdurlaraya yaklaşım, yasal haklar vb. konularda, her yıl farkındalık geliştirici bir eğitim çalışması yapmak.	2016 – 2018	Samsun Barosu	İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu	Samsun Barosu'nda eğitimlerden yararlanmış kişi sayısı (kadın/erkek); Düzenlenen Eğitim Sayısı

Faaliyet	Zaman	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Destekçi Kurum/Kuruluşlar	Göstergeler
4.1.1.5. Kolluk kuvvetlerine yönelik, toplumsal cinsiyet ve kadın yönelik şiddet kapsamında, şiddet gören kadınlara yaklaşım, bilgilendirme / yönlendirme gibi konularda yılda bir kez farkındalık artırıcı eğitim çalışması yapmak.	2016-2018	Emniyet Müdürlüğü İl Jandarma Komutanlığı	İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu	Düzenlenen Eğitim Sayısı Eğitimlerden yararlanan kişi sayısı (kadın/erkek)
4.1.1.6. İlde askerlik görevini yapmaktaki analer ve erbaşlara, toplumsal cinsiyet ve kadına karşı şiddetle mücadele konularında farkındalık eğitimleri düzenlemek.	2016-2018	İl Jandarma Komutanlığı İl Garnizon Komutanlığı	İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu	Düzenlenen Eğitim Sayısı Eğitimlerden yararlanan kişi sayısı (kadın/erkek)
4.1.1.7. İlde faaliyet gösteren Halk Eğitim Merkezleri ve Olgunlaşma Enstitüleri'nden yararlanan kadınlar yönelik olarak yasalar, haklar, toplumsal cinsiyet, şiddet ve şiddetle mücadele vb. konularda eğitim, çalışmalarını / etkinlikleri düzenlemek.	2016-2018	Milli Eğitim İl Müdürlüğü Halk Eğitim Müdürlüğü	Valilik Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Samsun Barosu İlgili STK'lar	Düzenlenen etkinlik / eğitim sayısı Eğitimlerden, etkinliklerden yararlanan kişi sayısı (kadın/erkek)
4.1.1.8. Merkez ilçelerde ve şiddet vaka sayısının yoğun olarak gözlemlendiği ilçelerde (Asarcık, Ayvacık, Çarşamba, Terme, Vezir Köprü) diğ görevlilerine (müftü, hoca, vaiz, vaize) yönelik olarak toplumsal cinsiyet, kadın yönelik şiddet, şiddetin etkileri, erken evlilikler, cinsel istismar (ensest) vb. konularda yılda bir kez farkındalık geliştirici eğitimler düzenlemek.	2016-2018	Müftülük	İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu İlgili STK'lar	Merkez ilçelerde eğitimlerden yararlanan diğ görevlilerinin sayısı (kadın/erkek)
4.1.1.9. İlde faaliyet yürüten yerel basın ve yerel TV kanalı çalışanların yönelik, "toplumsal cinsiyet ve kadına yönelik şiddetle mücadele" gibi konularda yılda bir kez eğitim çalışması düzenlemek.	2016-2018	Gazeteciler Cemiyeti Basın, Yayın, Enformasyon İl Müdürlüğü	İlgili STK'lar	Düzenlenen etkinlik / eğitim sayısı Eğitimlerden, etkinliklerden yararlanan kişi sayısı (kadın/erkek)
4.1.1.10. Yerel medya, "şiddetin toplum üzerindeki olumsuz etkileri, şiddetle mücadele" vb. konularda, ildeki kanaat liderlerinin desteği ile düzenli programlar yapmak ve bu programlar da toplumla yaşam hikayelerine rol modelleri paylaşmak.	2016-2018	İl Kadın Hakları Komisyonu Koordinasyon Kurulu	İlgili STK'lar	Yayımlanan program sayısı

Faaliyet	Zaman	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Destekçi Kurum/Kuruluşlar	Göstergeler
4.1.1.11. Özellikle şiddetini yoğun olarak yaşadığı mahallerde ve ilçelerde (Çarşamba, Terme, Ayvacık, Asarcık, Vezirköprü) kadına yönelik şiddet kapsamında, şiddetle mücadele, şiddetle mücadele edemeyen ve istismar gözelebilen birekiler vb. konular da bevelenlere yönelik farkındalık oluşturarak bir etkinlik yapmak.	2016 – 2018	Vaillik Büyükşehir Belediyesi İlçe Belediyeleri Kaymakamlıklar	Muhtarlıklar İlgili STK'lar	Düzenlenen etkinlik/ eğitim sayısı Eğitimlerden, etkilenenlerden yararlanan kişi sayısı (kadın/ erkek)
4.1.1.12. Özellikle erkekleri ve erkek çocukları tüm şiddet biçimlerinin önlenmesine aktif bir şekilde katkıda bulunmalarını teşvik etmek amacıyla, özellikle erkeklerin yoğun olarak kullandıkları mekânlarda (kahvehaneler, camiler, internet kafeler, erkek yurtları, spor kulüpleri vb.) kanaat liderlerinin desteği ile farkındalık yaratıcı/ bilgilendirici çalışmaları yapmak.	2016 – 2018	Büyükşehir Belediyesi Müftülük Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü İlçe Belediyeleri	İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu Bileşenleri İlgili STK'lar	Düzenlenen etkinlik / eğitim sayısı Eğitimlerden, etkilenenlerden yararlanan kişi sayısı (kadın/ erkek)
4.1.1.13. Bilgilendirici ve yönlendirici broşürler hazırlamak ve broşürlerin ildeki tüm kadınlarla paylaşılmasını sağlamak.	2016 – 2018	Büyükşehir Belediyesi İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu Bileşenleri ve Belediyeler Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu Bileşenleri İlgili STK'lar	Basılan bilgilendirici ve yönlendirici broşür sayısı Dağıtılan ve yararlanılan broşür sayısı Danışma merkezlerine/ kurum vekulluşlara başvuran kadın sayısının artışı
4.1.1.14. Merkez ve ilçelerdeki tüm ilde bilbo ardlar da, kanaat liderlerinin kadına yönelik şiddetin önlenmesine ilişkin mesajlarını yıldıki kezyayınlamak.	2016 – 2018	Vaillik Büyükşehir Belediyesi İlçe Kaymakamlıkları İlçe Belediyeleri	İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu Bileşenleri İlgili STK'lar	Kullanılan billboard sayısı
4.1.1.15. Eviçi şiddet failerinin daha fazla şiddetle mücadele edilmesini sağlamak ve şiddetle mücadele eden kadınların rehabilitasyonunu sağlamak için farkındalık oluşturmak.	2016 – 2018	Samsun Barosu Denetimli Serbestlik Şube Müdürlüğü Samsun Başsavcılığı Sağlık Müdürlüğü	İlgili STK'lar	Eğitim eny arları nan kişi sayısı (kadın/ erkek)
Stratejik Öncelik 4.2: Şiddetle mücadele mekanizmalarını iyileştirmek, güçlendirmek				
Hedef 4.2.1: Şiddetle maruz kalan kadınların/ kız çocuklarının rehabilitasyonunu sağlamak ve farkındalık oluşturmak				

Faaliyet	Zaman	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Destekçi Kurum/Kuruluşlar	Göstergeler
4.2.1.1. Telefon yardımı hattı 183'ün ilde daha etkin kullanılması sağlanacak bilgilendirme çalışmaları yapmak (Afiş, broşür)	2016 – 2018	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü İl Emniyet Müdürlüğü İl Jandarma Komutanlığı Büyükşehir Belediyesi	Kadın STK'ları İlgili Diğer STK'lar	Alo şiddet hattını kullananların sayısı (kadın/erkek) Alo şiddet hattını kullananların sayısındaki artış
4.2.1.2. Mevcut Danışma Merkezleri'nin daha etkin hale getirmek için sunulan hizmetler konusunda merkezde ve şiddet vaka sayısını yoğun olarak gözlemlendiği ilçelerde bilgilendirme çalışmaları yapmak (broşür dağıtmak veya ılda bir kez billboardlar da tanıtım yapmak).	2016 – 2018	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Büyükşehir Belediyesi Samsun Barosu Merkez İlçe Belediyeleri	Kadın STK'ları İlgili Diğer STK'lar	Da nişma merkezlerinden yararlanan kişi sayısı
4.2.1.3. Baro ve Adliye içinde kadınların daha kolay ve etkin yararlanabileceği danışma merkezleri açmak.	2016 – 2018	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Büyükşehir Belediyesi Samsun Barosu Merkez İlçe Belediyeleri	Kadın STK'ları İlgili Diğer STK'lar	Açılan Danışma merkezlerinden sayısı Danışma merkezlerinden yararlanan kişi sayısı
4.2.1.4. Merkez İlçe Belediyelerinde danışma merkezleri açmak.	2016 – 2018	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Büyükşehir Belediyesi Samsun Barosu Merkez İlçe Belediyeleri	Kadın STK'ları İlgili Diğer STK'lar	Açılan Danışma merkezlerinden sayısı Danışma merkezlerinden yararlanan kişi sayısı
4.2.1.5. Danışma Merkezleri'nde çalışan personele düzenli süper vizyon desteği sağlamak.	2016 – 2018	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Büyükşehir Belediyesi Samsun Barosu Merkez İlçe Belediyeleri	Kadın STK'ları İlgili Diğer STK'lar	Süper vizyör desteği almış kadın/erkek çalışan sayısı
4.2.1.6. Nüfusu 100.000 üzeri olan yerleşim yerlerinde en az bir (kreşli) sığınak açmak ve varolan sığınakların insan kaynakları ve sunulan hizmetler konularında kapasitelerini güçlendirmek.	2016 – 2018	Belediyeler	Kadın STK'ları İlgili Diğer STK'lar	Yeni açılan sığınma evi sayısı İyileştirme yapılan sığınma evi sayısı
4.2.1.7. Sığınma evi ile koordinasyon çalışacak (hukuki, psiko-lojik, ekonomik, tıbbi) alan kadınların destek vere n/ yönlendiren) ulaşılabilir danışma ve il kadim merkezleri (istasyon) açmak.	2016 – 2018	Vaillik Büyükşehir Belediyesi İlçe Belediyeler	Kadın STK'ları İlgili Diğer STK'lar	Açılan merkez ve istasyon sayısı

Faaliyet	Zaman	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Destekçi Kurum/Kuruluşlar	Göstergeler
4.2.1.8. Sığınma evi ve danışman merkezinde çalışacak, "toplumsal cinsiyet ve kadına yönelik şiddetle mücadele" gibi konulara donanımlı ve yeterli sayıdaki psikolog, sosyal hizmet uzmanı, pedagoğistihdam etmek ve bu kişilerin düzenli süper vizyon desteği sağlamak.	2016-2018	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Büyükşehir Belediyesi	Kadın STK'ları İlgili Diğer STK'lar	Sığınma evinin kapasitesindeki iyileşme
4.2.1.9. Sığınma evi sınırlarındaki kadınların nuzundö nemli kalabilecekleri ücretsiz/ düşük ücretli konut tahsis etmek, kreşler denücretsiz olarak hizmetlerini sağlamak.	2016-2018	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Büyükşehir Belediyesi	Kadın STK'ları İlgili Diğer STK'lar	Tahsis edilen konut sayısı Kreşten faydalanan çocuk sayısı
4.2.1.10. Şiddet mağdurlarına, öz ellik insel şiddet mağdurlarına yönelik bir rehberlik itasyon merkezi açmak/ yaygınlaştırmak.	2016-2018	Aile ve Sosyal Politikalar Müdürlüğü Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği	Kadın STK'ları İlgili STK'lar Özel Sektör	Açıl an rehberi itasyon merkezi sayısı Merkezden yararlanan kadın/erkek sayısı
Stratejik Öncelik 4.3: Kadınların ve kız çocuklarının yaşadıkları sorunların tespit edilmesi, iyileştirme çalışmalarının koordine edilerek izlenmesi ve değerlendirilmesi				
Hedef 4.3.1: Kadınlara yönelik bilgiler düzenli olarak elde etmek				
4.3.1.1. Samsun'da yaşayarak kadınların arında mografik bilgilere, maruz kaldıkları şiddet türünü, bilgileri inyereldiği bir ve ritabanı oluşturmak.	2016-2018	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü	Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı Valilik Kadın STK'ları İlgili STK'lar Özel Sektör	Şiddet mağduru kadın sayısı
Hedef 4.3.2: İyileştirme çalışmalarını raporlamak, kamuoyu ile paylaşmak				
4.3.2.1. İfade kadınlar/kız çocu kları için yapı lantüm çalışmaları n sonuçları nı derlemek, rapor haline getirmek ve tüm kurum/ kuruluşlar lavye kamuoyu ile paylaşmak.	2016-2018	Valilik İl Kadın Hakları Koordinatörlüğü	Kadın STK'ları	Oluşturulan rapor sayısı
4.3.2.2. Çalışma yürütülen bölge erdeyeni den araştırma çalışmaları yapmak (birinciyi gerçekleştiren faaliyeti irilen faaliyeti irilen faaliyeti sonuçları paylaşmak.	2016-2018	Valilik Büyükşehir Belediyesi	İl Kadın Hakları Koordinatörlüğü	Yapılan araştırma sayısı

Müdahale Alanı 5: Kadınların Karar Alma Mekanizmalarına Katılımı

Faaliyet	Zaman	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Destekçi Kurum/Kuruluşlar	Göstergeler
Stratejik Öncelik 5.1: Kadınların politika oluşturma süreçlerine ve eylemlerine eşit biçimde dâhil edilmesine kaynaklara eşit erişimlerinin güçlendirilmesi				
Hedef 5.1.1: Kadınların karar alma süreçlerine aktif katılımını sağlama konusunda yerel yöneticilerin ve yerel yönetim personelinin farkındalığını arttırmak				
5.1.1.1. Yerel yönetimlerde idareci ve çalışan üyelerle sonele yönelik: "toplumsal cinsiyet eşitliği, cinsiyete duyarlı bütçeleme, cinsiyete duyarlı hizmet sunumu, katılımcılık" vb. konularda yılda en az 1 kez eğitim düzenlemek.	2016-2018	Vallilik Belediyeler	İlgili STK'lar İl Millî Eğitim Müdürlüğü OMÜ	Düzenlenen eğitim sayısı Eğitime katılan kadın/erkek sayısı Yerel Yönetimlerde kadın idarecilerin sayısındaki artış
5.1.1.2. Eşitlik Birimleri ve Komisyonlarının aylık cinsiyet eşitliği etki analizi yöntem ve araçları konusunda yılda bir kez bir eğitim çalışması düzenlemek.	2016-2018	Vallilik Büyükşehir Belediyesi	İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu	Düzenlenen Eğitim sayısı Eğitimlerden yararlanan kadın/erkek sayısı
Hedef 5.1.2: Kadınların illerindeki yerel yönetimin işleyişi, karar alma mekanizmaları ile ilgili farkındalıklarını ve sürece dâhil olma konusunda bilgilerini arttırmak				
5.1.2.1. Eşitlik Birimleri ve Komisyonları tarafından danyerely önetimleri nuygulamal arı, sağladı ğ hizmetler, plan ve politikaları, m ecisgünde m ve tarihle rine ilişkin netkin (açık, erişilebilir) bir bil gi paylaşması temin kurmak (websiteleri, yerel gazeteler, duyurular vb.)	2016-2018	İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu	Büyükşehir Belediyesi İlçe Belediyeleri Vallilik,	Kurulan web sitesi sayısı Paylaşılan duyuru sayısı
5.1.2.2. Eşitlik Birimlerinin koordinasyonunu nda halka (özellikle kadınlar) yönelik yerel yönetimleri nişleyiş ve hizmetler ile ilgili düzenli olarak bilgilendirme faaliyetleri hazırlamak.	2016-2018	Vallilik Eşitlik Birimi İlçe Belediyeleri Eşitlik Birimi Büyükşehir Belediyesi Eşitlik Birimi	İl Emniyet Müdürlüğü Eşitlik Birimi İl Millî Eğitim Müdürlüğü Eşitlik Birimi Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Eşitlik Birimi Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı Eşitlik Birimi Diğer eşitlik birimleri (açılması muhtemel) ilgili STK'lar	Materyal hazırlayan kurum sayısı Hazırlanan materyal sayısı Dağıtılan materyal sayısı
5.1.2.3. Yerel meclislerin, kadınlar ve STK'lar tarafından sunulacak konular ve ihtisas komisyonlarının katılımı için düzenli olarak tanıtım ve duyuru yapmak.	2016-2018	Eşitlik Komisyonları Eşitlik Birimleri	- İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu	Yerel meclisler katılan kadın sayısındaki artış

Faaliyet	Zaman	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Destekçi Kurum/Kuruluşlar	Göstergeler
Hedef 5.1.3: Yerel yönetimler de kadınların karar alma mekanizmalarına aktif katılımını sağlayacak somut, kapsayıcı, görüş/bilgi toplama ve analiz sistemleri geliştirmek				
5.1.3.1. Tüm belediyelerde eşitlik birimleri kurmak ve kurulan birimlerin yönetim ve işleyiş kapasitelerini güçlendirmek.		Tüm Belediyeler	İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu	Kurulan eşitlik birimi sayısı Birimlerde görevlendirilen kadın/erkek sayısı Birim personeline yönelik verilen eğitim sayısı
5.1.3.2. Eşitlik birimlerini koordinasyonunda, stratejik plan ve politikalarla uyumlu olarak STK'lar, uzman kuruluşlar ve kadınlarla görüşerek ihtiyaçları belirlemek, cinsiyete duyarlı veri toplamak.	2016-2018	Valilik Eşitlik Birimi Belediyelerdeki eşitlik birimleri ve komisyonları	Eşitlik Birimleri (Valilik, Büyükşehir Belediyesi, Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü, OMÜ, OKA, Halk Sağlığı Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Politikalar Müdürlüğü, Emniyet Müdürlüğü, Tarım, Gıda ve Hayvancılık Müdürlüğü, Milli Eğitim Müdürlüğü ve ilgili diğer birimler)	Yapılan ihtiyaç analizi sayısı Analiz kapsamındaki görüşülen kurum sayısı Görüşülen kadın sayısı Cinsiyete göre ayrılmış raporlanan veri sayısı
5.1.3.3. Eşitlik Birimlerinin koordinasyonunda, politikaların ve uygulamaların kadınlar üzerindeki etkisini analiz etmek için düzenli olarak raporlar üretilmesi için birimlerin koordinasyonunda, kadınların erişilebilir ve kullanılabilirliği artırarak faaliyetlerini gerçekleştirmelerini sağlamak (telefon, mektup, e-mail, mahalle ziyaretleri, anketler vb.)	2016-2018	Belediyelerdeki eşitlik birimleri ve komisyonları	İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu	Hazırlanan rapor sayısı
5.1.3.4. Eşitlik birimlerinin koordinasyonunda, kadınların erişilebilir ve kullanılabilirliği artırarak faaliyetlerini gerçekleştirmelerini sağlamak (telefon, mektup, e-mail, mahalle ziyaretleri, anketler vb.)	2016-2018	Belediyelerdeki eşitlik birimleri ve komisyonları	İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu	İlde kullanılan şikâyet mekânizması sayısı Değerlendirilen şikâyet sayısı
5.1.3.5. İlde bulunan tüm ilgililer kurullarındaki kadın STK'ların temsilcilerinin sağlanmak	2016-2018	İlgili STK'lar İKHKK	İlgili Kurumlar	Kurullar için deyer alan STK sayısındaki artış

Faaliyet	Zaman	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Destekçi Kurum/Kuruluşlar	Göstergeler
Hedef 5.1.4: Yerel yönetimler de ve tüm yerel kurumlarda toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde kapsayıcı yönetişim politika ve uygulamaları geliştirmek				
5.1.4.1. İlin Yerel Eşitlik Eylem Planı'nı hazırlayan Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu'nda kadın STK'larındaki temsil edilmesini sağlamak. Ortaklaşa hazırlanan Samsun Yerel Eşitlik Eylem Planı (SYEEP)'ni uygulamak, izlemek ve ilerlemeyi duyurmak (hesap verebilirlik).	2016-2018	İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu Bileşenleri diğer kurumlar	İlgili Kurumlar	Yıllık alınan izleme formu sayısı Yıllık yapılan izleme görüşmesi sayısı Oluşturulan ara değerlendirme raporu sayısı Oluşturulan değerlendirme raporu sayısı
5.1.4.2. Eşitlik Birimlerin inkoordinasyonunda Kurumsal Stratejik Planlara Samsun Yerel Eşitlik Eylem Planı (SYEEP) ile uyumlu olacak şekilde ilde cinsiyet eşitliği dâhil olmak üzere...	2016-2018	Vaillik Eşitlik Birimi Büyükşehir Belediyesi ve İlçe Belediyeleri Eşitlik Birimi Tüm eşitlik birimleri	İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu	Toplumsal cinsiyet eşitliği dâhil edilen stratejik plan sayısı Stratejik planlarda toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik oluşturulan eylem sayısı
5.1.4.3. Tüm kamu kurumlarında eşitlik birimleri kurmak ve yetki, personel ve kaynak verilmiş Eşitlik Birimlerini etkin şekilde çalıştırmak ve çalışma yönergelerini oluşturmak.	2016-2018	Tüm eşitlik birimleri	İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu	Kurulan eşitlik birimi sayısı Birimlerde görevlendirilen personel sayısı Eşitlik birimleri tarafından yapılan faaliyet sayısı Oluşturulan yönerge sayısı
5.1.4.4. Eşitlik Komisyonlarının idaimi hale getirmek ve etkin çalışmasını sağlamak.	2016-2018	Büyükşehir Belediyesi İlçe Belediyeleri	İlgili STK'lar	Oluşturulan komisyon sayısı Görev alan kadın/erkek sayısı Komisyonlar tarafından gerçekleştirilen faaliyet sayısı

Faaliyet	Zaman	Sorumlu Kurum/Kuruluşlar	Destekçi Kurum/Kuruluşlar	Göstergeler
5.1.4.5. İdki kadının güçlenmesi alanında çalışan STK'ların güçlendirilmesi ve yeni kadın STK oluşumlarının desteklenmesi.		İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu Bileşenleri	İl Dernekler Müdürlüğü Kadın STK'ları	STK'lara yönelik düzenlenen eğitim sayısı Eğitimlere katılan üye sayısı Yeni kurulan STK sayısı STK'lar üye olan kadın sayısı
5.1.4.6. Kadınların karar alma mekanizmalarında yer almasına yönelik çalışan sivil inisiyatiflerin desteklenmesi.		İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu Bileşenleri	İl Dernekler Müdürlüğü Kadın STK'ları	Ortak çalışmaların sayısı Kurulan platform/çalışma grubu sayısı
5.1.4.7. Kadın STK'larla çeşitlendirilmiş ve geliştirilmiş istişare, diyalog ve ortaklık mekanizmaları oluşturmak.	2016-2018	İl Kadın Hakları Koordinasyon Kurulu Bileşenleri	İlgili diğer kurum/kuruluşlar	Ortak çalışmaların sayısı Kurulan platform/çalışma grubu sayısı Oluşturulan ortak kullanım alanı sayısı
Stratejik Öncelik 5.2: Lider, aday ve seçmen olarak kadınların siyasi karar alma mekanizmalarında eşit temsilinin güçlendirilmesi				
Hedef 5.2.1: Kadınların seçme ve seçilme haklarına dair bilgi ve kapasitelerini arttırmak ve karar alma mekanizmalarını katılımlarını arttıracak önlemler almak				
5.2.1.1. Kadınlara yönelik yurttaşlık hakları ve katılım eğitim programları düzenlemek, kampa nyalar aracılı ıyılıyaya sete girişit eşviketmek.	2016-2018	Eşitlik Birimleri Eşitlik Komisyonları Partilerin Kadın Kurulları Kadın STK'lar Valilik	Üniversiteler İlgili Diğer STK'lar Özel Sektör	Yapılan eğitim sayısı Düzenlenen kampanya sayısı Eğitimlerden yararlanan kadın sayısı Kadın milletvekili sayısı Aday kadın milletvekili sayısı Kadın belediye başkanı sayısı Aday kadın belediye başkanı sayısı Belediye meclisine üye kadın sayısı Kadın muhtar sayısı Siyasi parti yönetim kurullarında yer alan kadın sayısı Savuculuk için yapılan yüz yüze görüşme/etkinlik sayısı
5.2.1.2. 2018 Yerel Seçimleri inden önce, il merkezinde bağımsız bir alan dabilirsi yasetekad emisio l uşturmak/ sürdürülebilir kılmak.				
5.2.1.3. Kadınlar rayoneli kyere lve me rkezisiya setegiriş ile ilg ilikurs/prog ram laryürüm ek (temelsi yasıkavra mlar, Türkiye 'desiyasiyayı,yere isiyaset, kişisel gelişim, liderlik – t akım kurma, hi tapvb.)				
5.2.1.4. Kadınlar ın yerel, mahallisi yaseteka tılımiç inteşvikli er, ekonom ik kolaylık sağ lamak (k ota, adayücr etialınmamasıvb.) için savunu culuk yapmak.				
5.2.1.5. Kamu ve yerel yönetim görev yapan kadınların eğitim fırsatlarından öncelikli olarak yararlandırmak.				

Müdahale Alanı 6: Kadın ve Kentsel Hizmetler

Faaliyet	Zaman	Sorumlu Kurum/ Kuruluşlar	Destekçi Kurum/ Kuruluşlar	Göstergeler
Stratejik Öncelik 6.1: Cinsiyete duyarlı, katılımcı kent plan ve politikalarının güçlendirilmesi				
Hedef 6.1.1: Kadınların kentsel hizmetlere yönelik ihtiyaçlarını belirlemek				
6.1.1.1. Yerel yönetimlerin stratejik planlama dönemlerinde kadınların yararlandıkları hizmetlerin (ulaşım, barınma, güvenlik, bakım, rekreasyon alanlarındaki) ve bu hizmetlerin kadınların ihtiyaçlarına yönelik olup olmadığını tespit etmek için düzenli aralıklarla anket çalışmaları yapmak, kadınların öncelikli ihtiyaçlarını belirlemek ve bu çalışmaları tüm ilde yaygınlaştırmak.	2016 – 2018	Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Büyükşehir Belediyesi Merkez İlçe Belediyeleri	Üniversiteler Kadın STK'ları İlgili diğer STK'lar Meslek Odaları	Yapılan ihtiyaç analizi sayısı Ankete katılan kadın sayısı Kadınların ihtiyaçlarına yönelik verilen hizmet sayısı
6.1.1.2. Kamu hizmet veren kurumlarda (SASKİ, YEPAS, vb. yerlerde) vekadınların görevlerini kullanarak kullanıldıkları mekânlarda (alışveriş merkezleri, kuaförler vb.) kentsel hizmetlerin planlanması, değerlendirilmesi, izlenmesi ve sunulan hizmetlerin niteliğinin iyileştirilmesi için öncelikli iyileştirme çalışmaları yapılması (örneğin, erişilebilirlik, güvenlik, vb. konularla ilgili çalışmalar).	2016 – 2018			
Hedef 6.1.2: Kadınların temel kentsel hizmetlerin planlanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi süreçlerine katılımını arttırmak				
6.1.2.1. Büyükşehir Belediye Meclisi ve İlçe Meclisleri, kadınların kentsel hizmetlere katılımını arttırmak için çalışmalarını sürdürmektedir. Kadınların kentsel hizmetlere katılımını arttırmak için çalışmalarını sürdürmektedir. Kadınların kentsel hizmetlere katılımını arttırmak için çalışmalarını sürdürmektedir.	2016 – 2018	Büyükşehir Belediyesi İlçe Belediyeleri	Üniversiteler Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Kadın STK'ları İlgili diğer STK'lar Meslek Odaları	Planlanan üyelerine katılım oranı Katılan kadınların sayısı
6.1.2.2. Kentsel hizmetlerin iyileştirilmesi için çalışmalarını sürdürmektedir. Kadınların kentsel hizmetlere katılımını arttırmak için çalışmalarını sürdürmektedir. Kadınların kentsel hizmetlere katılımını arttırmak için çalışmalarını sürdürmektedir.	2016 – 2018			
Hedef 6.1.3: Kentsel hizmet sağlayan kamu kurumları ve yerel yönetim personelinin cinsiyete duyarlı kentsel hizmetler ile ilgili farkındalığını arttırmak				

Faaliyet	Zaman	Sorumlu Kurum/ Kuruluşlar	Destekçi Kurum/ Kuruluşlar	Göstergeler
6.2.1.3. Ulaşım: Çocuk arabalıkları, engelliler veya yaşlıların kolay dolaşımı için rampalı, alçak seviyede, geniş ve işgale edilmemiş kaldırımlar yapmak.				
6.2.1.4. Ulaşım: Yayaları için sesli - görünümlü trafik sistemi yapmak.				
6.2.1.5. Ulaşım: Alttünel ve çitlere çocuk uyarı balık işi, engelliler ve yaşlılar için inasnsör koymak.				
6.2.1.6. Ulaşım: İçecek köyle rde yaşayın kadınların kenteer işi miteri neken tten daha fazla yararlanmalarını sağlayın toplu taşıma ve sefersayılarını arttırmak.				
6.2.1.7. Barınma: Dezavantajlı kadınlar ve öğrencileri için sosyal konut, misafirhane, yurt imkânı sağlamak.				
6.2.1.8. Aydınlatma: Alt - üst geçitler, duraklar, parklar vesokaklarda yeterli düzeyde aydınlatma sağlamak.				
6.2.1.9. Altyapı: Tüm mahallelere gelecek öngörülen dik kate alınarak temiz su dağıtımını sağlamak, kanalizasyon ve çöphizmetinin sağlıklı işletmesini sağlamak, geri dönüşüm teşvik etmek.				
6.2.1.10. Kent Güvenliği: Mobese ve güvenlik kameraların kentte yaygınlaştırarak, otoparklarda güvenlik önlemleri almak, kadınlar öncelikli park alanları sağlamak.				
6.2.1.11. Erişim: Yaşlı, çocuk ve engelli bakımı için kolay ulaşılabilir hizmet birimleri oluşturmak.				
6.2.1.12. Rekreasyon: Park ve yeşil alanların kadın ve çocukların sosyal ve spor aktivitelerini yapabilecekleri şekilde donatılması, emzirme/bakımodası, ayrıWC, özel güvenliğin sağlanacak şekilde düzenlemek.				
6.2.1.13. Rekreasyon: Kültür, sosyal ve spor merkezlerinin sayısı artırılarak, kolay ulaşılabilir noktalar da açmak, ücretsiz servis imkânı sağlamak.				

Faaliyet	Zaman	Sorumlu Kurum/ Kuruluşlar	Destekçi Kurum/ Kuruluşlar	Göstergeler
6.2.1.14. Sempt pazarlarının altyapısını iyileştirmek ve sayısını arttırmak.				
Hedef 6.2.2: Kentsel planlama, toplu konut alanı ve kentsel dönüşüm projelerinin yapımında cinsiyete duyarlı bir yaklaşım benimsemek				
6.2.2.1. Tasfiye yapılabilecek alanlarda mekânlerin modernize edilmiş yaşam alanı sağlandığından sonra tasfiye sağlamak.	2016-2018	Vaillik Büyükşehir Belediyesi	Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü Kadın STK'ları İlgili Diğer STK'lar Meslek Odaları	Göç durumları için oluşturulan sosyal donatı sayısı
6.2.2.2. Kitleleşen / zorunlu göçlerde (tarım işçileri) çalıştırılmaya başlanabilen alanların (tuvalet, banyo, mutfak) ihtiyaçları giderilmesinin sağlanacağına ilişkin çalışmaların yapılması.	2016-2018			

ORTA KARADENİZ KALKINMA AJANSI
MIDDLE BLACK SEA DEVELOPMENT AGENCY

A Kale Mahallesi Cumhuriyet Caddesi No:8 İlkadım/SAMSUN
T 0 362 431 24 00
F 0 362 431 24 09
W www.oka.org.tr
E info@oka.org.tr
IG /okaorgtr
F /OrtaKaradenizKalkinmaAjansi

AMASYA YATIRIM DESTEK OFİSİ

Dere Mah. İğneci Baba Sk. No:30 Amasya
T. 0 (358) 212 69 66 F. 0 (358) 212 69 65

ÇORUM YATIRIM DESTEK OFİSİ

Gazi Cad. No:68 İl Özel İdaresi Meclis Binası
Valilik Karşısı Kat:4 ÇORUM
T. 0 (364) 225 74 70 F. 0 (364) 225 74 71

SAMSUN YATIRIM DESTEK OFİSİ

Kale Mah. Cumhuriyet Caddesi No: 8 İlkadım / SAMSUN
T. 0 (362) 431 24 00 F. 0 (362) 333 31 24

TOKAT YATIRIM DESTEK OFİSİ

26 Haziran Atatürk Kültür Sarayı C Blok Kat:2 TOKAT
T. 0 (356) 228 93 60 F. 0 (356) 228 97 60